Diana Cristian
Diana Moşoiu
Laura Hen
Daniela Şova
Diana Slabu
Irina Negruţiu
Iulia Sulea

Ghidul liderului de temerari

Proiect finanțat de Guvernele Islandei, Principatului Liechtenstein si Norvegiei prin Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Mecanismului Financiar SEE.

Bucureşti, 2010

Publicaţie realizată de Echipa Naţională de Programe a Organizaţiei Naţionale "Cercetaşii României", membră cu drepturi depline a Organizaţiei Mondiale a Mişcării Scout.

Acest manual a fost elaborat de către un colectiv coordonat de: Elena Petrea

Creaţie:
Diana Cristian (Cluj Napoca)
Laura Hen (Cluj Napoca)
Irina Negruţiu (Deva)
Daniela Şova (Târgu Ocna)
Iulia Sulea (Târgu Jiu)
Diana Moşoiu (Miercurea Ciuc)
Diana Slabu (Cluj Napoca)

Colaboratori:
Ioana Lucaciu (Oradea)
Iulian Budău (Bucureşti)
Ioana Mălureanu (Bucureşti)

Corectura :
Laura Băduţ (Miercurea Ciuc)
Laura Hen (Cluj Napoca)

Coperta:
Cristi Farcaş (Bucureşti)

Echipa:
participanţii la concursul naţional "Urme de Cercetaş" ediţiile 2008 şi 2009
echipei de Imagine a Campului Naţional de Temerari 2010

Design ghid:
Sorin Bota (Miercurea Ciuc)
Bogdan Pater (Oradea)
Adrian Şuhanea (Oradea)

Dorim să mulţumim pe această cale următorilor:
Bianca Neşiu-Bedreag – Preşedinte ONCR
Elena Petrea – Coordonator Programe în cadrul proiectului "100 de Idei de Educaţie Non-formală"
Adrian Şuhanea – Responsabil Echipa Naţională de Programe a Organizaţiei Naţionale "Cercetaşii României"
Mary Nugent – membru Echipa de Programe, Biroul European Scout
Liderilor de temerari care au oferit feed-back în îmbunătăţirea pedagogiei specifice grupei de vârstă în cadrul stagiilor de pedagogie, precum şi tuturor acelora care şi-au adus în vreun fel contribuţia la realizarea acestui manual

Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei publicaţii nu poate fi tradusă sau adaptată în altă limbă, reprodusă sau transmisă prin orice mijloace, incluzând ilustraţiile şi designul coperţilor, fără permisiunea Departamentului de Programe al Organizaţiei Naţionale « Cercetaşii României » care detine drepturile de autor. Aceste drepturi se aplică în mod egal şi asociaţiilor cercetăşeşti naţionale care sunt membre ale Organizaţiei Mondiale a Mişcării Scout.

CUPRINS

Prefaţă

Introducere

1. Prezentarea Cercetăşiei 9

2. Cu cine lucrăm? 17

3. Metoda Scout 27

4. Cadrul simbolic 33

5. Obiectivele educative intermediare ale ONCR - Ramura de vârstă temerari 43

6. Ariile de dezvoltare pentru temerari 51

7. Sistemul de progres personal pentru temerari 57

8. Legea şi promisiunea temerarului 73

9. Sistemul patrulelor 77

10. Activităţi 87

11. Natura 97

12. Sprijinul adultului – Liderul de temerari 101

Index 109

Bibliografie 113

PREFAŢĂ

Cercetăşia ocupă un loc aparte printre mijloacele educaţiei extracuriculare nonformale, trecând mai bine de un secol de la apariţia cărţii Scouting for Boys, a lui Robert Baden-Powell, şi odată cu aceasta a mişcării cercetăşeşti. De atunci şi până acum, mai multe sute de milioane de copii şi tineri din lumea întreagă s-au aflat, cu efecte educative benefice în „situaţia de cercetaşi" (Mircea Ştefan, Teoria Situaţiilor Educative, Ed. Aramis, 2007, pag. 144).

Cercetăşia românească îşi propune să contribuie, în colaborare cu şcoala şi alţi factori educaţionali, la formarea tinerei generaţii, oferind un program educativ non-formal de lungă durată, de la 7 la 21 (şi recent 24) ani.

Astfel, după crearea în 2000 a primei oferte de program educativ pentru copiii şi tinerii între 10-18 ani, în urma unui proces amplu de analiză de nevoi, de cercetare şi evaluare a situaţiilor educative cercetăşeşti, având drept ghid Renewed Approach to Programme (RAP), în care apar detaliate etapele de realizare de suport pentru organizaţiile de cercetaşi din Europa, în 2010, Organizaţia Naţională Cercetaşii României lansează o propunere educativă completă, de la 7 la 21(24) ani.

Propunerea educativă are o serie de instrumente utile, printre care amintim biblioraft conţinând propuneri de activităţi pentru fiecare vârstă – lupişori (7-10 ani), temerari (11-14 ani), exploratori (15-18 ani) şi seniori (19-24 ani), manual de 100 idei de educaţie non-formală, dar poate cel mai important, are Ghidurile specializate pentru liderii adulţi care lucrează cu o anumită ramură de vârstă.

Până în anul 2010, pedagogia temerarilor se baza pe cadrul simbolic al Insulei Temerarilor, având în vedere obiective educaţionale care, în prezent, nu mai corespund nevoilor tinerilor adolescenţi. Totodată, sistemul de progres era din ce în ce mai puţin atractiv şi mai greu de pus în practică. În acest sens, Echipa Naţională de Temerari a început din 2008 să lucreze la o nouă propunere pedagogică, în conformitate cu programul european.

Astfel, „Ghidul Liderului de Temerari" vine în ajutorul liderilor cu obiective educaţionale revizuite, actuale, care sunt în concordanţă cu cerinţele actuale ale temerarilor şi ale societăţii în care trăim, cu un sistem de progres mai accesibil, uşor de pus în practică, cu idei de activităţi şi cu sfaturi practice.

Rolul acestui Ghid este de a asigura cercetăşie de calitate la nivelul întregii ţări, de a oferi liderilor o platformă pe baza căreia să îşi desfăşoare activitatea şi de a realiza o unitate la nivelul tuturor patrulelor de temerari din ţară, respectând aceleaşi obiectve, urmărind acelaşi sistem de progres, totul sub un cadru simbolic realist.

Veţi parcurge în următoarele pagini paşii unui lider în cercetăşie, de la prezentarea ei la tot ce este metoda Scout. Sunteţi "Gata Oricând"?

Bianca Neşiu Bedreag
Preşedinte
Organizaţia Naţională „Cercetaşii României"

INTRODUCERE

Cum faci tu, liderule, să transformi o mână de copii aflaţi în pragul unei perioade decisive din viaţa lor, în tineri cu personalitate şi caracter?

Aceasta este întrebarea la care răspunde Ghidul Liderului de Temerari.

Folosindu-ne de Metoda Scout, noi, liderii de temerari, facem cercetăşia să fie nu doar educaţie non-formală, ci un adevărat stil de viaţă pentru tinerii cu vârste cuprinse între 11 şi 14 ani.

Acest ghid nu este un roman, nici o cărţulie de buzunar, ci un instrument care vine atât în ajutorul liderilor noi de unitate care doresc să înveţe secretele cercetăşiei, din punctul de vedere al adulţilor, cât şi a celor mai experimentaţi, care vor să aplice noi metode sau să îşi reevalueze şi îmbunătăţească propria activitate, consultând noi materiale de pedagogie realizate în conformitate cu nevoile tinerilor şi cu contribuţia activă a liderilor din ţară, şi totodată cu sprijinul unor experţi în psihologie, ecologie şi programe pentru tineri la nivel naţional, european şi mondial.

Cu toate acestea, e important să ţii minte că metodele şi noţiunile prezentate în paginile care urmează trebuie corelate, la tot pasul, cu activitatea practică şi cu realitatea unităţii în cauză, fiecare grup şi fiecare temerar fiind diferit. Fără această filtrare a informaţiilor prin perspectiva proprie, pedagogia rămâne la un nivel teoretic iar acest ghid nu îşi atinge scopul.

Totodată, menţionăm că revizuirea întregii pedagogii a fost un proces iniţiat de către Echipa Naţională de Temerari, în anul 2008, datorită neconcordanţei dintre vechiul sistem de progres şi nevoile noilor generaţii de temerari, neconcordanţă semnalizată atât de către lideri cât şi de temerari înşişi.

Acestea fiind spuse, vă invităm să urmăriţi firul roşu al acestui ghid şi să adăugaţi în permanenţă noi materiale şi resurse la biblioteca voastră de cunoştinţe din domeniul pedagogiei şi nu uitaţi să personalizaţi fiecare activitate şi fiecare element al cercetăşiei cu un strop de creativitate şi o linguriţă de voie bună.

Vă mulţumim pentru că învăţaţi şi voi, cot la cot cu cei mici, cum să lăsaţi lumea puţin mai bună decât aţi găsit-o şi pentru că sunteţi elementul cheie al Mişcării Scout!

Diana Slabu
Responsabil Naţional al
Echipei **N**aţionale de **T**emerari

CAP. I - PREZENTAREA CERCETĂŞIEI

! După ce va fi citit acest capitol, liderul:

- va afla ce este cercetăşia şi contextul în care aceasta a luat fiinţă
- va parcurge un scurt istoric al cercetăşiei mondiale şi a celei româneşti şi va afla o serie de date despre fondatorul Mişcării
- se va familiariza cu elementele de bază ale cercetăşiei: principiile, legea şi promisiunea, misiunea, metoda, ramurile de vârstă, salutul, eşarfa.

Cercetăşia este educaţie pentru viaţă - completează, în educaţia tânărului, familia şi şcoala şi dezvoltă cunoaşterea de sine, necesitatea de a căuta noul, de a participa, de a explora, de a descoperi, de a făuri, de a ajuta.

Putem sublinia că este distracţie cu un scop - prin recreere şi aventură, cercetăşia îşi atinge obiectivul său de dezvoltare fizică, psihică, intelectuală, socială şi spirituală a tinerilor. Este o mişcare internaţională - există organizaţii scout în peste 216 de ţări şi teritorii numărând peste 28 de milioane de cercetaşi în întreaga lume.

Astfel, cercetăşia e o mişcare deschisă tuturor indiferent de rasă, credinţă, sex, în concordanţă cu scopul, principiile şi metoda concepute de creatorul lor.

Cercetăşia este un mod de viaţă bazându-se pe cele trei principii ale sale:

- principiul spiritual - implicarea în căutarea valorilor spirituale, a vieţii dincolo de lumea materială;
- principiul social - participarea la dezvoltarea societăţii respectând demnitatea celorlalţi şi integritatea lumii;
- principiul personal - dezvoltarea responsabilităţii personale şi stimularea dorinţei de exprimare a acesteia.

Cercetăşia este o mişcare ce se bazează pe auto-educaţia copiilor şi tinerilor cu vârste cuprinse între 7 şi 21 de ani. Cercetăşia caută să ofere un mediu organizat şi un sprijin care vine să stimuleze fiecare persoană în anii ei de formare. Metoda Scout caută să dezvolte individul multilateral, ţinând cont de nevoile vârstei la care acesta se află, având ca rezultat formarea de indivizi responsabili şi pregătiţi pentru viaţă.

Educaţia cercetăşească este astfel centrată pe individ, pe care îl leagă de comunitatea în care acesta trăieşte şi în acelaşi timp se asigură că are parte şi de orientare spirituală.

Baden Powell spunea:

„Dacă i-am fi dat organizaţiei un nume care să descrie adecvat ceea ce reprezintă de fapt, adică o societate pentru propagarea atributelor morale, copilul nu ar fi prea alergat spre ea. A o numi însă Cercetăşie şi a-i da copilului şansa să devină un embrion de cercetaş a fost cu totul altceva.”

I.1 Cercetaşia în lume

În anul 1857, pe 22 februarie, se naşte la Londra, Lordul Robert Stephenson Smith Baden Powell, care este fondatorul mişcării de cercetaşi, această dată devenind Ziua Mondială a Cercetăşiei.

Terminându-şi studiile, ia calea armatei şi astfel în 1876 ajunge în India unde participă şi câştigă trofeul "Kadir Cup"(vânătoare de mistreţi cu o lance lungă), la vremea aceea fiind un trofeu foarte râvnit în rândul ofiţerilor britanici. Introducând diverse activităţi distractive cu scopul de a ridica moralul trupelor, el încearcă în regimentul său să reformeze metodele de pregătire militară. Între anii 1899-1900 are funcţia de şef al garnizoanei Mafeking din Africa de Sud şi în urma unui război cu burii reuşeşte să apere acest oraş, având astfel un mare succes militar.

În aceeaşi perioadă scrie cartea " Aids to scouting " prin care încearcă să îi înveţe pe soldaţi arta cercetării, arta de a fi pregătiţi nu doar din punct de vedere militar ci şi pentru situaţiile neprevăzute. Reîntors la Londra, Regina Victoria îl avansează la gradul de general-maior şi îi acordă distincţia Ordinul Bath. După aceste evenimente, Sir Robert Baden Powell ia decizia de a-şi dedica viaţa păcii şi toleranţei începând astfel să revizuiască metoda, ale cărei baze le pusese în cartea respectivă. Astfel metoda cercetăşească se adresa tinerilor civili, care acum treceau de la disciplina militară la autodisciplină, de la instrucţie la un program vesel, stimulativ, bazat pe joc, activităţi în mijlocul naturii şi totodată la un cod al onoarei. În acest fel programul se axa mai mult pe formarea caracterului tinerilor şi se adresa iniţial unei organizaţii cu 50.000 de membrii, numită Boys Brigade, programul apărând în anul 1906 ca un articol al revistei organizaţiei cu numele de Scouting for Boys.

Între 27 iulie şi 8 august 1907, Baden Powell a vrut să testeze eficienţa programului său şi a organizat pe Insula Brownsea situată pe coasta de sud a Angliei, o tabără unde a încercat să promoveze, celor 24 de tineri, prin educaţie non-formală: lucrul în echipă, progresul personal, spiritul de aventură, toate acestea prin forţele proprii. Un an mai târziu, în urma experienţei avute în acea tabără, Baden Powell scrie o carte cu acelaşi nume Scouting for boys care a avut ca scop promovarea unor idei pentru educarea caracterului (în timp devenind a patra carte din lume ca vânzări). Cartea a avut un mare succes în rândul tinerilor şi în scurt timp în întreg teritoriul Marii Britanii tinerii au început să se organizeze în patrule, precum în carte, ajungând până la sfârşitul anului 1908 să fie 60.000 de cercetaşi.

Un an mai târziu încep să apară grupuri şi în Canada, Australia, America de Sud, tinerii fiind astfel cei care conduceau şi organizau cercetăşia, apelând doar la sprijinul adulţilor în tot ce aceştia desfăşurau.

În 1909, William Boyce, un om de afaceri american, în vizită la Londra, s-a rătăcit din pricina ceţii. Un băieţel care trecea pe acolo, s-a oferit să-l conducă la hotel. Ajunşi acolo, acesta oferă băiatul recompensă pentru ajutorul acordat, însă refuză, spunând că aşa ar fi făcut orice cercetaş. Boyce a fost impresionat şi intrigat de răspunsul copilului şi înainte de a părăsi Anglia, l-a căutat pe Baden-Powell, pentru a afla mai multe. Reîntors în Statele Unite a înfiinţat "Cercetaşii Americani". Până în 1918 numărul cercetaşilor crescuse la 300.000, iar la sfârşitul anilor '20 atingea cifra de aproximativ un million de membri.

În anul 1910, Baden Powell se retrage din armată şi îşi dedică timpul cercetăşiei. Zece ani mai târziu are loc la Londra, Olympia, prima Jamboree (întâlnire internaţională a cercetaşilor) unde au fost prezenţi 8000 de cercetaşi din 22 de ţări. În anul 1922, la Paris se înfiinţează Organizaţia Mondială a Mişcării Scout şi doi ani mai târziu cea de-a doua Jamboree în Danemarca la Ermelunden. În anul 2007 a avut loc Jamboreea cea mai mare, 40.000 de participanţi din toate colţurile lumii, unde împreună au sărbătorit centenarul cercetăşiei. După ce a scris „Aids to scouting", Baden Powell a primit un fanion brodat cu iniţialele sale (B.P.). Plecând de la aceste iniţiale, când a dat prima chemare către cercetaşii din toată lumea, deviza a sunat în felul următor: Be Prepared! pentru ca mai apoi, această deviză să fie preluată şi tradusă în limbile tuturor ţărilor, la noi devenind: „Gata oricând!". Devizei i se adaugă semnul distinctiv al cercetăşiei, care este reprezentat de floarea de crin stilizată, ce simbolizează puritatea, ea fiind folosită pe hărţile vechi ca punct de reper pentru a arăta nordul.

Astăzi sunt peste 28 de milioane de cercetaşi în toată lumea, iar de-a lungul timpului au fost mai mult de 300 de milioane.Cercetaşii există în 216 ţări şi teritorii (cu excepţia a 6 ţări: Andora, Republica Populară Chineză, Cuba, Laos, Myanmar şi Coreea de Nord).

Din cei 300 de milioane de cercetaşi fac şi au făcut parte: şefi de state, prim-miniştrii,senatori, deputaţi, preşedinţi de multinaţionale, sportivi de performantă, cântăreţi, oameni de cultură, regi şi regine, actori şi actriţe, medici, scriitori, precum şi 11 din cei 12 astronauţi care au păşit pe lună (exemple de cercetaşi celebri: Tony Blair, Jacques Chirac, W. Bush, J.F. Kenedy, Guglielmo Marconi, Carl XVI Gustaf - regele Suediei, J.K. Rowling, George Michael, Hillary Clinton, Ronald Reagan, Bill Gates, Stephen Spielberg, J. Willard Marriott, Sam M. Walton etc).

În anul 2004, în SUA s-au realizat câteva statistici referitoare la cercetaşi care sunt în prezent în număr de 3.145.331 de copii, tineri şi adulţi (ceea ce reprezintă 1,5% din populaţia SUA). În urma cercetării a reieşit o mare reprezentativitate a acestora în posturi cheie cum ar fi: 63% din absolvenţii Academiei Forţelor Aeriene, 85% din agenţii FBI, 65% din congresul american, 85% din piloţii de avioane, 85% din studenţii şefi de consilii studenţeşti, 71% din căpitanii echipelor de fotbal şi majoritatea preşedinţilor americani etc. În SUA cercetăşia reprezintă o organizaţie guvernamentală, care primeşte tot sprijinul guvernului şi implicit al societăţii.

Încrederea oamenilor în cercetăşie şi în Metoda Scout este una crescută, spre deosebire de situaţia actuală din ţara noastră, unde pe lângă lipsa vreunui sprijin guvernamental, se adaugă şi lipsa încrederii oamenilor în adevărata putere a cercetăşiei de a educa tinerii în ideea de a deveni cetăţeni responsabili în societatea lor.

I.2 Cercetăşia în România

Profesorul Gheorghe Murgoci este cel care a adus cercetăşia în ţara noastră, în urma unei vizite în Anglia. Astfel, în anul 1912, apar primele grupuri de cercetaşi la Blaj, Bucureşti şi Braşov. Doi ani mai târziu, sub îndrumarea Principelui Carol (viitorul Rege Carol II), are loc constituirea oficială a Asociaţiei ”Cercetaşii României”, care pe toată durata războiului a dat o mână de ajutor la căile ferate, prin spitale, la oficiile poştale şi unii dintre ei chiar pe linia frontului. Acesta este motivul pentru care la Tecuci, în 1925, a fost ridicat un monument în cinstea cercetaşilor care au murit în război, monument care este singurul din lume de acest fel.

După război, Asociaţia cunoaşte un avânt deosebit şi astfel, în 1919 are loc la Braşov, la locul numit “Cheile lui Solomon”, prima tabără a cercetaşilor. Trei ani mai târziu, în 1922, România devine una din cele 30 de ţări membre fondatoare ale Mişcării Mondiale Scout.

În anul 1930 are loc prima Jamboree Naţională, la Piatra Neamţ, fiind urmată de alte trei: 1932 la Sibiu, 1934 la Mamaia (Preşedinte Jamboree: Prinţul Nicolae; Organizatori: Ghe. Tătărescu plus mulţi alţi miniştrii, secretari de stat, profesori universitari etc), 1936 la Poiana Braşov.

Aflată în plin avânt, cercetăşia românească are parte de un moment de cotitură în anul 1937 când Regele Carol II desfiinţează Asociaţia şi ia măsura înfinţării unei organizaţii obligatorii pentru toţi elevii, copii şi tinerii, numită “Străjeria”. Din oamenii de seamă care au fost cercetaşi la acea vreme îi putem aminti pe: Mircea Eliade (care afirma: “am fost un golan, cercetăşia m-a salvat”), Grigore Antipa, Alexandru Brătescu-Voineşti, George Călinescu, Tudor Arghezi, Principesa Ileana a României, Principele Nicolae al României, fraţii Mina şi Nicolae Minovici Ion I.C. Brătianu, Ion Raţiu, Ecaterina Teodoroiu, Ion Mincu, Ion Cantacuzino, Gen. Ieremia Grigorescu, Nicolae Iorga, Regele Mihai, Ion Agârbiceanu, Mihail Sadoveanu, Simion Mehedinţi şi mulţi alţi oameni de seamă de la acea vreme.

I.3 Prezentarea generală a Organizaţiei Naţionale „Cercetaşii României”

Spiritul cercetăşesc a rezistat de-a lungul timpului şi astfel în primăvara lui 1990, un grup de foşti cercetaşi reînfiinţează Asociaţia Cercetaşii României care mai târziu, în 1993, devine Organizaţia Naţională Cercetaşii României (ONCR). Între timp, Organizaţia s-a unit cu “Asociaţia Cercetaşii României” (tradiţionali - în 1998) şi Asociaţia Scoutiştilor Catolici din România (în 2002). În prezent, ONCR este cea mai mare mişcare non-guvernamentală de tineret din România, cu circa 2500 de membri în 55 de centre locale (filiale) răspândite în toată ţara. Fiecare dintre aceste centre îşi planifică propria activitate în funcţie de specificul local şi de interesele şi aptitudinile membrilor ei, se integrează în comunitatea locală şi încearcă să-i ajute pe membrii acesteia să devină cetăţeni responsabili ai comunităţilor în care trăiesc. ONCR este, de asemenea, integrată în cercetaşia mondială prin apartenenţa ei ca membră cu drepturi depline a Organizaţiei Mondiale a Mişcării Scout.

Misiunea Cercetăşiei în societatea românească este de a contribui la educarea tinerilor printr-un sistem de valori bazat pe o Promisiune şi o Lege, de a ajuta la construirea unei lumi mai bune, în care oamenii sunt împliniţi ca indivizi şi joacă un rol constructiv în societate. Aceasta se realizează prin: implicarea tinerilor într-un proces educativ non-formal, pe toată durata anilor în care se formează ca indivizi; utilizarea unei metode specifice, care face din fiecare individ principalul agent al propriei dezvoltări ca persoană încrezătoare, motivată, responsabilă şi deschisă; sprijinirea tinerilor în stabilirea unui sistem de valori bazat pe principii spirituale, sociale şi individuale, aşa cum sunt ele exprimate prin Promisiune şi Lege.

Pedagogia Scout vizează o serie de arii de dezvoltare printre care putem enumera: fizic, intelectual, emoţional, social, spiritual, caracter. Metoda pedagogică specifică, Metoda Scout, este o formă de educaţie non-formală testată şi cu rezultate de succes pe parcursul a 103 de ani de cercetăşie (1907 – prezent).

Organizaţia Naţională “Cercetaşii României” are o ofertă educaţională pe o durată de 14 ani (de la 7 la 21 de ani), fiind una continuă care se bazează pe o curriculă non-formală anuală adaptată fiecărei grupe de vârstă. Activităţile organizaţiei sunt dedicate copiilor şi tinerilor cu vârste între 7 şi 21 de ani, ei fiind împărţiţi pe grupe de vârstă după cum urmează:

- **lupişori** – copii cu vârsta cuprinsă între 7-10 ani;
- **temerari** – copii cu vârsta cuprinsă între 11-14 ani;
- **exploratori** – adolescenţi cu vârsta cuprinsă între 15-18 ani;
- **seniori** – tineri cu vârsta cuprinsă între 18-21 ani.

Principalul mod de educare este învăţarea prin acţiune, metodă extrem de folosită în cadrul organizaţiei.

Valorile cercetăşeşti se bazează pe un sistem de educaţie personală progresivă, caracteristic „Metodei Scout”, care se realizează prin aderarea la un set de valori adaptat pentru fiecare grupă de vârstă, prin Legea şi Promisiunea Cercetaşului. Principalele elemente ale acestei legi sunt că un cercetaş este: loial, de încredere, săritor, prietenos, politicos, bun, ascultător, econom, vesel, curajos, pur, credincios.

În statut, Legea şi Promisiunea cercetaşului apar sub această formă:

LEGEA CERCETAŞULUI

1. Cercetaşul îşi iubeşte patria sa, România, şi pune interesele ţării şi colectivităţii deasupra celor personale.
2. Cercetaşul crede în Dumnezeu şi respectă credinţa celorlalţi.
3. Cercetaşul este loial, îşi respectă cuvântul dat, spune adevărul, este curat în gând, în vorbă şi în faptă.
4. Cercetaşul este util şi îşi ajută semenii în orice situaţie, este un prieten pentru toţi şi frate cu toţi cercetaşii.
5. Cercetaşul este econom şi cumpătat, respectă munca şi proprietatea, este îngăduitor cu alţii şi sever cu sine, îşi îngrijeşte corpul şi duce o viaţă sănătoasă.
6. Cercetaşul iubeşte şi ocroteşte natura şi este bun cu animalele.
7. Cercetaşul îşi iubeşte şi ascultă părinţii, respectă profesorii şi şefii, este disciplinat în tot ceea ce face, respectă părerile altora şi îşi asumă răspunderea faptelor sale.
8. Cercetaşul este curajos şi încrezător în puterile lui, vioi şi plin de însufleţire.
9. Cercetaşul iubeşte învăţătura şi la rândul său îi învaţă şi pe alţii.
10. Cercetaşul se străduieşte să facă în fiecare zi o faptă bună, oricât de neînsemnată ar părea ea.

PROMISIUNEA CERCETAŞULUI

Promit, pe onoarea mea, să fac tot posibilul să slujesc lui Dumnezeu şi ţării mele, să-mi ajut aproapele în orice moment şi să mă supun Legii Cercetaşului.

Salutul este un alt comportament specific cercetaşilor. Acesta se face cu braţul drept semi-flexat din cot şi cu palma în sus la nivelul bărbiei. Cele trei degete lipite (inelar, mijlociu şi arătător) semnifică cele trei principii ale cercetăşiei, iar degetul mare este suprapus peste cel mic semnificând relaţia de sprijin reciproc dintre adult şi copil. În unele organizaţii acest salut se face cu

Eşarfele au diferite culori specifice grupelor de vârstă (galben-lupişori, verde-temerari, albastru-exploratori, vişiniu-lideri şi bleumarin-eşarfa naţională, ce poate fi purtată de toată lumea). Aşa cum sunt create însemne ale activităţilor, aşa sunt oferite şi eşarfe ale activităţilor, pe care cercetaşii sunt obligaţi să le poarte pe întreaga perioadă în care se desfăşoară activitatea respectivă.

În ţara noastră simbolul ONCR este cel al florii de crin de culoare galbenă, având ca fundal patru crenguţe de brad de culoare verde. Aceste simboluri apar pe însemne denumite „badge-uri", care în română înseamnă ecusoane. Acestea sunt confecţionate din material textil şi brodate. Există însemne naţionale ce arată apartenenţa unui individ la Organizaţia Naţională „Cercetaşii României" precum şi elemente de identificare în cadrul activităţilor internaţionale, însemnul OMMS/WOSM ce semnifică apartenenţa la mişcarea mondială cercetăşească şi însemne specifice grupelor de vârstă prin care sunt recunoscute anumite competenţe sau cunoştinţe ale cercetaşilor pe care trebuie să le merite sau să le câştige. Acestora li se adaugă ecusoanele primite în urma participării la anumite activităţi mai importante (naţionale), ele având o semnificaţie pentru progresul individual. Toate acestea sunt cusute pe cămaşa de cercetaş, ea reprezentând un element al uniformei cercetăşeşti.

Luând în considerare toate aceste aspecte generale cercetăşiei din România, pe parcursul acestui ghid se va aborda teoretic pedagogia scout pe grupa de vârstă temerari, bazându-se pe Metoda Scout. Acest ghid vă va ajuta să înţelegeţi mai uşor modul în care funcţionează această grupă de vârstă şi care îi sunt activităţile specifice.

CAP. II - CU CINE LUCRĂM
PROFILUL COPILULUI DE 11-14 ANI

După ce va fi citit acest capitol, liderul:

- va avea informaţii bazate ştiinţific cu privire la psihologia fetelor şi băieţilor de 11-14 ani;
- va putea adapta actele pedagogice ţinând seama de modificările fizice, psihice şi socio-morale prin care trec la această vârstă;
- va putea propune programe adaptate specificului proceselor de dezvoltare şi învăţare identificate.

Am putea defini această perioadă ca fiind una a dezvoltării explozive la nivel fizic şi psihic.

Fetele şi băieţii se maturizează biologic, iar personalitatea li se dezvoltă intens. Deşi activitatea lor fundamentală rămâne învăţarea teoretică şi practică, la această vârstă apar interese şi aptitudini din ce în ce mai bine conturate. Aceştia intră în relaţii din ce în ce mai complexe atât cu generaţia lor, cât şi cu cei din alte generaţii.

Este o perioadă în care structura personalităţii se dezvoltă în mod inegal, ei trăind puternice contradicţii între comportamente specific copilăreşti, nevoie de protecţie şi anxietate, specifică vârstelor mici şi atitudini învăţate datorită influxurilor sociale care îi împing spre autonomie. Creşterea are loc în pusee, ceea ce îi dezorientează puternic, imprimându-le o căutare a propriilor resurse ca şi o muncă asiduă în înţelegerea şi definirea propriei identităţi în vederea atingerii independenţei.

II.1 Dezvoltarea fizică

Deşi multe dintre caracteristicile specifice acestei vârste pot apărea şi mai devreme la unii copii, această perioadă este caracterizată de o dezvoltare fizică pregnantă, concomitent cu dezvoltarea caracteristicilor sexuale secundare. Creşterea poate produce o alternanţă rapidă la nivelul stării de spirit, trecerea de la oboseală, dureri de cap, iritabilitate şi agitaţie făcându-se rapid. Fetele şi băieţii pot fi când vioi şi exuberanţi, când marcaţi de oboseală, apatie, indispoziţie şi lene. Însuşi faptul că uneori sunt consideraţi copii, alteori sunt consideraţi tineri de către cei din jur produce o stare de incertitudine.

Comportamentele faţă de celălalt sex sunt din ce în ce mai diferenţiate şi subtile, la această vârstă predominând tendinţa de competiţie, de afirmare şi de obţinere a aprecierii din partea celor de sex opus.

Datorită faptului că trupul nu se dezvoltă în mod armonios, copilul, sau mai bine zis puberul, poate părea dizarmonic, membrele inferioare şi superioare se dezvoltă mai repede decât restul corpului. Se dezvoltă în acelaşi timp masa musculară şi organele interne, craniul, dantura permanentă, oasele mici ale mâinilor, etc. La fete se dezvoltă caracteristicile sexuale secundare (distribuţia ţesutului adipos şi sânii), se instalează ciclul, iar băieţii au ejaculări spontane.

Schimbarea vocii şi apariţia pilozităţii sunt un alt semn de maturizare.

Schimbarea vocii şi apariţia pilozităţii sunt un alt semn de maturizare. În plan psihologic toate aceste schimbări produc stări de tensiune şi disconfort. Prezenţa coşurilor şi a transpiraţiei abundente, stângăcia în mişcări şi capacitatea redusă de coordonare a acestora accentuează aceste stări.

Astfel, băieţii trec prin schimbări pregnante de conduită, deseori manifestând impertinenţă cu substrat sexual şi agresivitate în vocabular. Fetele trec printr-o perioadă de idolarizare a unor eroi şi a unor personaje inaccesibile, datorate timidităţii, trecând prin sentimente de inferioritate, culpabilitate şi pudoare pentru a-şi descoperi feminitatea şi influenţa acesteia asupra celor de sex opus, existenţa lor, ca şi a băieţilor de altfel, devenind puternic marcată de erotism.

II.2 Dezvoltarea psihică

La această vârstă învăţarea are un caracter din ce în ce mai organizat, fiind marcată de o puternică încărcătură emoţională, fiind în acelaşi timp influenţată de cadrul cultural. Pot apărea clare preferinţe pentru anumite discipline de învăţământ ca şi o vagă orientare de natură profesională, acestea fiind totuşi puternic influenţate de mediu şi de proiecţii personale. De aici identificarea cu personaje celebre ale vieţii mondene sau din lumea culturii şi civilizaţiei.

Trebuie menţionat faptul că dezvoltarea prematură sau tardivă poate genera dificultăţi de adaptare.

Datorită erotizării vieţii şi visării imaginative, comportamentele sexuale sunt impregnate de anxietate şi tensiune. Manifestările de afecţiune faţă de cei de acelaşi sex pot fi frecvente, pe fondul căutării de

Fetele pot trăi primele dezamăgiri datorate aparentei lipsei de atenţie din partea băieţilor. Manifestările afecţiunii la această vârstă pot căpăta adeseori trăsături de tip reptilian, aceasta putând lua forma agresivităţii reţinute atât la nivel verbal, cât şi fizic, datorită căutării unor forme adecvate de relaţionare între sexe.

Fetele şi băieţii cunosc o dezvoltare extrem de rapidă în ceea ce priveşte simţurile şi percepţia. Creşte rapid sensibilitatea vizuală, auditivă şi tactilă. Capacitatea de percepţie vizuală se poate dezvolta de peste trei ori, devenind din ce în ce mai fină evaluarea vizuală a culorilor, a mărimii, a distanţelor şi a formelor. La fel de pregnant creşte sensibilitatea auditivă (de unde şi plăcerea crescândă de a asculta muzică), cea odorifică şi cea tactilă. Experienţa adunată prin intermediul simţurilor creşte capacitatea de observaţie, apărând şi o dezvoltare la nivelul capacităţii de verbalizare a acestora.

Activitatea intelectuală devine din ce în ce mai complexă, fetele şi băieţii fiind capabili de operaţii logice din ce în ce mai sofisticate, crescând în acelaşi timp şi cantitatea de concepte abstracte utilizate. Aceasta duce la o rafinare a spiritului critic, având tendinţa să facă distincţii radicale între valori şi non-valori, manifestând atitudini explicite faţă de ignoranţă şi incompetenţă.

Creşte atenţia faţă de comunicare şi de actualizare a cunoştinţelor, odată cu aspiraţia spre originalitate şi creativitate în vederea combaterii mediocrităţii şi a anonimatului. Astfel, operaţiile gândirii şi calităţile acesteia sunt consolidate prin achiziţionarea de informaţii din ce în ce mai bogate, abstracte şi complexe. Fetele şi băieţii, datorită creşterii capacităţii de abstracţie, utilizează frecvent scheme, imagini, simboluri şi concepte pentru a explicita informaţii greu de definit. Aceste procese sunt susţinute de o memorie foarte activă, care îi ajută să înmagazineze şi informaţii pe care nu le înţeleg pe deplin.

Complexificarea operaţiilor intelectuale se manifestă la nivel verbal prin creşterea debitului şi al vocabularului. Cu toate acestea, rămâne pregnantă tendinţa de a folosi clişee, un număr mare de exclamaţii, de superlative şi de şabloane de exprimare, uneori chiar de expresii vulgare, toate acestea datorită teribilismului.

II.3 Dezvoltarea personalităţii

Interesul faţă de creaţia culturală, cât şi faţă de mediul înconjurător împinge fetele şi băieţii spre consumul de literatură, muzică, pictură etc., îndeosebi faţă de acelea care cultivă aventura. Acelaşi spirit de aventură stimulează interesul faţă de excursii atât în natură, cât şi la locuri renumite.

Diversificarea contactului cu situaţii de viaţă produce şi o îmbogăţire a capacităţii de exprimare. Se dezvoltă mobilitatea mimică, expresivitatea privirii, a feţei, a mişcărilor. Complexificarea vieţii afective poate lua forme de protest, de opoziţie, de disconfort, de lezare sau de culpabilitate, apărând uneori manifestări de respingere a unor forme de politeţe considerate absurde. Se continuă tendinţa de proiectare a propriei personalităţi asupra unor modele de rol externe. Există o tensiune între nevoia de originalitate care poate lua forme teribiliste de comportament şi aceea de acceptare şi preţuire din partea celorlalţi. Pe de o parte există o căutare a prieteniei şi afecţiunii, pe de altă parte apărând şi tendinţa de dominare pe fondul unor cerinţe exagerate şi tiranice.

În relaţie cu părinţii şi cu autoritatea în general, raporturile pot fi tensionate datorită opoziţiei şi culpabilităţii, menţinându-se totuşi nevoia de apropiere şi apreciere din partea acestora. Relaţiile tensionate între acceptare şi respingere în raport cu adulţii se nasc pe fondul unei nevoi de descoperire a unui sistem personal de valori, pe fondul nevoii de coerenţă cu exigenţe interioare personale şi a respingerii ideii de compromis. La acestea se adaugă şi distanţele culturale crescânde dintre generaţii.

Acest spectru larg de condiţionări de tip fizic şi psihic este semn al conturării din ce în ce mai precise a trăsăturilor de personalitate şi a unei identităţi proprii. În acest complex de fenomene un rol foarte important îl joacă grupul. La această vârstă viaţa socială este trăită cu cea mai mare

intensitate. Grupul poate fi constituit atât pentru joc, cât şi în vederea unor activităţi de învăţare sau distracţie. Grupurile devin din ce în ce mai stabile, omogene şi formate după criterii relativ constante. Dacă la începutul perioadei impunerea autoritară din partea unui lider cu o personalitate puternică este foarte pregnantă, spre sfârşitul perioadei apar tendinţe de democratizare.

Constituirea ca grup se poate uneori ridica şi ca manifestare a opoziţiei faţă de adulţi şi de lumea lor, această tendinţă fiind accentuată în perioada adolescenţei. În acest context, spiritul de camaraderie este mai puternic decât cel de competiţie, fiind un mediu propice închegării de prietenii stabile. La această vârstă sunt preferate jocuri bazate pe interese comune privind spiritul de colecţionare, gustul pentru aventură, nevoia de performanţă, pentru jocuri în care posibilităţile individuale sau de grup sunt valorificate. Unele dintre aceste componente pot fi prezente şi în angajarea fetelor şi băieţilor în jocuri virtuale de grup, acestea fiind în acelaşi timp şi o modalitate de a lega relaţii noi, numărul contactelor virtuale putând deveni un criteriu de popularitate.

Jocurile şi grupurile în care cele două sexe sunt amestecate, sunt alese nu doar pe criterii de pasiuni şi interese faţă de un anumit domeniu. Ele sunt considerate şi o oportunitate de manifestare a afecţiunii în căutare de limbaje de expresie. Spre sfârşitul acestei perioade există o preferinţă din ce în ce mai pregnantă faţă de jocurile care au un caracter pronunţat de divertisment.

Este important să subliniem faptul că la această vârstă se fundamentează modalităţile de a face faţă stresului cum ar fi reacţia la supraîncărcare cu sarcini multiple, perceperea unei ameninţări reale sau imaginare, izolarea sau sentimentul restrângerii libertăţii, apariţia de obstacole în activităţi, situaţii generatoare de teamă, eşec sau dezaprobare, pericole pentru sănătatea fizică sau psihică a individului (îmbolnăviri).

Fetele şi băieţii cu o popularitate scăzută sunt deseori marginalizaţi sau respinşi de grupurile deja constituite. Aceştia manifestă inadaptare din punct de vedere afectiv, deseori ca o prelungire a disconfortului şi tensiunilor din relaţiile din familie. Ei pot fi adesea excesiv interiorizaţi, timizi, retraşi, solitari sau, dimpotrivă, certăreţi, zgomotoşi, egoişti.

În general dificultăţile de adaptare se datorează, conform părerii specialiştilor, mai multor factori cum ar fi:

- dezvoltarea fizică sau psihică, anticipată sau tardivă;
- insuficienţe sau afecţiuni fizice sau psihice;
- probleme afective de natură familială;
- climatul negativ în şcoală;
- lipsa de motivaţie faţă de învăţarea în şcoală sau în alte circumstanţe de educaţie non-formală;
- capacităţii intelectuale scăzute;
- stima de sine scăzută din diferite motive.

II.4 Dezvoltarea spirituală

Ca parte integrantă a dezvoltării psihice şi a personalităţii băieţilor şi fetelor aflaţi la vârsta pubertăţii (11-14 ani), dezvoltarea spirituală este un element structurant al acestora.

Datorită faptului că centrul de greutate al dezvoltării personale la această vârstă este definirea propriei identităţi fizice şi psihice şi a raportului dintre aceasta şi societate, un element fundamental este sentimentul de apartenenţă. Acesta din urmă este trăit la această vârstă într-un mod din ce în ce mai tensionat, urmând ca forţele ce încep a se manifesta ca fiind contrare să-şi găsească rezolvarea la trecerea către maturitate.

Pornind de la aceste premise, întrebările pe care şi le pun fetele şi băieţii acum sunt legate de propriile valori şi de propria apartenenţă. Ei trec printr-o perioadă în care se zbat între tendinţa de a se conforma cu sistemul de valori transmis de părinţi şi nevoia de a avea valori şi repere de conduită proprii, în căutarea autonomiei morale. La această vârstă se face tranziţia de la un comportament bazat pe valori externe, din dorinţa de a se conforma regulilor adulţilor, pentru a le obţine protecţia şi acceptarea, la tendinţe de autonomie morală. Este vârsta la care capacitatea de autoanaliză ca şi aceea de a avea o viziune critică asupra regulilor şi valorilor celorlalţi se dezvoltă vertiginos. Controlul este interior, fiind evidentă capacitatea de evaluare corectă a normelor comunităţii din care face parte, anticiparea pedepsei şi evitarea sau asumarea acesteia. Este vârsta la care reperele morale şi regulile de comportament ale comunităţii de apartenenţă încep să fie privite cu ochi critic şi selectiv. Cu toate acestea, este foarte pregnantă starea de incertitudine şi dezorientare specifice tranzitului de la copilărie la adolescenţă. La nivelul apartenenţei la un anumit grup cultural şi religios se manifestă o conştientizare crescândă a influenţelor acestuia asupra modalităţii de percepere şi interpretare a lumii şi a vieţii. Diferenţele dintre grupuri culturale şi religioase diferite nu sunt doar percepute, ci şi înţelese. Este perioada începutului marilor întrebări „filosofice” privitor la individ şi lume şi la sensul acestora.

Întrucât capacitatea de abstracţie creşte vertiginos, dezvoltarea spirituală începe să capete un caracter puternic reflexiv. Dacă în perioada anterioară ancorarea în imaginar şi în concretul imediat erau fundamentale, la această vârstă apare posibilitatea ancorării în reflexie a propriei dezvoltări spirituale. Sunt deosebit de importante acum ideile descoperite în mod personal sau însuşite de la personaje celebre întâlnite în mod real sau în cărţi, filme etc. Acestea pot avea o influenţă definitorie asupra evoluţiei spirituale a fetelor şi băieţilor. Ideile proprii sau împrumutate de la modelele acestora pot fi apărate cu fanatism, relativizând sau luând în derâdere alte

La nivel religios, unei practici executate din mimetism sau din teamă începe să i se substituie practici personalizate, bazate pe convingeri proprii sau împrumutate personal.

La această vârstă educaţia spirituală este menită să consolideze gusturi estetice, atitudini faţă de mediul înconjurător, simţ critic în ceea ce priveşte valorile unor grupuri diferite faţă de grupul de apartenenţă, respect faţă de diferenţe pozitive, practici religioase coerente cu un comportament bine definit şi cu convingeri descoperite personal.

Ideea de divinitate şi simţul religios trec încetul cu încetul din sfera imaginarului (bătrânelul cu barbă) în sfera conceptelor şi a atitudinilor concrete. Este şi momentul în care se face trecerea de la rugăciuni memorate, la momente de rugăciune personală, deseori luând forma comunicării propriilor tulburări, folosind un limbaj care evită stereotipurile. Datorită sensibilităţii perceptive la această vârstă, fetele şi băieţii sunt deosebit de permeabili şi deschişi pentru experienţe ale divinităţii şi metafizice de mare intensitate. Odată depăşit egocentrismul specific vârstei copilăriei, capacitatea de empatie şi compasiune poate genera acţiuni concrete de ajutorare a celorlalţi ca şi un sentiment de responsabilitate aproape matură faţă de ce se întâmplă celor din jur.

În concluzie, activităţile menite să susţină dezvoltarea spirituală a băieţilor şi fetelor la această vârstă trebuie să ţină cont de creşterea vertiginoasă a capacităţii perceptive a acestora. Prin urmare, activităţi care să le stimuleze simţurile sunt mai indicate decât acelea care ar adresa unilateral persoana. Expunerea la lucruri frumoase (de exemplu producţii culturale: arhitectură, pictură, muzică etc.) ca şi excursiile în natură pot cultiva simţul estetic. Momentele de expunere la realităţi ce pot declanşa experienţă de natură spirituală şi religioasă (vizite la obiective cu conţinut religios sau activităţi spirituale în natură) sunt parte integrantă a pedagogiei dezvoltării. Propunerea de activităţi în care băieţii şi fetele îşi pot exprima căutările spirituale (teatru, dramatizare, dans, pictură, desen, cântece etc.) pot fi alternate cu propunerea de activităţi în care reflecţia poate juca un rol

II.5 NEVOILE TEMERARULUI

În loc de concluzie, vor fi enumerate anumite nevoi ale fetelor şi băieţilor între 11 şi 14 ani, cărora adulţii le pot veni în întâmpinare pornind de la elementele specifice caracteristice pentru această vârstă.

a) Nevoi în ceea ce priveşte dezvoltarea fizică:
- alimentaţie sănătoasă şi un regim de viaţă echilibrat;
- alternanţă sănătoasă între activităţi solicitante şi relaxare;
- activitate fizică adaptată nevoilor de creştere rapidă prin care trec;
- oportunităţi de dezvoltare a percepţiei (desen, pictură, dans, muzică, sport).

b) Nevoi în ceea ce priveşte dezvoltarea psihică:
- suport plin de empatie în înţelegerea transformărilor fizice şi psihice prin care trec fetele şi băieţii la această vârstă;
- informare detaşată şi corectă asupra sexualităţii şi a componentelor sale;
- suport permanent în dezvoltarea capacităţilor de cunoaştere;
- oportunităţi de cultivare a intereselor proprii, a creativităţii;
- activităţi de întărire a spiritului de observaţie şi a capacităţii de abstractizare;
- activităţi de dezvoltare a capacităţilor perceptive.

c) Nevoi în ceea ce priveşte dezvoltarea personalităţii:
- manifestări de afecţiune adaptate vârstei;
- comportament suportiv şi motivant din partea adulţilor în ceea ce priveşte activităţile şi circumstanţele;
- ajutor în descoperirea propriilor competenţe şi calităţi în vederea echilibrării stimei de sine;
- crearea de oportunităţi de dezvoltare a capacităţii de exprimare a propriilor sentimente;
- oportunităţi de a strânge prietenii în grupuri bazate pe valori şi principii;
- echilibru, consecvenţă şi imparţialitate în educarea morală;
- oferirea de instrumente de adaptare la factorii generatori de stres;
- atitudine suportivă în înţelegerea şi trăirea contradicţiilor generate de dezvoltarea psiho-afectivă rapidă;
- oferirea de modele comportamentale pozitive şi ajutor în descoperirea unui sistem personal de valori;
- oferirea de repere de integrare în societate;

d) Nevoi în ceea ce priveşte dezvoltarea spirituală:

- sprijin susţinut în procesul de descoperire a propriei identităţi şi apartenenţe;
- cultivarea curiozităţii intelectuale pentru cultură şi civilizaţie
- educarea simţului estetic;
- suport în construirea unui sistem de valori personalizat;
- suport în atingerea autonomiei morale;
- cultivarea spiritului de simplitate şi voluntariat;
- oferirea de elemente de cultivare a unei vieţi religioase sănătoase;
- crearea de momente dedicate activităţilor cu specific religios;
- oferirea de elemente care să sprijine respectul faţă de opţiuni religioase diferite de cea proprie.

Pornind de la cele descrise mai sus, liderul cercetaş va înţelege că activităţile pe care le propune temerarilor trebuie să contribuie la dezvoltarea fizică, intelectuală, psihică şi spirituală a acestora, ţinând cont îndeosebi de faptul că la această vârstă caracteristicile fizice în întregimea lor, percepţia senzorială, capacitatea de a opera cu elemente abstracte, sentimentul de apartenenţă şi structura religioasă şi morală trec printr-un moment de dezvoltare accentuat şi determinant pentru structurarea personalităţii. La toate acestea, cercetăşia poate contribui pornind de la principiile şi valorile pe care este bazată Metoda Scout.

CAP. III - METODA SCOUT

! După ce va fi citit acest capitol, liderul:

- va fi familiarizat cu elementele constitutive ale Metodei Scout
- va înţelege rolul fiecărui element
- va afla particularităţile acestor elemente în cadrul ramurei de vârstă temerari

"Cercetăşia este un medicament compus din mai multe ingrediente şi, chiar dacă acestea sunt combinate conform reţetei, cei care îl folosesc nu trebuie să-l condamne pe doctor, dacă efectele asupra pacientului sunt nesatisfăcătoare."
Baden Powell, Jamboreea din 1922

Metoda Scout este un sistem de autoeducaţie progresivă bazată pe diferite instrumente educaţionale. Acestea sunt:

~ Legea şi Promisiunea;
~ Învăţarea prin acţiune (learning by doing);
~ Lucrul în grupuri mici (sistemul patrulelor);
~ Cadrul simbolic;
~ Progresul personal;
~ Natura;
~ Suportul adulţilor;

Metoda Scout este un cadru educaţional cuprinzător, alcătuit din elemente interconectate ca un sistem, astfel încât să ofere tinerilor un mediu activ şi cuprinzător de învăţare.

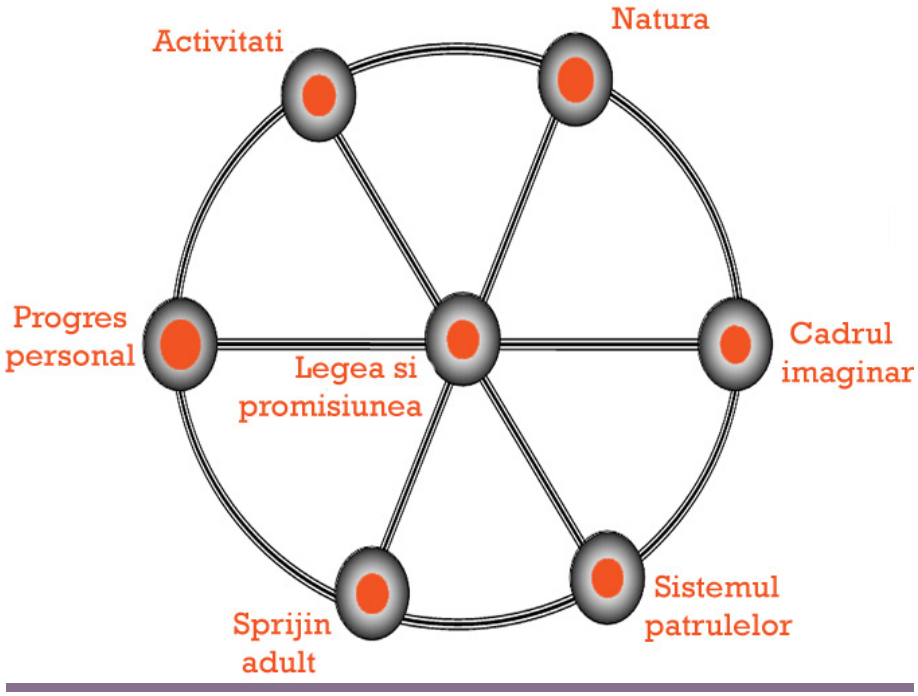

Dacă este să fie privite individual, unele din aceste instrumente educaţionale sunt folosite în alte forme de educaţie – lucrul în echipă pentru realizarea de proiecte, de exemplu. În Cercetăşie, faptul că acestea apar împreună şi sunt folosite ca un sistem reuşesc să facă Cercetăşia unică.

În acest sens, un sistem poate fi descris ca o conexiune de elemente în care fiecare element:

- are o funcţie specifică;
- interacţionează cu celelalte elemente pentru a întregi eficienţa fiecăruia;
- contribuie la atingerea obiectivelor propuse.

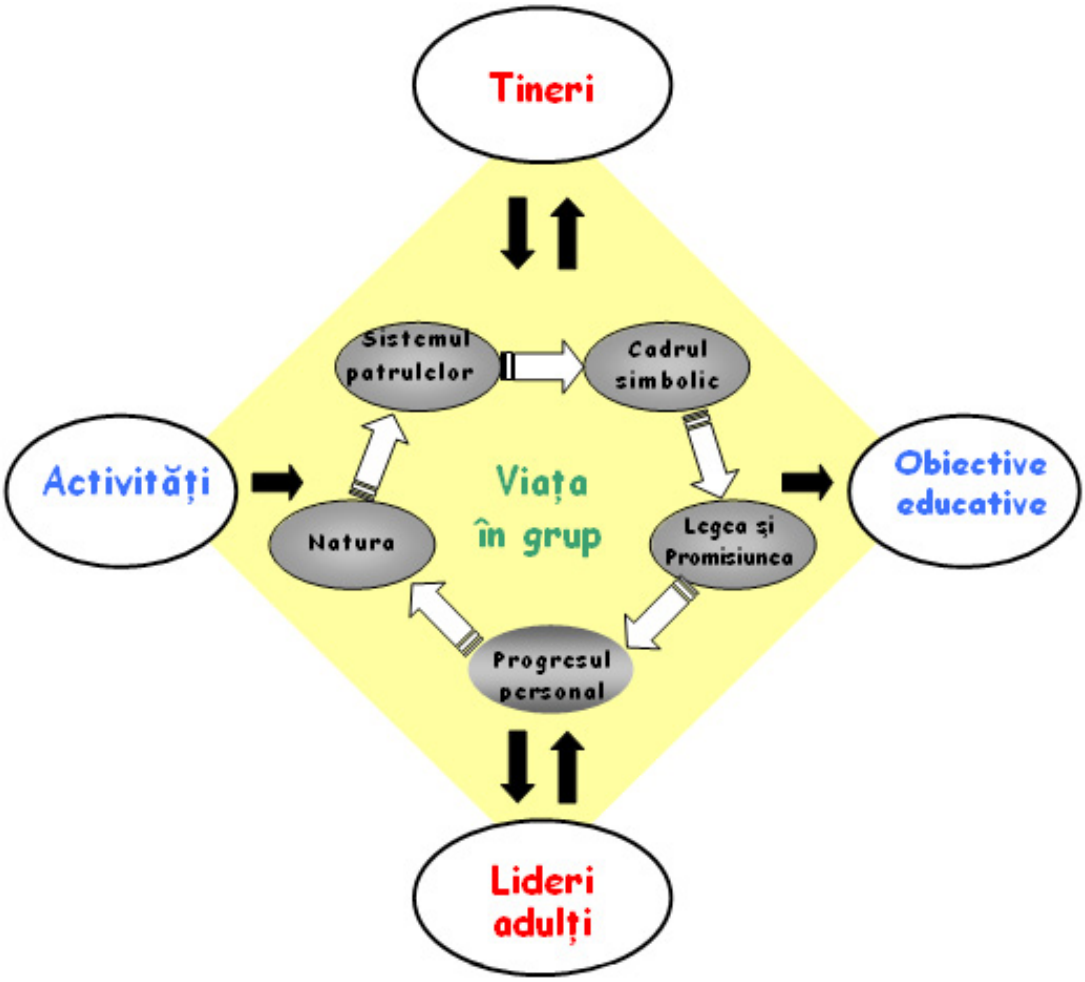

Astfel „Legea şi Promisiunea” reprezintă angajamentul asumat de fiecare cercetaş. Legea cercetaşului reprezintă o sinteză a valorilor mişcării, valori ce le sunt insuflate membrilor. Aderenţa la aceste valori se face printr-un ritual în care se depune Promisiunea şi care reprezintă astfel aderarea la cercetăşie. Promisiunea şi Legea reprezintă „adezivul” care încheagă întregul pachet de elemente numit „Metoda Scout”. Prin angajamentul asumat de către copil se creează legătura cu organizaţia şi astfel persoana se identifică cu acest portret moral.

Învăţarea sau **educaţia** prin acţiune este un alt element al metodei pedagogice şi se referă la învăţarea prin experimentarea şi desfăşurarea în comun a activităţilor iniţiate şi organizate de cercetaşi prin ei înşişi. În cartea „ Le guide du chef eclaireur" Baden Powell spunea: „ este un joc în care fraţii sau surorile mai mari au ocazia să asigure celor mai mici un mediu sănătos şi să-i încurajeze spre o activitate sănătoasă, care să ajute dezvoltarea spiritului lor civic" (R. Baden Powell, 1965, p.13).

Natura este un mare pedagog, devenind astfel un teren de experienţă. Natura, ca element al Metodei Scout, este un cadru pedagogic ideal. Din acest motiv, mare parte din acţiunile cercetăşeşti se desfăşoară în aer liber, aproape de natură sau chiar în natură. Acest contact cu natura dezvoltă individul prin: întărirea sănătăţii şi călirea fizică, mărirea bagajului de cunoştinţe prin observarea directă, dobândirea unor abilităţi practice precum şi descoperirea capacităţii de a se descurca în situaţii dificile prin mijloace simple.

Schema de progres personal reprezintă „un cadru de referinţă pentru a orienta şi evalua progresul fiecărui tânăr" (M. Ştefan, 2001, p.109) şi are drept trăsături următoarele: sistemul este raportat la vârsta specifică individului, cercetaşii îşi aleg singuri obiectivele pe care vor să le atingă şi în acelaşi timp îşi aleg şi activităţile prin care vor să realizeze aceste obiective, pregătirea se face prin participarea la acţiunile comune cu patrula sau cu unitatea, evaluarea se face de către cercetaş (prin însemnările din carnetul de progres personal) şi de către grupul din care face parte, la care se adaugă şi ajutorul oferit de liderul adult în ceea ce priveşte progresul copiilor. „Secretul pentru a reuşi în educaţie nu este atât să-l înveţi pe copil, cât de a-l pune în situaţia de a învăţa prin el însuşi" (M. Ştefan, 1994, p.13)

Cadrul simbolic al cercetăşiei este situat în lumea imaginarului şi astfel, prin această asociere a realului cu imaginarul, totul devine mult mai atractiv pentru cercetaşi. Acest cadru reprezintă un instrument folosit în toate activităţile şi fără acesta cercetăşia nu ar mai fi cercetăşie. El reprezintă un element ludic, care pune în funcţiune imaginaţia şi diferă în funcţie de ramura de vârstă. Acest cadru dă copiilor senzaţia aventurii, dăruire pentru o cauză nobilă, precum şi explorarea curajoasă. Până şi noţiunea de cercetaş reprezintă un simbol: aceea de om care merge înainte, care înfruntă greutăţile şi facilitează drumul celor care vin în urma sa. (M. Ştefan, 2001, p.113). Acestui cadru i se datorează atractivitatea şi farmecul activităţii.

Adultul în cercetăşie reprezintă liderul sau modelul de conduită după care cei mici se orientează. Între el şi cercetaşi apare o relaţie educativă, însă aceasta este mult mai diferită de cea care apare între profesor şi elev. Această relaţie devine mai deschisă, mai afectivă, mai apropiată, mai transparentă. Relaţia se transformă şi mai mult în măsura în care adulţii, cu rol pedagogic, pot fi persoane din afara şcolii, influenţa acestora fiind exercitată pe căi indirecte. Tinerii şi adulţii ce îi îndrumă „împărtăşesc aceleaşi idealuri şi acelaşi angajament, respectă acelaşi cod valoric (Legea cercetaşului)". (M. Ştefan, 2001, p.110)

Sistemul patrulelor este un element ce are în vedere acţiunea în grupuri mici. În patrulă, în primul rând, este satisfăcută nevoia de afiliere, de apartenenţă. Sistemul este definit ca reprezentând: „instituirea unor grupuri mici şi coezive de 6-8 cercetaşi, care se autoconduc democratic, în care fiecare are o responsabilitate anume şi toţi participă la deciziile şi acţiunile comune" (M. Ştefan, 2001, p.113).

Metoda Scout propune un cadru educaţional bazat pe ideea că tânărul se dezvoltă natural. Aceasta propune o soluţie care să răspundă nevoilor de acţiune, provocare şi aventură a tinerilor; a dorinţelor acestora de a explora, de a cerceta şi descoperi noi lucruri. Capacitatea naturală de a fi creativi şi de a-şi folosi abilităţile, nevoia de a se simţi apreciaţi şi respectaţi ca indivizi, nevoia de a realiza relaţii şi conexiuni cu cei din jur şi de a da un sens lumii, duce la respectarea propunerii care reiese din Metoda Scout.

În acelaşi timp, Metoda Scout oferă un mod de viaţă care canalizează energia copiilor şi tinerilor într-un mod plăcut, care-i face să experimenteze diverse lucruri rămânând, totuşi, independenţi, responsabili şi «angajaţi» pe un drum corect, întotdeauna deschişi pentru a-şi extinde capacităţile actuale. Metoda Scout îi ajută la dezoltarea progresului personal către aceste direcţii prezentate mai sus, într-un mod echilibrat şi atractiv.

Metoda Scout este desemnată pentru a stimula dezvoltarea tinerilor pe grupe de vârstă pe care Cercetăşia a adoptat-o. Aceasta înseamnă că obiectivele educaţionale pentru fiecare element din Metoda Scout şi calea prin care ele «lucrează» împreună ca un sistem sunt la fel de valabile şi eficiente şi atunci când lucrăm cu temerariii, dar şi când desfăşurăm activităţi cu lupişorii, exploratorii sau seniorii.

Legea şi Promisiunea	Angajamentul luat faţă de ei înşişi, patrulă şi lume
Sistemul patrulelor	Patrula, ca grup de explorare a noi teritorii şi de răspuns la nevoia apartenenţei la un grup
Cadrul simbolic	Un tărâm necunoscut, ce prezintă patru regiuni: câmpie, podiş, deal munte, fiecare caracterizată prin anumite provocări şi personaje-cheie care să-i ajute pe temerari în îndeplinirea scopului lor: cartarea ţinutului
Natura	Hike-uri, campuri, întâlniri săptămânale, cadru perfect pentru activităţi şi proiecte, propice pentru cadrul simbolic propus
Învăţarea prin acţiune	Activităţile pe care le realizează, toate se desfăşoară prin joc, lucru în echipă şi aplicare a informaţiilor teoretice primite la şcoală sau cercetaşi
Sistemul de progres personal	Un sistem de recunoaştere a progresului în aptitudini, aventură, cunoaştere, descoperire, deprinderi şi cunoştinţe, în concordanţă cu cadrul simbolic, reprezentat prin însemne de progres pentru fiecare din cele patru etape
Sprijinul Adult	Model de conduită şi autoritate în unitate. Este totodată formator, educator, prieten, ascultător al temerarului, încercând să-l ghideze şi să-l sprijine în această perioadă de mari schimbări

Identificarea celor mai bune instrumente de concretizare a Metodei Scout aplicată pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 11 – 14 ani a pornit de la obiectivele educaţionale specifice acestei grupe de vârstă, obiective care sunt prezentate în capitolul despre arii de dezvoltare acestui ghid.

Pe parcursul acestui ghid, fiecare dintre elementele Metodei Scout sunt prezentate în detaliu pentru a putea fi aplicate cu uşurinţă de liderii care lucrează cu temerari dar şi de cei care sunt la început de drum în cercetăşie şi vor să aibă unitate de temerari.

LEGEA ŞI PROMISIUNEA TEMERARULUI

Identificarea celor mai bune instrumente de concretizare a Metodei Scout aplicată pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 11 – 14 ani a pornit de la obiectivele educaţionale specifice acestei grupe de vârstă, obiective care sunt prezentate în capitolul despre arii de dezvoltare acestui ghid.

Pe parcursul acestui ghid, fiecare dintre elementele Metodei Scout sunt prezentate în detaliu pentru a putea fi aplicate cu uşurinţă de liderii care lucrează cu temerari dar şi de cei care sunt la început de drum în cercetăşie şi vor să aibă unitate de temerari.

CAP. IV - CADRUL SIMBOLIC

! După ce va fi citit acest capitol, liderul:

- va înţelege noţiunea de simbol şi de cadru simbolic, precum şi rolul fiecăruia
- se va familiariza cu povestea acesti cadru simbolic, cu personajele-cheie şi cu însemnătatea fiecăruia în sistemul de progres al temerarului
- va şti cum să aplice cadrul simbolic în toate tipurile de activităţi ale unităţii de temerari

Un simbol este o imagine sau o figură cu anumită trăsătură care dă posibilitatea reprezentării unui obiect, proces sau concept. Floarea de crin este simbolul cercetăşiei. Desenul ei variază de la o organizaţie naţională la alta şi derivă de la vechile hărţi în care reprezenta Nordul. Citându-l pe Baden-Powell, ea reprezintă « calea bună, pe care toţi cercetaşii ar trebui s-o urmeze ». Organizaţia Naţională Cercetaşii României are ca particularitate a florii de crin cetina de brad pe fundalul crinului.

Cadrul simbolic îi încurajează pe tineri să privească puţin mai departe de ceea ce văd în faţa ochilor, îi inspiră să facă din ceva obişnuit ceva extraordinar, din imposibil posibil şi din ceva imperceptibil ceva ce poate fi simţit intuitiv. Îi ajută să vadă, să gândească şi să simtă lucruri şi situaţii pe care, în mod obişnuit, nu le-ar sesiza. Pentru tinerii cu vârste cuprinse între 11-14 ani, respectiv ramura de vârstă temerari, Metoda Scout propune ca şi cadru simbolic explorarea unui nou teritoriu împreună cu patrula. Acesta corespunde nevoilor vârstei, respectiv gustului pentru explorare, interesului de a cuceri un teritoriu şi apartenenţei la un grup de semeni, adică patrula.

Rolul cadrului simbolic

Cadrul simbolic este un cadru de referinţă, pe care se bazează viaţa în patrulă sau unitate, ajutând la a face totul mai bine. El oferă avantaje educaţionale din câteva perspective :

- stimularea imaginaţiei şi dezvoltarea sensibilităţii – simbolurile au rolul de a da lucrurilor înţelesuri diferite de cele pe care le au în mod obişnuit. Astfel, trăirea unui naufragiu pe insulă sau întâlnirea cu un personaj dintr-o carte/film preferat, sunt interpretate şi simţite de temerar în mod unic, având posibilitatea reproducerii unor aventuri care să le dea încredere în forţele proprii, ajutându-i să îşi definească personalitatea.
- întărirea sentimentului apartenenţei la o comunitate care merge în aceeaşi direcţie – cercetăşia are ca scop ajutarea tinerilor spre a deveni utili, responsabili şi implicaţi, capabili să participe la construirea unei lumi mai bune. Un tânăr implicat în cercetăşie găseşte în explorarea de noi teritorii o transpunere a propriei căutări în vederea conturării dimensiunilor propriei personalităţi, patrula având un rol însemnat în acest proces (toţi membrii ei având parte de aceleaşi experienţe, ridicate la nivelul dorit de fiecare sau necesar fiecăruia)
- liderii au posibilitatea să prezinte valorile cercetăşiei într-un mod atrăgător şi să îi ajute pe tineri să se identifice cu acestea – cei care cunosc şi aplică principiile şi valorile cercetăşiei au avantajul de a le prezenta mult mai simplu şi mai atractiv cercetaşilor prin puterea propriului exemplu. Nimic nu este mai puternic decât o persoană care să trăiască prin ceea ce ea însăşi gândeşte: spre exemplu lordul Baden Powell, care a reuşit să atragă atât de mulţi tineri în cercetăşie. Nu a făcut-o doar prin vorbe şi cărţi, ci prin campul de pe insula Brownsea şi prin prezenţa sa în mijlocul tinerilor, vorbindu-le înţelept şi arătându-le ceea ce cercetăşia poate să ofere.

- coeziunea produsă prin intermediul activităţilor cercetăşeşti – activităţile la care tinerii iau parte sunt foarte variate şi încearcă implicarea cât mai mare a tinerilor. Cadrul simbolic reuşeşte să lege diferite tipuri de activităţi, dându-le un sens în schema generală a educaţiei temerarului. De exemplu, atelierele într-un camp sunt foarte variate, atingând arii diferite de dezvoltare şi exersând diverse aptitudini ale temerarului. Puse într-o poveste, în care temerarul trebuie să aibă aceste aptitudini pentru a reuşi să învingă balaurul ce a furat floarea de crin (cadrul simbolic al campului naţional de temerari Scoutland 2009), este mult mai uşor pentru el să se concentreze şi este mai motivat să o facă. Pe deasupra, lucrul în patrulă în majoritatea activităţilor temerarilor, creează conexiuni strânse şi relaţii durabile de prietenie.
- încurajarea realizării obiectivelor personale şi arătarea importanţei lor tinerilor – acumularea graduală şi secvenţială a experienţelor personale, în urma unor activităţi, duce la realizarea obiectivelor propuse de Metodă. Cadrul simbolic furnizează simţul aventurii şi generează entuziasmul necesar temerarului pentru a personaliza obiectivele şi a le adapta nevoilor şi aspiraţiilor personale.

Explorarea – element-cheie al temerariatului

La intrarea în lumea adulţilor, unde sunt atât de multe lucruri de descoperit, inclusiv propria lor personalitate, explorarea şi descoperirea sunt extrem de importante. Transformările propriului corp, contradicţiile care încep să apară şi întrebările care şi le pun îi rup pe tineri din siguranţa căminului copilăriei lor. Încep să îşi caute noi surse de identificare pentru a-şi construi identitatea. Acum aceşti tineri au nevoie de orizonturi mai largi, care să le permită să-şi exprime noile şi măreţele abilităţi. Nimic nu le face mai multă plăcere, la această vârstă, decât să descopere noi lucruri şi să fie surprinşi de imprevizibil.

Metoda Scout propune aventura ca metodă de a lăsa aceste dinamice şi extraordinare nevoi şi abilităţi să se dezvolte. Aceasta nu mai este o privire insistentă, cuprinsă de teamă, din afară, la lucruri care s-au întamplat altora. Acum este timpul propriilor lor poveşti. De aceea au nevoie de acest cadru larg, cât mai tangibil, care să poată fi aplicat în toate activităţile. Ei trăiesc în oraşul lor, însă ce este pentru ei oraşul? Punct de plecare sau punct de sosire?

Explorarea înseamnă, mai presus de orice, să ieşi, să porneşti, să acţionezi, să fii în mişcare, să călătoreşti, să cauţi. Perspectiva aventurii este în ziua de astăzi puternic influenţată de filme şi de jocuri pe calculator, însă, prin prisma marilor aventuri ale exploratorilor cunoscuţi, tinerii pot să viseze. Cercetăşia le oferă platforma pe care visul poate să devină realitate iar explorarea să aibă loc cu adevărat, nu numai la un click de mouse. Visul devine realitate prin activităţi şi proiecte şi îi cheamă să acţioneze, să pună lucrurile în mişcare, să descopere potenţialul propriului lor corp.

Povestea

Etapa 1. Câmpie

Lupişorul ajunge într-un teritoriu nou. Este singur şi debusolat şi vede un spaţiu întins, fără nici o casă la orizont. Merge înainte sperând că va întâlni pe cineva.

În scurt timp acesta vede o turmă de oi şi un om ciudat lângă ele, îmbrăcat cu o şubă şi sprijinindu-se în toiag. Este un ciobănaş, care îi dă bună ziua lupişorului, îl întreabă de unde vine şi îi oferă adăpost şi hrană la stâna din apropiere.

Lupişorul întreabă unde se află iar ciobănaşul îi spune că a ajuns în ţinutul X şi că la stână îl aşteaptă alţi copii ca el, porniţi în descoperirea zonei. Lupişorul este curios, vrea să îi cunoască pe ceilalţi şi se lasă îndrumat spre stână. Acolo vede un grup de copii, debusolaţi ca şi el (patrula).

Ciobănaşul le povesteşte că ei se află în prima din cele patru zone ale ţinutului şi că, din păcate, nu le poate povesti mai multe despre ce-i aşteaptă mai încolo, deoarece locuitorii nu au ocazia de a călători şi de a se cunoaşte, motiv pentru care le cere ajutorul copiilor.

Astfel, entuziasmaţi de provocare, copiii îi promit ciobănaşului că vor întocmi o hartă a ţinutului, în care să reprezinte toate zonele pe care le străbat, şi luându-şi această misiune, devin temerari.

Ciobănaşul, ca semn al promisiunii lor şi al angajamentului făcut, le oferă eşarfa de cercetaş şi busola (simbol al primei etape de progres).

Patrula pleacă de la stână îndreptându-se hotărâtă în direcţia indicată de ciobănaş.

Etapa 2: Podiş

După un timp, în călătoria lor, temerarii observă că au început să urce, ajungând într-o zonă cu păduri de foioase, lanuri de grâu, porumb şi vii. Căutând adăpost, văd în depărtare nişte locuinţe umane. După o scurtă sfătuire stabilesc modul de organizare al patrulei şi rolul fiecăruia în expediţie.

Pornesc din nou încrezători şi în scurt timp întâlnesc un om înalt, ars la faţă, cu o mustaţă negricioasă şi o privire inteligentă care îi întreabă cine sunt, de unde vin şi încotro merg. Aceştia îi răspund că sunt temerari şi că vin din sud pentru a descoperi ţinutul.

Negustorul îi măsoară din cap până în picioare şi îi întreabă, sceptic, dacă „aceasta este încălţămintea potrivită pentru un drum lung” şi dacă au haine şi merinde cu care să supravieţuiască nopţilor reci ce-i aşteaptă. Temerarii schimbă priviri între ei, iar şeful lor le răspunde că nu, întrebându-l

în acelaşi timp pe negustor dacă îi poate ajută cu ceva. Astfel, negustorul ajunge să îi însoţească pe copiii până la cel mai apropiat han şi să îi înveţe câteva metode de supravieţuire (hike, sport, comunicare). Copiii primesc apoi bocanci, plosca pentru apă şi hârtie pe care să deseneze harta zonei.

La han, negustorul le face cunoştinţă copiilor cu hangiţa, o femeie hotărâtă, dibace şi sufletistă, care are nevoie de ajutor şi care îi învăţă cum să îşi organizeze spaţiul, să se folosească la maxim de toate resursele care le sunt puse la dispoziţie (camp, tehnologie) şi să acorde primul - ajutor.

De asemenea, în serile petrecute la han, temerarii întâlnesc mulţi oameni care le povestesc o mulţime de lucruri. Astfel, temerarii ajung să cunoască, treptat, multe din tradiţiile, obiceiurile şi cultura zonei în care se află.

Pentru ajutorul lor însemnat, hangiţa le mulţumeşte temerarilor dându-le un rucsac cu hrană pentru drum, aparat foto, o trusă de prim-ajutor şi un scut, moştenit de la tatăl ei, care să îi protejeze în caz de primejdie. Copiii mulţumesc, dau bineţe şi pornesc mai departe, uitându-se încrezători înspre dealurile din depărtare.

Etapa 3: Deal

Temerarii ajung într-o zonă de pădure deasă, sălbatică. Deşi ei deja se descurcă singuri, serile tot aduc un sentiment nejustificat de frică, mai ales acum, la venirea iernii, când este frig şi ziua este mai scurtă.

Tot mergând prin pădure, îşi dau seama că nu se mai pot orienta şi se decid să se oprească şi să îşi construiască un adăpost pentru asta peste noapte. Fiecare îşi ia o responsabilitate, caută lemne, folosesc sfoara pe care o au în rucsaci şi crengile căzute şi, după o vreme, reuşesc să-l termine. Mulţumiţi de munca lor, adorm liniştiţi.

Dimineaţa, îi trezeşte o voce groasă care îi întreabă cine sunt, de unde vin şi încotro se îndreaptă acum, în pragul iernii. Şeful de patrulă se ridică şi răspunde politicos la întrebări, observând omul ce îi stătea în faţă: înalt, cu privire ageră şi mustaţa neagră, îmbrăcat în haine verzi. Din vorbă în vorbă, află că este pădurar, că aceasta este pădurea pe care o are în grijă. Pădurarul le propune temerarilor sa stea peste iarnă în casa lui, propunere pe care copiii o primesc cu bucurie.

În acest timp, temerarii au învăţat mai multe despre tehnicile de prim-ajutor, dar au desprins şi unele aptitudini ce aveau să le folosească mai departe: tehnici de căţărare, de astronomie şi de supravieţuire. La sosirea primăverii, temerarii i-au mulţumit pădurarului pentru tot ce i-a învăţat şi şi-au continuat drumul.

Ieşind din pădure, au observat cum natura revine la viaţă după trecerea anotimpului rece şi au zărit în depărtare un oraş care forfotea de oameni. Au intrat în oraş, sub privirile nedumerite ale locuitorilor şi au încercat să găsească o persoană mai comunicativă care să le prezinte zona. Mai aveau puţin din hartă şi erau foarte încrezători. O poliţistă, văzând oameni noi în oraş, îi întreabă de unde vin şi ce caută în oraşul lor. Temerarii, bucuroşi că au întâlnit o reprezentată a autorităţilor explică poliţistei scopul pentru care au pornit în expediţie şi faptul că au nevoie de ajutorul ei.

Astfel, au rămas o perioadă acolo, iar localnicii i-au primit cu uşurinţă în comunitate, învăţându-i elemente ale culturii locale. De la poliţistă au învăţat noţiuni de comunicare şi tehnică şi au fost uimiţi să descopere şi unele dintre invenţiile personale ale acesteia.

După ce au terminat şi această porţiune de hartă, temerarii au privit cutezători la muntele ce li se ridica în zare. Erau pregătiţi să continue drumul şi ştiau că vor reuşi acum, după ce au învăţat atâtea. Şi-au luat rămas bun de la oameni şi au pornit spre muntele înceţoşat, ce era ultimul lor popas.

Etapa 4: Munte

După acest şir lung de aventuri, temerarii se află acum în faţa celei mai mari provocări. Ştiind că îi aşteaptă un drum greu, patrula campează la baza muntelui pentru a-şi evalua resursele şi a hotărî planul de acţiune. Acolo, îşi pregătesc vatra de foc. otodată, jurnalistul patrulei citeşte tuturor, cu mândrie, jurnalul lor de călătorie, în care erau povestite toate aventurile trăite până atunci. Atunci, şeful de patrulă le propune, fiecăruia, să îşi ia un angajament personal pe care să îl îndeplinească până la finalul călătoriei.

În timp ce stăteau la focul de tabără şi îşi gândeau strategia, aud nişte paşi în apropiere. Îşi îndreaptă privirile şi frontalele în direcţia zgomotelor şi văd apropiindu-se doi călători necunoscuţi, un bărbat şi o femeie. Aceştia le dau bună seara şi îi întreabă dacă pot să li se alăture pentru noaptea respectivă. Văzându-i oameni cumsecade şi bine echipaţi, temerarii acceptă să îi primească alături de ei la foc.

Povestind cu cei doi necunoscuţi, temerarii află că aceştia sunt doi alpinişti porniţi într-o expediţie, acum câţiva ani de zile, care avea că scop cucerirea celui mai înalt vârf din regiune şi depăşirea propriilor limite; ţintele expediţiei fuseseră atinse în urmă cu câteva săptămâni. Ascultând fascinaţi poveştile noilor lor prieteni, până la venirea dimineţii, temerarii află cum să înfrunte şi să evite multe din pericolele neprezevăzute care îi aşteaptă în propriul lor drum spre vârf.

Fiind mult mai pregătiţi şi organizaţi şi simţindu-se încurajaţi, temerarii pornesc la drum. După multe peripeţii şi obstacole depăşite, ei ajung într-un final în vârf. Acolo, campează pentru o noapte într-un refugiu şi finalizează harta ţinutului, pe care o dau localnicilor la ieşirea din ţinut. La poalele muntelui, pe cealaltă parte, îi aştepta o cetate, loc în care vor construi propria lor comunitate, bazată pe principii şi valori puternice.

Mai exact...

Echipa Naţională de Temerari propune ca şi cadru simbolic Ţinutul - explorarea unei lumi noi, în vederea respectării unui angajament luat. Adică lupişorul, care părăseşte Jungla, ajunge pe un teren necunoscut (câmpia). Aici este ghidat de ciobănaş, găseşte alţi cercetaşi care sunt în aceeaşi situaţie şi formează o patrulă. De ce? Pentru a răspunde nevoilor unor oameni, de a avea o hartă a întregului ţinut, reuşind astfel să afle unii de alţii. Astfel patrula nou formată porneşte în întocmirea hărţii ţinutului (care nu are un nume tocmai pentru că experienţa fiecărei patrule e unică) şi ca simbol al angajamentului primeşte eşarfa de temerar. De ce acum? Pentru că a ajuns în etapa în care dorinţa de cunoaştere şi de explorare, în care simţul aventurii şi nevoia unui grup organizat care să le fie complementar sunt necesare pentru dezvoltarea lor personală.

După ce au reuşit să devină o patrulă şi îşi însuşesc cu adevărat angajamentul pe care şi-l iau, temerarii trec la o nouă etapă, de podiş, în care întâlnesc noi personaje-cheie care îi vor ajuta la întocmirea hărţii, îi vor învăţa noi aptitudini şi le vor da alte obiecte folositoare călătoriei lor. În această etapă apar însemnele de merit elementare, unele însemne de merit specifice, cadrul simbolic reuşind cu brio să lege competenţele de prim-ajutor cu cele de tehnologie. Tocmai pentru că, în încercarea lor de a îndeplini angajamentul luat, trebuie să facă tot posibilul. Pe lângă negustor şi hangiţă, fiecare lider poate să includă în activitate ajutoare, mai reale sau mai puţin reale, însă trebuie să fie atent să păstreze firul poveştii. Ideea este că povestea urmează un fir general: dacă în pădure temerarii din patrula voastră găsesc o râpă în care nu ştiu ce se întâmplă sau ruinele unei cetăţi, este foarte bine. Orice adăugire trebuie să se încadreze însă în mod natural în poveste.

Etapa a treia, cea mai complexă, este cea de deal, în care apar ca elemente-simbol noaptea şi iarna, fiind provocări mari pentru tinerii de 13 ani (vârsta aproximativă la care se ajunge la acest nivel). Din campuri s-a putut observa că jocurile de noapte nu sunt pe placul tuturor, dar că sunt constructive, că în întuneric unii îşi învingfrici care au rămas încă din copilărie, alţii se simt în largul lor, găsind în noapte un adăpost sau un spaţiu mai deosebit de dezvoltare personală. Iarna, prin vremea ei vitregă, aduce multe reţineri referitoare la hike-uri, campuri sau supravieţuire. Faptul că temerarul reuşeşte să se adapteze acestui anotimp îi conferă încredere în sine, întăreşte patrula, face posibilă descoperirea unor noi aptitudini şi reprezintă trecerea la o nouă etapă. Însemnele de merit sunt mai greu de obţinut, ceea ce face satisfacţia şi mai mare. Elementul de autoritate(poliţista) vine în ajutorul liderului, pentru că această etapă e caracterizată de un soi de rebeliune, de a fi împotriva a ceea ce se propune de lider, doar pentru a fi „cool”.

Ultima etapă, muntele, este prin simbolistica lui, o etapă importantă, în care conştiinţa este mai trează, partea de introspecţie este mai intensă, fiind etapa finală a temerariatului. Tinerii vor termina harta, îşi vor duce la îndeplinire misiunea, iar în ascensiunea lor finală pe munte vor trebui să îşi ia un angajament personal, pe care să-l îndeplinească până la final (trecerea la exploratori fiind considerată finalul călătoriei lor). Acest

fapt accentuează scările pe care le-au urcat pe treptele maturizării, ajungând la un alt nivel al adolescenţei. Momentul spiritual pe care trebuie să îl pregătească, focul de tabără care îi uneşte în ultima seară şi cei doi alpinişti, ca simbol al perseverenţei, marchează punctul de vârf al temerariatului. Va urma răspândirea hărţii în ţinut, angajamentul pe care şi l-au luat fiind

Cum aplic cadrul simbolic?

După însuşirea acestor elemente, vine întrebarea naturală: eu cum pun în practică aceste noţiuni? Ce trebuie să fac? Cum adaptez cadrul simbolic fiecărei activităţi?

Liderul are un rol important în asimilarea cadrului simbolic de către temerar. În primul rând, ca lider, trebuie să ştii povestea pe dinafară pentru a putea să o aplici temerarilor şi mai ales, pentru a o face parte esenţială a activităţii. Între 11-15 ani, tinerii sesizează cu uşurinţă orice fir întrerupt al poveştii. Nu poţi să introduci cu mare mister patrula/unitatea în poveste şi mai apoi să treci la o activitate fără ca aceasta să aibă un rol în povestea mare. De asemenea, nu trebuie să schimbi rolurile personajelor: dacă balaurul doarme ziua şi vânează noaptea, nu incluzi o activitate cu un balaur ziua. Imediat ţi se va atrage atenţia că balaurul ar trebui să doarmă, precum tu ai spus la început.

Apoi, după ce ai reuşit să asimilezi povestea şi să înţelegi rolurile personajelor şi simbolistica din spatele ei, începi să o adaptezi mediului în care te afli şi activităţilor pe care le ai înscrise în planul anual de activităţi (vezi capitolul Activităţi). Nu uita şi de nivelul temerarilor din unitate. Vechimea, vârsta şi cadrul social sunt foarte importante în rolul tău de povestitor, de ilustrator al cadrului simbolic. Normal că altfel îl pui în cuvinte şi activităţi unor temerari de 11-12 ani, şi unora de 13-14 ani. O mare diferenţă este şi între mediul urban şi cel rural, comunităţi religioase sau nu. Fii puţin inventiv şi, mai ales, foloseşte-te de resursele pe care ţi le oferă centrul local, cadrul social şi educaţional şi unitatea ta de temerari!

Ţine minte că personajele-cheie nu trebuie să apară la fiecare activitate! Indicat e să apară doar la momentele speciale, cum ar fi oferirea unui însemn de merit, trecerea la alte etape de progres, etc.

Exemple:

1. Trebuie să faci trecerea de la lupişor la temerar. Sau de la temerar la explorator. Acesta este un moment de maximă importanţă pentru cercetaş aşa că ai nevoie de cadru simbolic şi de personaje. Lupişorul trebuie să găsească în ciobănaş sprijinul acordat de lider. Iar exploratorii în alpinişti simţul aventurii şi dorinţa de a ajunge cât mai sus, spre a-şi îndepini ţelul. Vizualul joacă un rol important, aşa că încearcă să fii tu costumat sau să aduci pe cineva costumat, aşa încât, la revedere, să le zici că tu eşti împuternicit de ciobăaş să ai grijă de ei sau de alpinişti să le dai ultimele sfaturi pentru a deveni exploratori.

2. Întâlnirile săptămânale la sediu pot reprezenta pentru podiş casele negustorului şi ale hangiţei. Poţi să încerci să aduci câte un element reprezentativ pentru acea întâlnire: sfoară pentru noduri, hartă, părţi ale trusei de prim-ajutor, care să reprezinte decor, aşa încât temerarii, atunci când intră la întâlnire, să vadă şi să intuiască ce vor face. Aşa le poţi spune că e o nouă zi în etapa lor de pregătire la podiş şi că astăzi aţi primit ca temă de la negustor nodurile/primul ajutor/orientarea, sau ce veţi face voi! Dacă aveţi cercetaşi de diferite nivele (temerari ce au vechime de 2 ani, alţii noi, etc) este preferabil să aveţi unităţi diferite cu cei noi. Dacă nu, va trebui să lucraţi în paralel pe ce a lăsat negustorul de făcut şi ce a lăsat poliţista (din etapa deal), iar sfatul nostru este să fiţi măcar doi lideri.

3. Faci un hike la pădure pentru o zi. Ai diferite activităţi pe parcurs (orientare, azimuturi, recunoaştere de plante, copaci, etc.) şi nu ştii cum să le pui în cadru. Sugestia noastră ar fi ca, la plecare, sau chiar pe drum, să ai o mică poveste făcută de genul: „vă aflaţi acum la podiş şi începeţi să explorați pădurea. Ştiţi că pentru ca harta să fie cât mai precisă trebuie să aveţi şi acest element, mai ales că întotdeauna un om va avea sentimentul iniţial de nesiguranţă. Aşa că, din momentul ajungerii acolo, fiţi receptivi şi însemnaţi-vă ceea ce credeţi voi de cuviinţă că ar trebui să fie harta acestui hike”.

4. Momentul în care temerarul trebuie să primească un însemn de merit (badge) sau patrula trece de la o etapă la alta, sunt iarăşi, foarte importante şi ar trebui ilustrate cât mai mult posibil! Adică să reuşiţi să apară personajul respectiv: negustor, pădurar şi să croiţi o mică poveste. Ideal ar fi să se facă în aer liber pentru că ei explorează mediul înconjurător, nu o cameră. Aşa că parcul, pădurea sau orice formă de natură apropiată este cel mai bun loc pentru astfel de ceremonii. De asemenea, aveţi grijă că, pe parcursul dealului şi podişului, etape lungi ale sistemului de progres, apar două personaje-cheie. Schimbarea personajului-cheie este un moment care trebui marcat de asemenea, prin ilustrarea cât mai acurată a poveştii.

! Harta este simbolică! Nu trebuie să deseneze o hartă propriu-zisă neapărat, fiind practic drumul progresului lor! Deci la pădure nu va desena verde, că aşa e pădurea pe hartă, ci va trece busola (orientare cu azimut), frunzele copacilor pe care i-a identificat, eventual scrie, daca desenul nu se numără printre talentele temerarului. Important este ca patrula, la finalul hike-ului de exemplu, să aibă o vedere de ansamblu asupra a ce au asimiliat astăzi. La fel şi la finalul întâlnirilor! Pot să aibă (T) şi (P) de la teoretic şi practic. Depinde de voi şi de ei să faceţi harta elementul ilustrativ al progresului lor!

Simboluri şi personaje simbol

Ciobănaşul = personaj-cheie al etapei de câmpie, are rolul de a forma patrula şi de a o întări prin luarea unui angajament comun;

Harta = simbol al explorării şi descoperirii de noi teritorii; finalizarea materială a angajamentului luat

Eşarfa de temerar = simbol al angajamentului (Legea Temerarului)

Busola = necesară oricărui explorator, are rol de a ghida temerarii în lumea necunoscută şi de a oferi siguranţă în teritoriile noi descoperite

Negustorul = personaj-cheie al etapei de podiş, are rolul de a ghida temerarii pentru a dobândi unele însemne de merit elementare; simbol al capacităţii de adaptare şi negociere

Hangiţa = personaj-cheie al etapei de podiş, are rolul de a finaliza procesul de acumulare a cunoştinţelor elementare; spirit descurcăreţ, plin de umor; hanul este spaţiul în care cultura şi obiceiurile se întrepătrund, temerarii având ocazia să exploreze moştenirea etnografică a zonei

Pădurarul = personaj-cheie al etapei de deal, are rolul de a oferi adăpost temerarilor şi de a-i învăţa cum să se descurce în condiţii mai puţin prielnice (iarna); cunoscător al pădurii şi al tainelor sale

Poliţista = personaj-cheie al etapei de deal, simbol al autorităţii; are rolul de a-i familiariza pe temerari cu invenţiile şi tehnologia, stârnindu-le interesul pentru ştiinţă

Alpiniştii = personaje-cheie ale etapei de munte; simbol al perseverenţei, al muncii în echipă şi al apropierii de natură la un alt nivel faţă de cel ordinar

Cele patru forme de relief au fost alese datorită reliefului României, fiind uşor accesibile pentru orice centru local din orice zonă a ţării. La această vârstă, tinerii au nevoie de locuri cât mai tangibile, aşa că orice adaptare a poveştii pentru unitatea voastră ar fi indicat să pară cât mai realistă: lideri costumaţi în personaje în unele momente cheie – promisiune, acordare de însemne de merit sau de progres, trecerea de la o etapă la alta. Cadrul în care ar trebui să aibă loc ceremoniile este recomandat a fi cât mai natural, pentru că natura e un element al Metodei Scout şi pentru că acest cadru simbolic

CAP. V - OBIECTIVE EDUCATIVE INTERMEDIARE ALE ONCR

RAMURA DE VÂRSTĂ TEMERARI

1. Dezvoltare fizică

1.1. Identificarea nevoilor

11 - 12 ani	13 - 14 ani
1.1.1.Conştientizează schimbările determinate de pubertate ce au loc în corp şi în înfăţişare	1.1.2. Cunoaşte funcţiile principale ale tuturor organelor din corpul uman
1.1.3. Cunosc nevoile corpului lor în condiţii normale şi de efort (somn, nutriţie, etc)	
1.1.4. Cunoaşterea şi conştientizarea efectelor nocive ale drogurilor, alcoolului şi ţigărilor	

1.2. Întreţinerea corpului

11 - 12 ani	13 - 14 ani
1.2.1. Recunoaşte importanţa igienei personale şi o aplică în mod constant	1.2.2. Cunoaste şi înţelege principiile unui mod de viaţă sănătos şi începe să le aplice
1.2.3. Îşi îngrijeste ţinuta prin practicarea unui sport sau a unor exerciţii fizice individuale simple	

1.3. Eficienţă

11 - 14 ani
1.3.1.Îşi folosesc la maxim simţurile în situaţiile critice în care este pus (orientare pe timp de noapte, diferenţierea sunetelor, etc.)
1.3.2. Îşi dezvoltă rezistenţa, forţa, agilitatea şi autocontrolul

2. Dezvoltarea intelectuală

2.1. Colectarea informaţiilor

11 - 12 ani	13 - 14 ani
2.1.1. Observă şi descoperă lucruri noi prin utilizarea mijloacelor de informare (cărţi, enciclopedii, internet, media, TV, etc.)	2.1.2. Vrea să aprofundeze informaţiile din domeniile sale de interes
1.1.5. Cunoaşte importanţa sportului şi efectele pozitive şi negative pe care diferite sporturi le pot avea asupra dezvoltării lor fizice	

2.2. Procesarea informaţiilor

11 - 12 ani	13 - 14 ani
2.2.1. Ştie să explice procesele şi fenomenele cu care intră în contact (fenomene fizice din natură, utilizarea uneltelor, etc.)	2.2.2. Este capabil să îşi explice ideile şi să le prezinte celorlalţi
2.2.3. Are capacitatea de a reţine şi a reda informaţiile colectate (cântece, date, poezii, etc.)	2.2.4. Poate să folosească informaţia colectată în activităţile cercetăşeşti pe care le desfăşoară în grup
2.2.5. Se exprimă corect în limba română şi îşi îmbogăţeşte constant vocabularul	
2.2.6. Face diferenţa între real şi imaginar, dar poate să se transpună într-un cadru simbolic	
	2.2.7. Se informează în vederea luării unei decizii în ceea ce priveşte studiile ulterioare

2.3. Rezolvarea de probleme

11 - 12 ani	13 - 14 ani
2.3.1. Are spirit de inventivitate, poate să pună în practică mici experimente care să explice informaţiile colectate (scrisul cu suc de lămâie, catapultă din lemn şi sfoară, etc.)	
2.3.2. Identifică problemele care apar şi caută soluţii	2.3.3. Are capacitatea de a rezolva probleme şi de a trage concluzii de pe urma acestora
2.3.4. Îşi dezvoltă manualitatea prin punerea în practică a unor tehnici nou-învăţate (orientare, prim-ajutor, etc.)	

3. Dezvoltarea afectivă

3.1. Descoperirea şi conştientizarea propriei persoane

11 - 14 ani
3.1.1. Poate să identifice cauzele emoţiilor şi ale sentimentelor sale

3.2. Exprimarea de sine

11 - 14 ani
3.2.1. Deţine capacitatea de a da frâu liber inovaţiei şi creativităţii în compania oamenilor noi
3.2.2. Îşi exprimă şi dezvoltă interesele şi abilităţile artistice prin diferite modalităţi

3.3. Responsabilitate şi autocontrol

11 - 14 ani
3.3.1. îşi poate controla reacţiile şi comportamentul
3.3.2. Îşi conştientizează sexualitatea şi este capabil să relaţioneze cu sexul opus fără a crea probleme
3.3.3. Încearca să îşi găsească un echilibru emotional, evitând extremele

4. Dezvoltarea socială

4.1. Relaţii interpersonale şi comunicare

11 - 12 ani	13 - 14 ani
4.1.1. Este capabil să stabilească relaţii cu cei din jur, în orice mediu (şcoală, instituţii publice, patrula, etc.)	
4.1.2. Cunoaşte diferenţele între rase şi naţionalităţi, acceptându-le aşa cum sunt	4.1.3. Cunoaşte şi acceptă diferenţele între rase şi naţionalităţi, nu le judecă şi încearcă să fie deschis la minte
4.1.4. Este capabil să accepte un nou membru (în patrulă) şi să ajute la integrarea lui în colectivitate	4.1.5. Este capabil să îşi exprime propriile opinii şi să le asculte pe ale celorlalţi, să le analizeze şi le respecte

4.2. Cooperare şi conducere

11 - 14 ani
4.2.1. Este capabil să lucreze în patrulă, să îşi asume un rol în cadrul acestora şi să îi respecte pe ceilalţi
4.2.2. Respectă regulile grupului şi ştie să îşi comunice nemulţumirile.

4.3. Solidaritate şi serviciu în slujba comunităţii

11 - 14 ani
4.3.1.Cunoaşte Drepturile şi obligaţiile copilului şi încearcă să le înţeleagă prin joc de rol.
4.3.2.Cunoaşte principalele instituţii publice şi care e rolul lor în comunitatea în care trăieşte
4.3.3.Contribuie la realizarea proiectelor sociale şi se implică în implementarea lor
4.3.4.Este deschis către oameni de alte etnii şi naţionalităţi

5. Dezvoltarea spirituală

5.1. Receptivitate

11 - 14 ani
5.1.1. Ştie să asculte şi dă dovadă de compasiune în orice situaţie
5.1.2. Ştie să trăiască şi să respecte momentele spirituale din comunitate (sau din cadrul patrulei/ centrului local)
5.1.3. Înţelege elementele altor religii şi contextul social în care acestea există (exemplu: să înţeleagă de ce arabii sun majoritari musulmani)

5.2. Activităţi spirituale

11 - 14 ani
5.2.1. Participă activ în comunitatea sa religioasă (implicare în activităţile din cadrul lăcaşului de cult – Biserica sau lăcaşul de cult specific religiei lui/ei
5.2.2. Este capabil să organizeze un moment spiritual pentru patrulă şi să coopereze cu ceilalţi la realizarea lui

5.3. Descoperire spirituală

11 - 14 ani
5.3.1. Adoptă nişte principii spirituale şi îşi conturează o viziune asupra propriei spiritualităţi
5.3.2. Poate să colaboreze cu persoane de diferite religii fără a-i discrimina
5.3.3. Percepe natura ca element al spiritualităţii

6. Dezvoltarea caracterului

6.1. Identitate

11 - 14 ani
6.1.1. Îşi recunoaşte capacitatea de a-şi depăşi limitele
6.1.2. Este capabil să evalueze criticile făcute la adresa comportamentului său

6.2. Autonomie

11 - 14 ani
6.2.1. Este capabil să se afirme respectând integritatea sa şi a celorlalţi
6.2.2. Adoptă o atitudine pozitivă în încercarea de a depăşi momentele dificile
6.2.3. Este capabil să ia decizii pe cont propriu şi să le transpună în practică
6.2.4. Îşi împarte timpul personal, respectând priorităţile pe care şi le-a stabilit

6.3. Angajament

11 - 12 ani	13 - 14 ani
6.3.1. Este capabil să-şi recunoască greşelile şi să-şi asume consecinţele propriilor greşeli	
6.3.2. Îşi fixează obiective pentru a-şi depăşi limitele, îşi ia angajamente şi persevereazăîn ciuda dificultăţilor	
6.3.3. Duce la îndeplinire responsabilităţile care îi sunt încredinţate	

CAP. VI - ARIILE DE DEZVOLTARE

Cercetăşia *oferă tinerilor o serie de valori necesare trecerii de la copilărie, la adolescenţă şi mai apoi la stadiul de adult. Prima ar fi Legea Cercetaşului (iar pentru temerari, Legea Temerarului) ce exprimă valorile esenţiale ale cercetăşiei prin prisma celor trei principii: social, personal şi spiritual. O alta, la fel de importantă ca şi legea cercetaşului, este invitaţia făcută tinerilor de a dezvolta toate dimensiunile personalităţii lor, în mod echilibrat, de a explora bogăţia posibilităţilor lor şi de a deveni oameni împliniţi.*

Pentru a ajuta la atingerea acestui scop, distingem şase arii de dezvoltare care ţin cont de marea varietate a dimensiunilor umane şi le aranjează pe baza structurii personalităţii:

Dimensiune a personalităţii	Aria de dezvoltare	Interesul pentru ramura de vârstă temerari
Corp	**Fizic**	Imagine asupra propriului corp şi conştientizarea şi afirmarea sexualităţii
Inteligenţă	**Intelectual (creativitate)**	Dezvoltarea a noi forme de învăţământ, raţionament cu discernământ, stimularea creativităţii şi o mai bună înţelegere a lumii în care trăim
Voinţa	**Caracter**	Respect de sine, alegerea valorilor, formarea conştiinţei morale şi căutarea identităţii
Sentimente şi emoţii	**Emoţional (afectiv)**	Stăpânirea şi călăuzirea sentimentelor şi emoţiilor şi experimentarea prieteniei
Integrare socială	**Social**	Învăţarea de a respecta opinia celorlalţi, stabilirea regulilor prin consens şi integrarea în societate
Sensul existenţei	**Spiritual**	Credinţa personală, care vine din interior

Este educativ şi foarte folositor să luăm în consideraţie aceste arii de dezvoltare, deoarece acest lucru ne permite :

~ să ne asiguram că, în general, activităţile patrulelor noastre şi unităţii sunt bine echilibrate şi nu favorizează anumite aspecte ale personalităţii tinerilor, în detrimentul celorlalte ;

~ sa îi ajutăm pe temerari să distingă treptat, în această etapă a dezvoltării identităţii lor, diferite dimensiuni ale propriei lor personalităţi şi, conform obiectivelor educaţionale, să se dezvolte în cadrul fiecăreia dintre ele ;

~ sa evaluăm dezvoltarea lor în aceste diverse dimensiuni.

Oricum, în viaţa noastră zilnică, câteva sau toate aceste dimensiuni ale personalităţii noastre lucrează ca una, iar de-a lungul vieţii noastre se întrepătrund în aşa fel încât nu putem trasa o linie între ele, deoarece se influenţează reciproc, pentru a forma un ansamblu.

Dezvoltarea fizică

Corpul uman funcţionează şi se dezvoltă pe baza unor legi naturale, însă şi noi avem un impact major asupra propriului corp. Echilibrul între odihnă, dietă şi mişcare reprezintă cheia unei vieţi echilibrate şi sănătoase.

În această perioadă, de 11-15 ani, tânărul suferă o serie de schimbări fizice şi psihice, cele fizice fiind definitorii pentru starea sa de bine. Intrând în adolescenţă, hormonii încep să-şi facă simţită prezenţa, având efecte mai mult sau mai puţin benefice asupra aspectului şi comportamentului tânărului.

Cercetăşia trebuie să ofere în această perioadă de dezvoltare un program în care sunt încurajate activităţile fizice, unde mişcarea trebuie să îşi aibă locul ei în rutina zilnică.

De asemenea, liderul ar trebui să fie cât mai atent la alimentaţia temerarului, căci societatea este invadată de toate tipurile de junk-food şi fast-food, sărace în nutrienţi şi bogate în E-uri şi tot felul de elemente nesănătoase.

De aceea, în hike-uri/campuri ar trebui avută în vedere hrana sănătoasă, cu un echilibru între legume, fructe, făinoase, dulciuri, lactate şi carne, în funcţie de tipurile de activităţi desfăşurate. Tot de sănătate ţine şi igiena, fiind un alt aspect de care trebuie să avem grijă, mai ales în campuri.

Conştientizarea şi acceptarea schimbărilor ce au loc la nivel fizic este extrem de importantă şi liderul are un rol major în a ajuta temerarul să-şi depăşească diverse complexe, să îşi accepte noul corp şi să înveţe să găsească părţile pozitive în aspectul său fizic. Este o perioadă grea pentru ei, când fetele încep să aibă menstruaţie şi sânii încep să le crească iar băieţilor le apar pilozităţi (barbă/mustaţă) iar vocea li se îngroaşă.

Dezvoltarea intelectuală (a creativităţii)

Inteligenţa cu care fiinţele umane sunt dotate oferă posibilitatea de a deosebi adevărul, chiar dacă acesta este evident sau este ascuns, de a schiţa concluzii, păreri, de a face deducţii, de a stabili conexiuni, de a înmagazina informaţii şi de a asigura întreaga suită de activităţi care să formeze în final bagajul de cunoştinţe.

La şcoală, temerarii primesc şi asimilează informaţia, însă în foarte puţine cazuri aceasta este folosită practic, capacitatea de aplicare a noţiunilor învăţate nefiind dezvoltată. Aici intervine cercetăşia şi în ajutorul ei vine şi creativitatea, capacitate care trebuie dezvoltată la maxim pentru un individ cât mai complet şi complex.

Creativitatea are nevoie de o anumită doză de libertate. Regulile foarte stricte, mediul restâns, cenzura sunt factori inhibitori ai creativităţii şi trebuie evitaţi. Pentru a se dezvolta, creativitatea are nevoie de un cadru stimulator, în care temerarul trebuie să înlăture frica de a se face de râs în faţa celorlalţi, complexul că nu este suficient de bun pentru a-şi dezvolta această latură, activităţile pe care liderul le pregăteşte pentru patrulă având menirea să ofere acest cadru. Alfred Hitchcock, marele creator de suspans în cinematografie, obişnuia să sublinieze valoarea creativităţii, spunând « Există ceva mai

important decât logica, iar aceasta este imaginaţia ». Pentru a dezvolta creativitatea, Metoda Scout face, în mod constant, uz de resursele imaginaţiei, invitandu-i pe tineri să privească dincolo de convenţional, în general acceptat şi doar util.

Viaţa de grup din patrulă sau unitate furnizează un câmp de învăţare, temerarii stimulându-se reciproc să înveţe lucruri noi, sistemul de însemne de merit venind aici în ajutor. Motivat de recunoaşterea meritelor sale (însemnul de merit), temerarul îşi va cultiva din ce în ce mai mult spiritul autodidact, îşi va dezvolta creativitatea venind cu propuneri şi idei şi aplicând informaţiile învăţate pentru a dovedi, sie însuşi, patrulei şi liderului că este capabil de un anumit fapt.

Liderul trebuie să încurajeze iniţiativele temerarilor şi să le susţină pe cât posibil. De exemplu, dacă ei vin cu o idee de proiect nu o respinge crezând-o prea copilăroasă. Ascultă-i până la capăt, căci e posibil să se fi gândit mult la ea înainte de a avea curajul să vină să o propună în faţa ta.

Dezvoltarea caracterului

Voinţa şi inteligenţa se completează reciproc; inteligenţa ne ajută să descoperim adevărul în timp ce voinţa ne conduce spre ceea ce considerăm că este corect. O persoană cu caracter este una care este capabilă să-şi folosească voinţa de a ne guverna forţele şi impulsurile în conformitate cu principiile şi valorile despre care credem că sunt corecte. Între 11-15 ani, tânărul începe să îşi formeze propriile principii şi valori, îşi conturează personalitatea, alegând ceea ce i se potriveşte din ceea ce familia l-a învăţat până acum.

Patrula, formată din prieteni, şi viaţa în patrulă îl ajută pe temerar în acest proces, oferindu-i posibilităţi şi situaţii în care pot să-şi educe voinţa. Cunoaşterea propriilor limite, acceptarea de sine şi capacitatea de autocritică, dezvoltarea sensibilităţii şi a simţului umorului şi echilibrarea stărilor sufleteşti se numără printre capacităţile pe care temerarul le va asimila pe parcursul acestei perioade de dezvoltare. Respectarea legii cercetaşului este un factor important pentru formarea conştiinţei morale.

Este perioada în care îşi formează propria scară de valori. Pentru formarea conştiinţei morale şi judecăţii critice sau cu discernământ, cuvintele şi exemplul liderilor adulţi sunt esenţiale. Ei se comportă ca modele cu un anumit rol pentru tineri. Contrar unor concepţii menţinute în general, tinerii sunt oricând pregătiţi să primească îndrumări de la adulţii bine intenţionaţi şi pregătiţi, chiar dacă uneori par să nu asculte. Pentru aceasta, însă, este necesar să fim apropiaţi lor, să avem ceva în comun cu ei, să le merităm

încrederea şi, desigur, este esenţial să sprijinim cuvintele îndrumătoare cu propriul nostru exemplu, altfel ele nu valorează prea mult.

Dezvoltarea afectivă

Sentimentele şi emoţiile, alături de aptitudinile fizice, inteligenţă şi voinţă, sunt elemente esenţiale ale personalităţii. Evenimentele din viaţa de zi cu zi generează experienţele afective. Interiorizarea lor poate provoca reacţii în corpul nostru, ne poate afecta comportamentul şi sunt exprimate prin idei şi gânduri, influenţându-ne, în final, ca oameni.

Dezvoltarea laturii afective este o sarcină esenţială în această perioadă a vieţii, capacitatea tinerilor de a-şi forma o identitate sănătoasă depinzând în mare măsură de ea. Există o serie de riscuri care pot să apară pe parcursul acestui proces cum ar fi: anxietatea generată de nesiguranţa în privinţa modului în care să reacţioneze la cerinţele de dezvoltare ale adolescenţei (liderii trebuie să ofere un cadru în care temerarii să-şi construiască siguranţa în propria persoană), teama de transformările fizice şi sexuale care au loc ceea ce generează rezerve şi tendinţa de însingurare, precum şi faptul că trebuie să învingă frustrările ce apar datorită deteriorării respectului de sine.

Cu ajutorul patrulei şi sub îndrumarea liderului, tinerii vor găsi ocazia de a-şi identifica şi exprima emoţiile şi sentimentele, vor scăpa de temeri şi vor căpăta certitudini, vor reuşi să învingă timiditatea şi nesiguranţa, vor învăţa să-şi cunoască, accepte şi respecte propia sexualitate, precum şi a celuilalt, vor învinge discriminarea şi stereotipurile între personele de sex feminin şi cele de sex masculin şi vor reuşi să realizeze o trecere mai paşnică spre autonomia personală, evitând ciocnirile între dependenţă şi emancipare ce apar adesea în special în familie.

Dezvoltarea afectivă

Primul mediu în care temerarii interacţionează din punct de vedere social la cercetaşi este patrula. O patrulă alcătuită bine este foarte unită, are roluri bine definite, funcţionează ca un microunivers al cercetaşului. Astfel, în patrulă se exersează respectul reciproc, drepturile şi libertăţile omului, democraţia, abilităţile de comunicare şi de cooperare, se dezvoltă aptitudini specifice personalităţii fiecăruia, luându-şi câte un rol în patrulă.

Prin activităţi şi proiecte, temerarii pot interacţiona cu societatea, îşi pot demonstra abilităţile de comunicare, de coordonare, oferă ajutor celor din jur, îşi cultivă spiritul dreptăţii, se preocupă de oameni şi de mediul înconjurător. Respectând legea cercetaşului, se obişnuiesc cu respectarea unor reguli, extrapolând pe viitor la Constituţia ţării, respectă drepturile omului şi nu discriminează sub nicio formă pe cei din jurul lor, se organizează în patrulă şi se obişnuiesc cu o anumită ordine a lucrurilor şi îşi găsesc propriul loc prin alegerea rolului din patrulă cel mai potrivit abilităţilor lor.

Cercetăşia nu înseamnă nimic fără serviciu sau integrare socială. Acest lucru ar trebui reflectat puternic în activităţile pe care le fac tinerii şi în atitudinile liderilor faţă de ceilalţi. De asemenea, liderul trebuie să stimuleze în cadrul patrulei egalitatea între membri, dreptul la libera exprimare, dreptul de a vota şeful de patrulă, capacităţile de autoorganizare şi funcţionare. Trebuie să ofere temerarului libertate, însă este recomandată supravegherea îndeaproape pentru a corecta o serie de greşeli minore şi a contura direcţiile spre care patrula se îndreaptă.

Dezvoltarea spirituală

Temerarii se află într-o perioadă a contradicţiilor şi a întrebărilor. Încep să nu mai respecte întocmai valorile spirituale impuse de familie şi îşi pun întrebari de genul: „Cine sunt eu?”, „Există Dumnezeu?”, „Spiritualitatea este aceeaşi cu religia?” „Dacă nu, prin ce diferă?”. Sunt întrebări incomode, cu care liderul cercetaş intră în contact din ce în ce mai des.

Căutarea lui Dumnezeu este perpetuă şi liderul are un rol foarte important în direcţiile spirituale pe care tânărul temerar le alege. Există adesea un mare conflict cu sine al liderului care percepe într-un fel spiritualitatea şi ceea cu ce vin temerarii de acasă. Diferitele religii şi confesiuni sunt percepute în mod egal la nivelul cercetăşiei, aşa că fiecare activitate, proiect sau întâlnire trebuie să respecte acest fapt şi trebuie să fie cât mai neutră din acest punct de vedere. Sărbătorile creştine trebuie trate cu atenţie în cazul în care aveţi în patrulă un musulman, evreu sau un temerar care nu este creştin.

Spiritualitatea nu trebuie să o perceapă numai ca religie, ci ca întreaga conştientizare a ceea ce se întâmplă înăuntrul şi în exteriorul sufletului tânărului temerar. Serile petrecute la focul de tabără în natură, evenimentele de genul Festivalul Luminii, care transmit oamenilor un mesaj pozitiv, exerciţiile de simţuri pe care le facem cu ei (cele în care se focalizează pe un anumit simţ: văz, auz, miros, etc pentru a le stimula percepţia) sunt de asemenea aspecte ale spiritualităţii pe care le putem folosi. Bineînţeles că dimensiunea religioasă a spiritualităţii nu trebuie ocolită, ci explicată cât mai pe înţelesul temerarilor, eventual în întâlniri cu membri ai clerului sau cu oameni care sunt capabili să le explice asta.

Prin urmare, activităţile cercetăşeşti, proiectele desfăşurate cu patrula şi întregul sistem de progres urmăresc o dezvoltare armonioasă şi completă a temerarului, bazată pe un echilibru între cele şase arii de dezvoltare şi unicitatea fiecăruia.

CAP. VII - SISTEMUL DE PROGRES PERSONAL

! După ce va fi citit acest capitol, liderul:

- Se va familiariza cu etapele sistemului de progres
- Va afla caracteristicile fiecărei etape din sistemul de progres
- Va afla care sunt însemnele de merit elementare şi facultative, precum şi cerinţele pentru câştigarea lor

Sistemul de progres este **coloana vertebrală** a dezvoltării tănărului cercetaş pe parcursul temerariatului. Aceasta este complementară cadrului simbolic, având patru etape de progres, fiecare caracterizată de o durată recomandabilă şi de obiectivele ce trebuie atinse în cadrul etapei respective.

Etapa 1. Câmpie

Vârsta minimă: 11 ani
Durata : 6 luni

Cercetăşie :

- Scurt istoric al Organizaţiei Mondiale a Mişcarii Scout –OMMS- (cine a fost Robert Baden Powell, data naşterii, când a avut loc primul camp cercetăşesc şi unde, etc.)
- Scurt istoric Organizaţiei Naţionale Cercetaşii României –ONCR-: (când a luat fiinţă Asociaţia Cercetaşii României, când a apărut ONCR, câteva personalităţi ale culturii române care au activat ca cercetaşi)
- Specificul ONCR: salutul, sigla, uniforma, deviza, structură (patrule, unităţi, centru local),
- Cunoaşte legea şi promisiunea, sistemul de progres al temerarilor.
- Îşi depune sau reînnoieşte Promisiunea de Cercetaş

Viaţa în patrulă :

- Participă constant la întâlniri
- Se integreaza în cadrul unei patrule, îşi asumă un rol în patrulă, îi respectă pe ceilalţi şi se implică activ în proiectele patrulei
- Respectă regulile grupului şi ştie să îşi exprime atât nemulţumirile cât şi dorinţele

Participare :

- Participă activ la cel putin o ieşire de un weekend (cu dormit la cort sau cabană şi foc de tabără)

Cadru simbolic :

- Se transpune în cadrul simbolic al temerarilor

Etapa 2. Podiş

Vârsta minimă: 11 ½ ani
Durata: 18 luni

Viaţa în patrulă:
- Ajută la integrarea unui nou membru în patrulă

Cunoştinţe:
- Obţine toate însemnele de merit elementare şi cel puţin trei însemne de merit facultative din oricare din cele şapte categorii

Participare :
- Participă la cel puţin trei hike-uri de o zi şi un camp de vară
- Participă la un joc de rol (cu o temă la alegere), împreună cu patrula, şi la evaluarea ulterioară a acestuia.
- Se implică într-un proiect social

Spiritual :
- Participă la cel puţin un eveniment religios în comunitate
- Ia legatura cu un cercetaş de altă confesiune sau se documentează despre o altă confesiune religioasă

Însemne de merit elementare

Au fost identificate şapte domenii pe care se poate pune accent în dezvoltarea temerarului. Pentru ca un temerar să aibă un bagaj elementar şi necesar de cunoştinţe, acesta trebuie să câştige fiecare însemn de merit, învăţând lucruri diverse din arii diferite şi demonstrând aceasta.

1. Camp

a. Cunoaşte cinci cauze şi cinci efecte ale poluării
b. Ştie părţile componente ale unui cort şi învaţă să-l monteze şi să-l întreţină
c. Cunoaşte minim patru noduri utile la construcţii (cabestan, opt, nodul simplu, etc);
d. Învaţă să îmbine două sau trei lemne şi ştie să realizeze o construcţie simplă
e. Ştie să aprindă şi să stingă un foc şi prepară pentru patrulă o mâncare simplă
f. Ştie cum să îşi protejeze locul de camp de animalele sălbatice

2. Hike

a. Învaţă să-şi facă rucsacul şi ştie care este echipamentul necesar pentru un hike
b. Ştie să determine punctele cardinale cu şi fără busolă
c. Cunoaşte elementele componente ale unei hărţi şi se poate orienta folosind-o
d. Participă la un concurs de orientare simplu (cu azimut, indicii, etc.)
e. Cunoaşte cinci-şase tipuri de plante întâlnite des în natură;
f. Aplică reguli elementare de protejare a naturii (reguli de aprindere a focului în pădure, aruncarea şi depozitarea deşeurilor, ruperea florilor)
g. Cunoaşte trei semne de prevedere a vremii
h. Este capabil să urmărească un marcaj turistic
i. Ştie să reacţioneze în mod corect în situaţii neprevăzute create de condiţii meteo nefavorabile (furtună, ploaie, grindină, avalanşă)

3. Prim ajutor

a. Cunoaşte modalităţile de prevenire a insolaţiilor, degerăturilor şi ştie să acorde primul ajutor în caz de zgârieturi, înţepături de insecte, arsuri şi hemoragii uşoare, insolaţie, degerături, luxaţii şi entorse
b. Cunoaşte componentele unei truse de prim-ajutor şi rolul fiecăreia dintre acestea
c. Cunoaşte etapele acordării primului ajutor în caz de urgenţă (ABC)
d. Demonstrează că ştie să explice acţiunea nocivă a alcoolului, ţigărilor şi drogurilor
e. Cunoaşte şi aplică regulile de igienă, atât personală, cât şi a locului de viaţă/camp

4. Cultură generală

a. Poate vorbi liber în faţa patrulei despre doi poeţi, doi scriitori şi doi compozitori români şi să prezinte câteva lucrări repezentative ale acestora
b. Cunoaşte importanţa şi istoricul a două monumente locale sau naţionale;
c. Poate descrie două evenimente din istoria ţării folosindu-se de metode interactive de prezentare
d. Prezintă patrulei sale viaţa a doi pictori renumiţi la nivel internaţional
e. Cunoaşte elementele steagului României şi semnificaţia lor
f. Cunoaşte extremele geografice din România
g. Demonstrează că a citit două cărţi pentru cultura lui generală

5. Sport

a. Practică cel puţin un sport în timpul lui liber
b. Ştie să explice trei dintre cauzele şi efectele febrei musculare
c. Poate explica rolul câtorva elemente nutritive, la alegere, în alimentaţia sa şi înţelege nevoile energetice ale corpului său

6.Tehnologie

a. Căută diferite informaţii navigând pe internet pentru unele activităţi ale patrulei;
b. Cunoaşte programul Microsoft Word Office pentru redactarea de documente simple, schimbare de font-uri, de dimensiuni ale caracterelor, de culoare, etc;
c. Demonstrează că ştie să folosească Windows-ul prin realizarea a unui document şi/ sau folder nou, mutare de documente, etc;
d. Realizează un colaj cu propriile lui fotografii utilizând un aparat foto.

7. Comunicare

a. Participă activ la cel puţin o discuţie de grup în patrula sa;
b. Participă activ la planificarea unui eveniment/activitate organizate la nivel local/regional/naţional;
c. Este capabil să prezinte coerent cel puţin o idee de activitate pe care să o pună în aplicare cu ceilalţi membri ai patrulei;
d. Demonstrează patrulei sale, folosind o metodă interactivă, că poate vorbi la nivel de începător o limbă străină;
e. Demonstrează că ştie procedurile de urgenţă când se cere ajutor prin telefon (de exemplu, 112 şi implicaţiile apelării nejustificate la acest număr de telefon).

Pe lângă aceste însemne de merit elementare, au fost elaborate o serie de însemne de merit facultative, pentru ca temerarul să se specializeze în domeniile care îi plac cel mai mult. Acestea se regăsesc atât în etapa de progres Podiş, cât şi în etapa de Deal, fiind desprinse din cele şapte mari domenii abordate de către însemnele de merit elementare.

Însemne de merit facultative - etapa de podiş

1. Hike

Botanist

- Întocmeşte un ierbar cu cel puţin 20 de plante. Acesta trebuie să includă planta întreagă (rădăcină, tulpină, frunze, flori, etc), denumirea ştiinţifică şi utilitatea ei
- Cunoaşte cel puţin zece specii de plante medicinale şi efectele lor asupra organismului
- Recunoaşte cel puţin opt specii de copaci şi explică membrilor patrulei cum îi pot distinge
- Ştie ce plante/părţi ale unor plante sunt comestibile, în cazul în care trebuie să supravieţuiască în natură (cel puţin 5)

Zoolog

- Face un mulaj din ghips a unei urme de animal sălbatic. Denumeşte animalul şi face o planşă cu urmele celor mai cunoscute animale salbatice din regiunea sa
- Construieşte un cuib de pasăre. Descrie cinci feluri diferite de cuiburi şi ştie să enumere păsările care îşi depun ouăle în acestea
- Pregăteşte un material pe care îl prezintă patrulei, care să conţină tipurile de hrană a două mamifere, două păsări şi două reptile care împart acelaşi habitat şi trage anumite concluzii
- Fotografiază un mamifer sălbatic care se află în mediul natural de viaţă

Geolog

- Recunoaşte, identifică şi explică membrilor patrulei cel puţin cinci tipuri de roci, realizează desenul unui afloriment (deschidere geologică) şi explică ce tipuri de roci a întâlnit
- Explică activitatea unui vulcan
- Realizează un vulcan din carton, vopsea/culori, lipici şi bicarbonat de sodiu
- Ştie să aprindă focul cu cuarţit sau alte pietre ce funcţionează pe post de amnar

Orientare

- Ştie să citească trei tipuri de harţi şi înţelege elementele lor
- E capabil să se orienteze cu ajutorul hărţii şi a busolei
- Ştie să se orienteze în funcţie de minim cinci mijloace neconvenţionale (astre, elemente ale naturii, etc)
- Ştie să estimeze ora cu ajutorul soarelui
- Ştie să se orienteze în funcţie de azimuturi (busolă) şi a coordonatelor geografice (eventual GPS)

2. Camp

Meteorolog

- Ştie cel puţin şapte tipuri de nori şi semnificaţia prezenţei lor pe cer
- Ştie ce fel de vânturi bat la noi în ţară
- Ştie trei moduri de a prevedea ploaia după semnele din natură
- Ţine un jurnal meteo pe durata unui camp de 5 zile care să curprindă informaţii despre locaţie, dată, ora, vânt (direcţie şi viteză), temperatură, umiditate, precipitaţii, presiune, fenomene speciale
- Ştie cum să se protejeze de fulgere

Bucătar

- Pregăteşte o mâncare la ceaun
- Realizează un trepied din lemne pentru ceaun, ştie să facă focul, să pregatească mâncarea şi să o servească patrulei sale
- Într-o ieşire de două zile cu Temerarii, este bucatarul-şef pentru patrula din care face parte, fiind ajutat de catre ceilalţi cercetaşi la pregătirea meselor
- Pregăteşte un desert pentru zece persoane
- Concepe meniul echilibrat pentru o ieşire de trei zile cu unitatea

Constructor

- Cunoaşte cinci noduri diferite folosite la construcţii
- Ştie să realizeze trei construcţii de camp împreună cu patrula
- Prezintă oral sau scris modul de întreţinere a cel puţin cinci unelte folosite în construcţii
- Explică nevoia folosirii diferitelor materiale pentru construcţii
- Construieşte un circuit electric simplu: un bec sau o sonerie cu întrerupător alimentat de la o baterie
- Construieşte, singur sau cu patrula, un model 3D al unui apartament, pod sau clădire la scara 200:1
- Construieşte, singur sau cu patrula, un telescop

3. Cultură

Artist

- Dovedeşte că are o pasiune sau un talent într-un domeniu artistic (muzică, dans, teatru, arte plastice)
- Dovedeşte că îşi educă şi exersează talentul în mod constant
- Îşi pune în valoare înclinaţiile artistice realizând o lucrare pe care să o prezinte (prezintă o colecţie deosebită, confecţionează diferite obiecte de lemn sau hârtie, desenează, modelează, sculptează, coase, mimează, joacă teatru, cântă, jonglează, dansează, etc.)
- Dovedeşte că este în stare să organizeze, cu ajutorul liderului, un atelier de creativitate pentru patrulă, sau că este în stare să îi înveţe pe ceilalţi câteva noţiuni de bază din domeniul de care este pasionat
- Prezintă o colecţie de creaţii personale din ultimele şase luni

Cititor

- Cunoaşte cel puţin şase scriitori (romancieri) din literatura română
- Face o listă cu cel puţin cinci cărţi din literatura română, care să-i fi plăcut şi poate să discute despre ele (ce i-a plăcut, de ce?)
- Cunoaşte cel puţin zece poeţi români din perioade diferite şi cel puţin o operă a fiecăruia
- Cunoaşte şi a citit cel puţin patru scriitori din literatura universală şi poate povesti despre operele citite ale acestora (daca i-a plăcut, de ce?)
- Stie să îngrijească o carte în mod corect şi să îşi confecţioneze un semn de carte
- Are fişă/abonament/permis la o bibliotecă

Muzician

- Ascultă două melodii diferite şi apoi reproduce ritmul fiecăreia bătând cu piciorul sau din palme
- Pregăteşte un moment artistic cântând trei melodii diferite la un instrument ales de ei sau doar cu vocea
- Pregăteşte o scurtă prezentare despre muzicianul sau genul de muzică preferat
- Ascultă două cântece scurte sau doar refrenele pe care le poate reproduce ulterior
- Redă gama Do major cu instrumentul ales sau din voce si stie ce e un arpegiu
- Ştie cel puţin cinci genuri muzicale şi câte doi reprezentanţi ai fiecăruia
- Poate explica modul de funcţionare al instrumentului ales
- Învaţă în două săptămâni o melodie nouă pe care o cântă apoi patrulei

4. Sport

Sporturi de vară

- Ştie minimum cinci sporturi de vară, pe care le stăpâneşte (inclusiv înot)
- Ştie cum să evite deshidratările şi insolaţiile
- Ştie să acorde prim ajutor în caz de accident (sportiv)
- Ştie să ofere lecţii minime unui începator într-un sport de vară la alegere

Sporturi de iarnă

- Ştie minimum două sporturi de iarna, pe care le stăpâneşte
- Cunoaşte tipurile de zăpadă
- Ştie să ofere lecţii minime unui începator (ski, snowboard etc.)
- Ştie să acorde primul ajutor in caz de accident (sportiv)
- Ştie procedurile de supravieţuire şi salvare în caz de avalanşă

5. Tehnologie

Fotograf

- Dovedeşte talent în arta fotografiei
- Ştie să surprindă momente, activităţi, persoane, obiecte în mişcare
- Ştie sa utilizeze un aparat de fotografiat, cunoscând regulile de bază
- Este în stare sa îşi prezinte fotografiile făcute într-un cadru organizat (o mică expoziţie)
- Este fotograful unităţii în cadrul unei ieşiri de trei zile sau a trei activităţi de o zi

Informatician

- Creează şi administrează grupul virtual de discuţii al unităţii sau al patrulei şi ştie să modifice înfăţişarea lui.
- Pregăteşte un material despre principalele avantaje/dezavantaje, asemănări/deosebiri între cele mai utilizate sisteme de operare.
- Propune sau ţine un joc care are legatură cu un algoritm interesant.
- Ştie să dezmembreze şi să reasambleze un vechi calculator încă funcţional.

6. Comunicare

Reporter

- Pe durata unui camp, realizează un colţ al „vocii poporului” unde afişează răspunsul a minim patru persoane la întrebarea zilei, concepută de el.
- Ia interviuri la minim douăzeci de persoane pe o temă la alegere
- Scrie minim un articol sub formă de interviu pe o temă cercetăşească
- Realizează minim un reportaj (interviu video) pe o temă cercetăşească

Limbaj Codat

- Citeşte şi demonstrează cunoaşterea a cel puţin două sisteme de codificare simple(substituţii, transpoziţii) şi ştie să le aplice
- Culege informaţii despre istoria criptografiei (cum a apărut criptografia, cum a fost folosită în cel de-al doilea Război Mondial, etc.) sau minim două coduri celebre (transpoziţia Cezar, metoda matricii, „codul” scrisorilor din Cireşarii, cifrul Beale, etc.)
- Pe durata unui camp, dezvoltă cu patrula un sistem de comunicare codată pe care îl folosesc într-o activitate.
- Descifrează un cod de dificultate medie într-o anumită perioadă de timp stabilită de lider.

Etapa 3. Deal

Vârsta minimă: 13 ani
Durata: 15 luni

Viaţa în patrulă:

- Pune în practică o iniţiativă de activitate pentru patrulă
- Îşi asumă o responsabilitate în patrulă pe parcursul unui camp de minim patru zile (bucătar, constructor, sanitar, etc)
- Este capabil să îndeplinească cu patrula o provocare-fulger (termen foarte scurt, de la câteva ore la două zile), dată de către liderul de unitate

Comunitate:

- Organizează împreună cu patrulă minim un proiect social
- Cunoaşte instituţiile locale şi modul lor de funcţionare

Participare:

- Participă activ la trei jocuri de soluţionare de conflicte (exemple : Mafia, Corabia, mici dezbateri, etc.)
- Participă la un concurs între patrule pe tema « Alcool, droguri, tutun ... Nu! »
- Participă împreună cu patrula la un concurs cu probe (city quest, treasure hunting, hike cu checkpoint-uri), punând în aplicare cunoştinţele dobândite prin însemne de merit
- Participă la un camp de iarnă
- Obţine minim patru însemne de merit, la alegere
- Respectă şi îşi asumă principiile şi Legea Scout

Însemne de merit facultative- etapa deal

1. Hike

Caţarator

- Ştie să facă minim trei noduri utile în alpinism
- Ştie să explice utilitatea fiecărui element din echipamentul de căţărat şi cum se foloseşte.
- Participă la minim cinci activităţi de căţărare, rapel, tiroliană sau Tehnici Speo-Alpine
- Cunoaşte modalitatea corectă de întreţinere a echipamentului de căţărat

Mountain Biking

- Cunoaşte elementele unei biciclete
- Ştie să realizeze mici reparaţii la bicicletă (ridicat şa, schimbat roată, pus lanţ, etc.)
- Parcurge trei km de traseu accidentat care conţine zone împădurite şi zone de urcare şi coborâre
- Învaţă pe cineva din patrulă să meargă cu bicicleta

Astronom

- Ştie fazele lunii
- Organizează în cadrul patrulei sau a unităţii un joc prin care ceilalţi să înţeleagă poziţia planetelor în sistemul solar
- Ştie găsi nordul cu ajutorul Stelei Polare
- Desenează şi arată pe cer temerarilor cel puţin cinci constelaţii
- Ştie particularităţi ale cerului de vară şi ale celui de iarnă

2. Camp

Inventator

- Explică la nivel de concept cum funcţionează motorul unei maşini. Întrebări ulterioare: Care sunt diferenţele între motorul pe benzină şi cel pe motorină? Ce au nou motoarele hibride?
- Cunoaşte şi poate explica termenii următori: atom, particulă, ion, izotop, reactor nuclear, accelerator de particule, raze X, capilar, gravitaţie, dioptrie, etc.
- Inventează, împreună cu patrula, minim trei dintre urmatoarele: un limbaj codat, un mod nou de ambalat cadouri, o siglă a patrulei, un badge al patrulei, un cântec, un joc de cunoaştere sau un nou mod de a transmite informaţii şi prezintă documentaţia şi cercetările făcute
- Inventează împreună cu patrula, un nou episod pentru desenul animat preferat
- Realizează, singur sau cu patrula, un nou model de pelerină
- Proiectează o capcană pentru prins diverse animale dăunătoare
- Proiectează un nou model de catarg

Supravieţuitor

- Ştie să facă focul în condiţii de ploaie şi folosind amnar
- Ştie să facă un bivuac
- Ştie cel puţin trei moduri de a găsi apă potabilă şi un mod improvizat (cu minim de resurse) de purificare a apei
- Ştie care plante din natură şi care părţi din acestea sunt comestibile şi cum se recunosc plantele necomestibile
- Ştie să reacţioneze corect în condiţii de risc

Animator

- Pregateşte într-un camp patru jocuri pe care să le animeze împreună cu patrula sa
- Regizează o piesă de teatru a patrulei pe care o pun apoi in scenă
- Aplanezază minim trei conflicte apărute in patrulă
- Exprimă în timpul evaluării un scop nou pentru cinci jocuri organizate de lider

3. Prim Ajutor

Sanitar

- Ştie să improvizeze o targă (din eşarfe/cârpe/tricouri) şi să care un rănit, cu ajutorul celorlaţi cercetaşi pe o distantă de 500 de metri, pe teren accidentat (în pădure, pe deal, la munte etc)

- Ştie să imobilizeze o mână/un picior, să bandajeze cu faşă elastică o gleznă/genunchi/inchieietură de la mână
- Ştie să oprească sângerarea, să cureţe şi să bandajeze o rană
- Ştie să verifice starea de conştientă a unui bolnav, să verifice pulsul, respiraţia, iar in cazul în care rănitul nu are nici puls, nici respiraţie, să execute manevra de resuscitare în caz de stop cardio-respirator
- Ştie să pună bolnavul in poziţia de sigurantă (lateral stabilă)

4. Cultură

Cultură generală

- Cunoaşte principalele curente culturale si câteva trăsături
- Cunoaşte patru pictori români şi patru pictori străini, lucrări de-ale acestora şi curentul căruia îi aparţin
- Cunoaşte patru compozitori români şi patru compozitori străini şi câteva lucrari de-ale acestora
- Cunoaşte cinci eventimente cu importantă majoră din instoria ţării sale si cinci evenimente importante din istoria universală
- Cunoaşte cinci monumente/clădiri din ţară care au o importanţă culturală şi istorică
- Poate să numească capitalele ţărilor din Europa
- Poate să numească patru fluvii din lume
- Poate să numească cei mai înalţi munţi din ţară şi din lume
- Poate să numească zone turistice din ţară care să aibă şi importanţă istorică si culturală
- Cunoaşte cel putin patru scriitori (romancieri) din literatura română
- Cunoaşte cel puţin şapte poeţi români din perioade diferite şi cel puţin o operă a fiecăruia
- Cunoaşte cel putin trei scriitori din literatura universală

Cosmopolit

- Cunoaşte cel putin 2 limbi străine, la un nivel mediu, şi poate purta o conversaţie de 5-10 minute în limbile respective
- Cunoaşte elemente de tradiţie şi obiceiuri care aparţin altor cinci culturi diferite de a sa (port, particularităţi culinare, obiceiuri de sărbătoare)
- Cunoaşte mituri sau legende care aparţin altor culturi
- Poate să facă o prezentare despre o locaţie şi/sau o persoană importantă din istoria unei alte ţări/culturi (cum, când, de ce?)
- Participă cu patrula la un schimb de experienţă (sau doar comunică) cu cercetaşi din alte ţări
- Cunoaşte şi poate vorbi despre problemele actuale ale unei comunităţi/ţări

Actor

- Propune o piesă de teatru care să devină o scenetă a patrulei
- Ştie 3 jocuri de improvizaţie
- Pregăteşte un monolog, povestire sau poezie pe care o prezintă patrulei
- Confecţionează nişte păpuşi pentru un teatru de păpuşi
- Pregăteşte un cântec/dans pentru programul de seară al unui camp

Istoric

- Realizează o documentare cât mai completă pentru un monument (statuie, sit arheologic, clădire-monument istoric, etc.) sau zonă de importanţă istorică din apropiere, pe care o prezintă apoi patrulei.
- Înaintea unui camp, se documentează despre curiozităţile istorice din zona respectivă şi, dacă există, despre punctele de atracţie turistică şi îşi asumă rolul de ghid.
- Se interesează şi îşi implică patrula într-un proiect în care să descopere „cercetaşi în trecut”; fie un colaj de poze a foştilor cercetaşi din centru, fie un „arbore genealogic” a centrului local, sau, în cazul unui centru mai nou, un proiect creativ despre cercetăşia din România, de la început până în present.
- Realizează un album al patrulei, alcătuit din poze ale membrilor, poze din campuri – alături de data la care au fost făcute, etc.

5. Sport

Sportiv de performanţă

- Practică constant câteva sporturi de iarna şi de vară

Este în stare sa le explice şi celorlalţi temerari regulile unui joc şi să organizeze un meci sau o activitate sportivă

- Participă la competiţii sportive organizate
- Ştie regulile unei alimentaţii corecte în condiţii de efort fizic susţinut
- Ştie cauzele producerii febrei musculare şi modalităţi de evitare a acesteia
- Poate acorda primul ajutor în caz de accidente sportive simple (entorse, luxatii, fracturi, etc.)

6. Tehnologie

Blogger

- Are un blog propriu sau se ocupă de blogul patrulei/unităţii/centrului local, de care se ocupă de minim 2 luni.
- Se preocupă de estetica blogului şi cunoaşte câteva elemente de design (aplicarea template-urilor, adăugarea de elemente şi aranjarea lor în pagină).
- Realizează un proiect ceretăşesc cu patrula, pentru care face promovarea pe blog prin articole postate, poze, poll-uri, etc.
- Postează un jurnal cât mai complet (cu poze, opţional video) dintr-un camp de minim 3-4 zile, la care a luat parte.

Designer

- Desenează si expune o serie de 5 designuri (de haine, mobila, incaltaminte etc.) caracteristice pentru 2 perioade diferite (Exemplu: de toamna si de vara sau moderne si futuriste)
- Realizează o macheta din chibrite si lipici a casei de vis.
- Face designul si confecţionează, împreuna cu patrula, mai multe obiecte de îmbrăcăminte făcute din materiale recliclabile.
- Realizează un nou design pentru 5 obiecte aflate la el sau ea acasa.

7. Comunicare

Jurnalist

- Pe durata unui camp (minim 3-4 zile), consemnează în jurnalul patrulei întâmplările de peste zi (rezumat al zilei), impresiile patrulei (inclusiv cele din timpul şedinţei de patrulă) şi ale celorlaltor participanţi, impresia proprie şi „învăţătura zilei”.
- Are minim 3 articole publicate (în orice fel de mediu: în ziar, revistă – revista şcolii, a patrulei/unităţii/centrului local/Infoscout, mediu virtual - blog, site, etc.)
- Adună informaţii despre un eveniment social important din mai multe publicaţii şi îşi notează sursele (link – pentru articolele online, numele publicaţiei, etc.)
- Vizitează un centru de mass-media (o redacţie de ziar, un post de radio, un studio de ştiri) sau/şi culege informaţii despre ce anume fac cei care lucrează acolo.
- Colaborează cu un alt cercetaş pentru realizarea unui articol de prezentare al patrulei/unităţii de temerari/centrului local.

Public Speaker(Orator)

- Demonstrează capacitatea de a-şi susţine argumentat părerile în faţa unui auditoriu (patrula sau alt public)
- Realizează cel puţin o prezentare în faţa patrulei pe o temă de actualitate, la alegere.
- Conduce prezentarea unui proiect realizat cu patrula, în faţa unui public de minim 10-15 persoane (proiectul poate fi orice, chiar şi rezultatele unei ecologizări sau o prezentare gen LoA- Europe at Eur Door)
- Realizează cu patrula o scenetă pe o temă cercetăşească.

Etapa 4. Munte

Vârsta minimă: 14 ani
Durata: 9 luni

Principiul personal:

- Îşi stabileşte un obiectiv personal pe o perioada bine delimitată (până la sfârşitul temerariatului) şi îl atinge.

Principiul social:

- Colaborează cu o patrulă din altă localitate sau din altă ţară printr-un proiect Lands of Adventure
- Participă activ la o activitate în comun cu copii din medii dezavantajate social

Principiul spiritual:

- Organizează un moment spiritual pentru patrulă

Sistemul de progres este conceput pentru toţi cei patru ani de temerariat. În cazul în care există temerari veniţi pe parcurs, care nu au început de la 11 ani, propunerea noastră este să parcurgă etapa de câmpie, cel puţin însemnele de merit elementare de la podiş şi etapa de munte(pentru a conştientiza trecerea de la o ramură de vârstă la alta). Atenţie! Trecerea de la podiş la deal nu este posibilă fără însemnele de merit elementare, fiind considerate bagajul minim de informaţii cu care un temerar merge mai departe la exploratori. De asemenea, această precizare este valabilă în cazul tuturor etapelor: este recomandat ca cerinţele să fie îndeplinite în proporţie de 100%.

CAP. VIII - LEGEA ŞI PROMISIUNEA TEMERARULUI

! După ce va fi citit acest capitol, liderul:

- Va înţelege care este scopul legii şi al primisiunii temerarului conform obiectivelor educaţionale ale Mişcării Cercetăşeşti
- Va afla cum şi când se poate folosi şi aplica Legea şi Promisiunea temerarului

Legea Temerarului

Legea Temerarului surprinde aspecte din viaţa de cercetaş a tânărului pe care le transpune într-un "mesaj" ce semnifică un angajament al acestuia faţă de prietenii lui şi membrii patrulei sale, precum şi faţă de el însuşi. Legea are un rol foarte important pentru că odată respectată, atmosfera în patrulă şi legăturile de prietenie între temerari sunt mult mai stabile şi bazate pe un temei solid.

Legea Temerarului este în acelaşi timp un simbol şi un ţel, care contribuie la atingerea obiectivelor educaţionale ale Mişcării Scout. Este un ţel pentru că transmite obiectivele educaţionale ale Mişcării Cercetăşeşti pe care dorim să le atingem, dar şi un simbol pentru că ne aminteşte de faptul că legile duc la

Legea temerarului:

1. Temerarul este îngrijit şi duce o viaţă sănătoasă.
2. Temerarul este ordonat şi disciplinat, îngăduitor cu ceilalţi şi sever cu sine însuşi.
3. Temerarul este cinstit şi îşi respectă cuvântul dat.
4. Temerarul este credincios şi respectă credinţa celorlalţi.
5. Temerarul este curajos şi încrezător în forţele proprii în orice fel de provocare.
6. Temerarul este vioi şi plin de însufleţire
7. Temerarul este politicos cu ceilalţi, indiferent de vârsta sau clasa socială.
8. Temerarul este util şi altruist; îi ajută pe cei care au nevoie fără a aştepta o recompensă. Încercă să facă o faptă bună în fiecare zi.
9. Temerarul este prietenos şi frate cu toţi cercetaşii.
10. Temerarul este iubitor şi ocrotitor al patriei sale, al naturii şi al animalelor.

Promisiunea Temerarului

Temerarii încep să cunoască şi să respecte Legea şi Promisiunea Temerarului din momentul în care ajung la Câmpie (vezi cap. Cadru simbolic), unde se vor integra în grup, îşi vor face prieteni şi se vor implica în activităţi. După perioada de introducere în cercetăşie, când află despre organizaţie, despre fondatorul ei, lordul Robert Baden Powell, urmează depunerea promisiunii.

Promisiunea este un angajament voluntar făcut cu sine însuşi, cu alţii şi cu Dumnezeu, pentru a respecta Legea Temerarului. Cuvintele şi ideile ei sunt simple şi denotă modalitatea prin care un tânăr s-ar exprima cât mai natural.

„*Cu ajutorul lui Dumnezeu şi al celorlalţi cercetaşi, promit pe onoarea mea să răspund provocărilor temerarilor, să trăiesc asemenea tuturor cercetaşilor, conform legii noastre*"

În cuvintele promisiunii se regăsesc cele trei principii de bază ale cercetăşiei: spiritual („cu ajutorul lui Dumnnezeu”), social („al celorlalţi cercetaşi”) şi personal („promit pe onoarea mea”), cel din urmă fiind cel mai pregnant, fiind un angajament al său. Temerarul, odată ce depune promisiunea, îşi propune să o respecte şi să o ducă la bun sfârşit.

Cum şi când se organizează promisiunea?

De foarte multe ori, când temerarii se pregătesc să-şi depună promisiunea, acest moment se desfăşoară prin organizarea unei ceremonii. Este recomandat ca ceremonialul de depunere de promisiune să fie realizat cam la 3-6 luni de când temerarul se înscrie în această grupă de vârstă. Recomandabil este ca temerarul să vină la întânirile cercetăşeşti, să se implice în activităţi şi să se adapteze vieţii de patrulă. Este foarte important ca eşarfa să fie oferită după această perioadă - când copilul este cercetaş - aspirant. Cele câteva luni sunt definitorii pentru el: alege să respecte legea temerarului, să se integreze în patrulă şi e pregătit să îşi ia angajamentul temerarului.

Sunt diferite modalităţi prin care se poate realiza această ceremonie. Cadrul de desfăşurare poate fi atât în aer liber, în natură, pe parcursul unui camp, cât şi la sediu sau în alte locaţii considerate speciale de către lideri. În funcţie de locul unde se va desfăşura ceremonialul de depunere a promisiunii, se pot face pregătiri pentru ca acest moment să fie o amintire cât mai placută pentru noul temerar.

De asemenea, este important ca depunerea de promisiune şi ceremonia să fie integrate în cadrul simbolic şi în concordanţă cu acesta, deoarece temerarul nou sosit ar trebui să îşi primească eşarfa de temerar de la ciobănaş, ca semn al angajamentului pe care şi-l ia. Astfel, eşarfa de temerar capătă o semnificaţie aparte pentru cercetaş. Ea reprezintă legământul depus. Şi pentru că temerarul primeşte eşarfa doar când se simte pregătit să îşi depună promisiunea de cercetaş, eşarfa este unul dintre cele mai importante simboluri, respectate şi îngrijite de fiecare temerar.

Odată cu depunerea promisiunii, temerarul trece la următoarea etapă de progres unde va afla multe alte noi informaţii şi va întampina noi provocari ce îi vor menţine viu interesul. Având acum eşarfa, cel mai important simbol al cercetaşului, înseamnă că e gata să pornească în explorarea ţinutului, a lumii şi a propriei persoane.

CAP. IX - SISTEMUL PATRULELOR

! După ce va fi citit acest capitol, liderul:

- Va şti ce este o patrulă şi caracteristicile acesteia;
- Va şti cum să organizeze o patrulă şi pe ce criterii se formează
- Va şti ce este Unitatea Scout şi cum se organizează

Sistemul Patrulelor este o metodă de organizare şi învăţare ce reprezintă axul central al Metodei Scout pentru ramura de vârstă temerari. Tinerii formează, în mod voluntar, un mic grup cu propria lui identitate şi cu intenţia ca el să fie menţinut pe termen lung pentru a se bucura de prietenie, a se susţine reciproc în dezvoltarea personală, a se angaja în împărtăşirea proiectelor şi a interacţiona cu grupuri similare.

Patrula are o natură dală, atât una formală cât şi o latură informală.

Patrula ca grup informal
O organizare spontană, cu propria ei identitate, formată în mod voluntar de un grup de prieteni, cu intenţii pe termen lung

Patrula ca grup formal
O comunitate de învaţare, bazată pe Metoda Scout, prin care un grup de tineri îşi susţin reciproc dezvoltarea personală, se angajează într-un proiect comun

Cu cât protejăm obiectivele **informale** ale grupului, cu atât mai bine pot fi atinse obiectivele lui **formale**.

Patrula de cercetaşi este, mai presus de orice, un grup informal. Păstrarea ei astfel este o sarcină fundamentală pentru liderii de cercetaşi. „Din punctul de vedere al tinerilor, cercetăşia îi pune în grupuri frăţeşti, care sunt forma lor firească de organizare, indiferent dacă e vorba de jocuri, năzbâtii sau pierderea vremii" (Baden-Powell, Aids to Scoutmastership, 1919). Metoda Scout foloseşte patrula ca instrument în atingerea scopului educaţional iar aceasta face ca patrula să fie un "mediu de învăţare", care îi dă şi o dimensiune formală.

Grupurile sunt, mai presus de orice, o metodă de satisfacere a nevoilor noastre de afiliere, acestea fiind nevoile noastre de apartenenţă, prietenie, de suport moral şi afectiv. Aceste grupuri sunt chiar mai importante între 11 si 14 ani, când, la invazia adolescenţei, tineri baieţi şi fete au nevoie să fie parte a ceva, să se recunoască pe sine şi să fie recunoscuţi. Ca membru al unei patrule, viaţa unui tânăr este în strânsă legătură cu viaţa celorlalţi; el sau ea se îngrijorează pentru ceilalţi membri ai grupului lor şi, chiar mai important, se îngrijorează pentru persoana proprie. Absenţa oricarui membru poate fi simţită, iar contribuţia lor este apreciată.

Tinerii se alătură în mod voluntar patrulei. Apartenenţa - sau nu - la o patrulă este o problemă de alegere liberă pentru un tânăr sau o tânără, ca şi acceptarea de către restul membrilor ei. Tinerii preferă să fie cu oameni pe care îi plac, cu care se simt bine, cu prieteni cu care au interese similare. Fiecare cercetaş ar trebui să fie în patrula în care se simte acceptat şi în care este capabil să lucreze. Această calitate de membru voluntar înseamnă şi faptul că tinerii pot face schimb cu o altă patrulă, dacă ambele grupuri sunt de acord cu mişcarea. Aceasta înseamnă că patrulele nu sunt întotdeauna unităţi stabilite sau oficiale şi că o unitate poate adesea să aibă patrule diferind numeric şi ca tărie.

Această situaţie dinamică şi eterogenă poate provoca disconfort pentru unii lideri. Când încearcă să deruleze activităţi din perspectiva unităţii de cercetaşi, care, în general, este alcatuită din patru sau cinci patrule, ei au tendinţa de a încerca să echilibreze patrulele, pentru a le face, mai mult sau mai puţin, la fel unele cu altele, însă acest lucru nu este compatibil cu Sistemul Patrulelor. Ceea ce este important este faptul că patrulele trebuie să fie grupuri originale de prieteni, nu că unitatea să fie echilibrată sau distribuită uniform.

Calitatea de membru voluntar determină felul în care tinerii se alătură. Dat fiind principiul aderării voluntare, când este creată o nouă patrulă sau o unitate este alcatuită dintr-o singură patrulă, o bună metodă de a acţiona este aceea de a identifica în mod firesc o gaşcă sau un grup format şi de a-l invita să se alature cercetăşiei şi să devină o patrulă de cercetaşi. Mai mult, aceasta este calea ideală de dezvoltare.

Când, din anumite motive, o patrulă este în declin numeric şi trebuie completată cu noi membri, firesc, cel mai bine este ca tinerii să fie lăsaţi să-şi invite alţi prieteni să li se alăture. În cazul în care un băiat sau o fată din afara grupului cercetăşesc doreşte să se alăture unităţii şi nu este încă prieten(ă) cu nici unul dintre membrii patrulelor, liderul adult ar trebui să sugereze sau să prevadă căi prin care să fie create aceste legături. Această situaţie apare când un tânăr este adus de părinţii lui, ajunge aici la sugestia unui profesor sau chiar din proprie iniţiativă.

Tinerii pot încerca să se alăture din proprie iniţiativă datorită prestigiului unităţii în comunitatea locală sau pentru că au văzut ce fac cercetaşii şi le-ar plăcea să fie unul dintre ei. Din fericire, tinerii se împrietenesc destul de repede, lucru care facilitează integrarea. Oricum, pentru ca integrarea să se realizeze cu bine, trebuie îndeplinite trei condiţii: dorinţa părţii interesate, o legătură de prietenie şi acceptarea din partea patrulei.

În toate aceste cazuri, ar fi o greşeală ca liderii adulţi să restructureze şi să alcătuiască patrulele din propria lor iniţiativă, să realizeze campanii de mărire masivă a numărului de membri de la nivelul unităţii, să despartă printre patrule pe cei care se deplasează din lotul „uniform”, sau să reunească patrulele şi să le separe într-o manieră aritmetică, la fiecare câteva luni. Toate aceste practici s-au dovedit a fi metode eficiente de distrugere a Sistemului Patrulelor, atât timp cât ele elimină aspectul de grup-informal-de-prieteni şi - ceea ce este mai rău din punctul de vedere al obiectivelor cercetăşiei - îl împiedică să acţioneze ca o comunitate în care se învaţă.

Patrula este un grup permanent şi bine angajat. Este un grup stabil, cu membri stabili, un grup care, prin experienţa şi acţiunea membrilor săi, construieşte o istorie, pune bazele unor tradiţii şi îşi împărtăşeşte angajamentele. Faptul că obiectivele patrulei coincid cu cele ale membrilor săi contribuie la angajarea grupului.

Alţi factori ai angajării sunt: conducerea participativă, de către şeful patrulei, succesul grupului în sarcinile pe care şi le asumă el însuşi, rolurile interne care sunt realizate după cum au fost planificate, ascultarea opiniilor tuturor membrilor grupului, realizarea unor activităţi atrăgătoare, sesizarea de către tineri a faptului că patrula îi ajută să îşi atingă propriile obiective, împărtăşirea continuă a intereselor şi alţi asemenea factori.

Câteva aspecte importante ale patrulei sunt redate de această legatură sau coeziune: numărul membrilor, vârsta lor, gradul de împărtăşire a intereselor şi alegerea potrivită a activităţilor şi sarcinilor. Nu există un « număr ideal » de membri pentru o patrulă, dar experienţa sugereaza că între 5 si 8 este cel mai bine. Între aceste limite, cel mai bun număr este numărul de prieteni din grup sau numărul ideal pe care ei şi l-au stabilit. Patrulele nu operează mai bine având un anumit număr de membri, ci după cum funcţionează legăturile lor interne. Aceasta este ceea ce ar trebui să determine cel mai bun număr şi nimeni nu ştie mai bine acest lucru decât înşişi membrii patrulei.

Patrulele pot fi **orizontale** sau **verticale**, în funcţie de vârstă.

O patrulă **verticală** constă în tineri cu vârste variabile, aşa încât membrii grupului sunt la diverse etape de dezvoltare. Cu acest fel de mixtură pot fi întâmpinate dificultăţi în generarea împărtăşirii intereselor şi în realizarea adaptării activităţilor la vârstele tuturor membrilor patrulei. Totuşi, diversitatea presupune ca membrii mai vechi să-i poată ajuta pe cei mai noi, folosindu-şi experienţa pentru a-i ajuta să facă faţă şi să depăşească provocările pe care le-ar putea simţi dincolo de nivelul lor de înţelegere. Aceasta generează o interacţiune între manifestare şi întrecere şi, astfel, facilitează învăţarea, îi învaţă ce este munca în echipă şi contribuie la evoluţia membrilor mai tineri.

O patrulă **orizontală** este formată din tineri care au vârste similare şi, de aceea, au sarcini de dezvoltare similare. Acest lucru facilitează integrarea în rândul tinerilor şi face mai uşoară găsirea activitaţilor care sunt atrăgatoare pentru ei toţi. Relaţia de monitorizare, care este generată în patrula verticală, este mai puţin vizibilă aici şi, deoarece toţi membrii pleacă după o perioadă relativ scurtă, este mai dificilă crearea de tradiţii şi asigurarea continuităţii patrulei prin noi membri.

Este necesar ca membrii patrulei să aibă interese similare. Ca orice grup de prieteni, este firesc pentru patrulă să aibă un număr variat de membri de vârste diferite. Acest lucru va sprijini închegarea şi stabilitatea grupului, dacă tinerii au interese şi experienţe similare, ca şi un minim de consens în privinţa valorilor de bază şi a obiectivelor care le vor conduce activităţile comune. Diferenţele în această privinţă vor stingheri sau încetini comunicarea în rândul membrilor grupului şi vor dilua eficienţa ei.

Activităţile şi sarcinile trebuie să fie bine alese. Alegerea activităţilor pentru patrulă, pentru a fi realizate, trebuie să fie în strânsă legatură cu resursele ei umane şi cu materialele avute la dispoziţie. Alocarea de sarcini printre membrii patrulei trebuie să fie legată de abilităţile şi priceperile lor. Dacă activităţile nu sunt suficient de provocatoare, iar sarcinile sunt minimale, atunci cercetaşii vor fi lipsiţi de motivaţie. Pe de altă parte, dacă activităţile depăşesc abilitatea patrulei sau sarcinile sunt foarte pretenţioase, cercetaşii se pot simţi frustraţi. Ambele sentimente vor afecta coeziunea grupului şi, în consecinţă, stabilitatea lui.

Acest echilibru între activităţi, sarcini şi resurse este parte a procesului de învăţare în cadrul patrulei şi este realizat printr-un proces continuu de experienţă şi eroare. Dacă nu este făcut niciun progres în această privinţă, este sarcina liderilor de unitate de a susţine şeful de patrulă în crearea, pentru grup, a condiţiilor de a realiza echilibrul corect.

Patrula are propria ei identitate. Identitatea patrulei ca grup informal este conştientizarea ei aşa cum este, care se definitivează în timp şi prin confruntarea cu diferite situaţii. Identitatea are de a face cu structura ei internă, statutul şi rolurile ei, regulile ei, conducerea şi simbolurile apartenenţei. **Structura internă este flexibilă.** Toate patrulele au un fel de structură

Tinerii diferă ca vârstă, experienţă şi temperament, şi ei, toţi, vin să ocupe şi să adopte diferite poziţii în grup, după cum încep să se cunoască reciproc, după cum evoluează şi după cum membrii mai vechi pleacă sau noi membri se alătură lor.

Regulile implicite ale tinerilor creează cultul patrulei. Regulile unui grup informal sunt principiile pe care le împărtăşesc membrii lui şi care sunt percepute ca importante pentru ei. De obicei, ele privesc aspecte care sunt semnificative pentru membrii grupului. Toate grupurile informale de tineri au o mare varietate de reguli, care sunt comunicate verbal, nu în scris, şi care, în multe cazuri, nu sunt definite explicit, dar, într-un fel sau altul, sunt ştiute de toţi membrii grupului.

Cultura internă este reflectată, de exemplu, în modul în care sunt ţinute întalnirile, în timpul dedicat patrulei, în stilul registrului patrulei, în starea de reparare a echipamentului lor, în mândria lor de apartenenţă la patrulă, în relaţiile dintre şeful patrulei şi ceilalţi membri, în măsura în care se imită unii pe alţii, în punctualitatea, responsabilitatea şi discreţia pe care o acordă hotărârilor lor, structura internă care e generată, lucrurile pe care ei le consideră acceptabile sau inacceptabile, gusturile personale şi relaţiile dintre fete şi băieţi.

Este important să fim conştienţi că în toate grupurile informale se întâmplă unele fenomene interesante legate de reguli, inclusiv cele cunoscute ca identificare, molipsire şi inspiraţie.

Identificarea este un mecanism prin care membrii unui grup adoptă în mod conştient reguli şi atitudini, pentru a fi acceptaţi de grup. Acestea îi fac să se simtă ca toţi ceilalţi şi reduc teama de a fi respinşi ca « străini ».

Molipsirea este ceea ce transmit regulile şi atitudinile de la un membru la altul, prin imitare. O dată ce doi sau mai mulţi membri se comportă într-un anumit mod, este normal ca acest comportament să fie adoptat şi de ceilalţi. Inspiraţia se referă la acceptarea firească a regulilor şi atitudinilor manifestate de lider sau de aceia care au o poziţie percepută ca fiind « superioară ».

Şeful patrulei este ales şi joacă un rol important. Conducerea internă a patrulei este stabilită de statutul pe care tinerii îl acordă fiecaruia dintre ei. De aceea, şeful patrulei este ales de tineri şi, dacă Consiliul Patrulei roagă şeful să numească un asistent al şefului, în loc să îl aleagă, şeful ar trebui să numească persoana căreia patrula i-a încredinţat firesc funcţia de delegat. Şeful şi asistentul său reprezintă patrula în Consiliul Unităţii. Un şef este esenţial într-un grup mic. Tânărul care devine şef este cel mai respectat membru al grupului, care continuă să fie un membru al patrulei, dar îndeplineşte anumite « funcţii critice ».

Şeful patrulei :

- ajută patrula să-şi atingă obiectivele;
- dă posibilitatea membrilor patrulei să raspundă propriilor nevoi;
- acţionează ca mediator în conflictele din interiorul micului grup;
- transformă valorile patrulei în realitatea vie: şeful personifică valorile, motivele şi aspiraţiile celorlalţi tineri;
- iniţiază activităţile patrulei;
- se străduieşte să menţină coeziunea grupului.

Patrula e un loc al bucuriei de a fi cu prieteni. Pentru a concluziona în analizarea patrulei ca grup informal, trebuie să subliniem faptul că motivaţia principală a tinerilor de a aparţine unui grup este aceea de a fi cu un grup de prieteni. Aceasta este trăsătura lui distinctivă şi ea nu trebuie pierdută niciodată. Din diferite motive, unei patrule poate să-i ia mai mult timp în atingerea obiectivelor educaţionale decât ne aşteptăm noi, liderii adulţi. Într-adevăr, performanţa ei poate să scadă din când în când, dar, dacă ea continuă să fie o comunitate de prieteni care sunt fericiţi să fie împreună, va fi oricând posibil să meargă din nou pe drumul spre obiectivele ei. Nu ne putem aştepta ca o patrulă să funcţioneze ca un «mediu de învăţătură» până când nu este o «formă de organizare» bazată pe prietenie. Patrula este un loc unde aspectele afective sunt pe primul loc şi, pentru ca acest lucru să fie real, sentimentele trebuie să fie trăite pur. Acest lucru va fi ajutat de liderii adulţi, prin tratarea tinerilor cu afecţiune, crearea unei atmosfere calde în unitatea de cercetaşi, pentru ca patrulele să interacţioneze.

Patrula - comunitate în care se învaţă.

În momentul în care un tânăr se angajează faţă de Legea Scout, patrula devine mai mult decât un grup de prieteni, cu care acestuia îi place să fie ; ea devine şi o comunitate de învăţătură, care susţine dezvoltarea personală a tânărului şi îl invită să se angajeze într-un proiect comun.

Modul de învăţare care este aplicat în patrulă are scopul de a genera o schimbare de comportament, fie în termeni de cunoştinţe (cunoaştere), îndemânări (să ştie cum să facă) sau atitudini (să ştie cum să fie). Nu este doar obţinerea cunoştinţelor - ceea ce se întâmplă, de fapt, în clasă sau într-un grup de studiu - ci şi dezvoltarea din interior a persoanei, în toate dimensiunile personalităţii ei: inteligenţă, dorinţă, caracter, sentimente şi emoţii, solidaritate şi spiritualitate. Este învăţarea care cuprinde « toată » persoana. Deoarece învăţăm în foarte diferite moduri, această dezvoltare internă se petrece ca parte a unei continuităţi, care include ascultare, observare, întrebare, acţiune, investigare, gândire, propria evaluare şi ajutarea altora să înveţe. Prin urmare, şi învăţarea are loc «împreună».

Patrula învaţă prin acţiune. Aceasta este, în mod esenţial, învăţarea activă, parţial conştientă, parţial inconştientă, care se petrece, de fapt, pe trei nivele:

- prin viaţa în comun, intenţii comune, învăţând să vezi şi interpretând lucruri şi evenimente împreună, visând continuu, exemplificând valori prin comportament şi proiectând şi angajandu-te într-un proiect, care este parţial comun şi parţial individual. Acesta este aspectul în care patrula joacă rolul de comunitate de viaţă, fondat pe afecţiune împărtăşită şi în interiorul cadrului valoros al Legii Scout;

- prin planificarea, executarea şi evaluarea activităţilor. Aici, patrula operează ca o micro-afacere, visând la o activitate, schiţând-o, dobândind abilităţile şi iscusinţele tehnice necesare pentru a o duce la bun sfârşit, generând şi obţinând resursele, susţinându-şi membrii în sarcinile lor, evaluând rezultatele şi scoţând la iveală punctele tari, punctele slabe şi erorile. În patrulă, erorile fac parte din procesul de învăţare; ele nu sunt văzute pentru a discredita pe cineva, ci ca oportunităţi de a vedea cum s-ar fi putut face altfel;

- activităţile generează experienţe, iar o secvenţă de experienţe acumulate îi face pe tineri capabili să dobândească acel comportament luat în considerare în obiectivele educaţionale ale cercetăşiei, pe care şi l-au creat singuri adaptându-le şi completându-le în concordanţă cu propriile lor interese. Această parte a învăţării se bazează pe obiective, în care membrii patrulei joacă rolul de profesori particulari reciproci, ajutându-se unii pe alţii în dezvoltarea personală, încurajându-se în realizările lor, consolidându-şi imaginea de sine şi propunând schimbări.

De ce avem nevoie de o unitate scout, dacă patrulele pot opera pe cont propriu?

Deoarece:

- o patrulă cere un minim de organizare pentru a-şi realiza dublul său rol, de grup de semeni şi de comunitate de învăţare;
- patrula necesită un spaţiu în care să interacţioneze cu celelalte patrule, care servesc ca modele şi ca măsuri ale propriilor lor performanţe;
- patrula necesită un spaţiu în care să interacţioneze cu celelalte patrule, care servesc ca modele şi ca măsuri ale propriilor lor performanţe;
- liderii grupurilor mici au nevoie de un mediu educaţional, în care să înveţe să conducă;
- Metoda cere un mediu în care prezenţa stimulatoare a adultului este percepută fără această interferenţă « în interiorul » patrulei;
- patrula are nevoie de un teritoriu sigur, în care să acţioneze, să reducă la minim posibilele riscuri ale sistemului.

Primul motiv pentru a avea o unitate scout este acela de a supraveghea întreaga şi libera operare a Sistemului Patrulelor. Patrula este comunitatea de învăţare, iar unitatea scout este suportul organizatoric. Unitatea trebuie să aibă grijă să stăpânească această responsabilitate, fără a călca pe lângă graniţele rolului ei. Unitatea nu trebuie să invadeze teritoriul patrulelor sau să creeze condiţii care, direct sau indirect, să le inhibe, limiteze sau anuleze.

Unitatea Scout este gardianul Misunii. Misiunea, «ce»-ul, este echivalentă cu scopul cercetăşiei. Este împărtăşită de cercetaşii de peste tot şi este exprimată în scopul educaţional al organizaţiei noastre. Unitatea Scout răspunde în totalitate de aplicarea elementelor Metodei într-un mod echilibrat, cu alte cuvinte, de siguranţă că tinerii experimentează acea atmosferă pe care o numim viaţa de grup.

Unitatea Scout este un spaţiu în care patrulele interacţionează. Interacţiunea are loc într-un mod general şi spontan, prin toate elementele vieţii de grup, dar este marcată în mod special de câteva situaţii specifice :

- activităţi variabile, comune pentru toată unitatea, care au loc atunci când toate patrulele au decis să ducă la bun sfârşit aceeaşi activitate în paralel sau când îşi asumă sarcini specifice, printr-o activitate care implică pe fiecare. Activităţile comune ar trebui să fie suficient de eşalonate în timp, pentru a evita interferenţa lor cu activităţile de patrulă, care au prioritate ;

- proiecte în care patrulele întreprind diferite activităţi individuale, în cadrul unui set de activităţi care formează o parte a unei iniţiative mai largi ;

- campuri, jocuri, focuri de camp, competiţii şi alte activităţi fixe, în a căror pregătire patrulele au diferite responsabilităţi;

Unitatea scout este compusă în mod ideal din patru patrule. Experienţa a arătat că 3-5 patrule într-o unitate scout este numărul ideal pentru furnizarea oportunităţilor de interacţiune şi pentru a face mai atrăgătoare activităţile comune. Într-o unitate cu doar două patrule, interacţiunea este redusă la minim, iar activităţile comune nu sunt atât de atrăgătoare. Un număr mai mare de cinci generează dificultăţi organizatorice şi subţiază sprijinul personal pe care liderii adulţi îl pot da şefilor de patrule şi asistenţilor şefilor de patrule, ca şi tinerilor a căror dezvoltare o monitorizează.

Pe baza numărului de membri recomandat pentru o patrulă, componenţa ideală a unei unităţi de cercetaşi, formată din patru patrule, va fluctua între 20 şi 32 de tineri. Oricum, aceste numere sunt pe locul doi ca importanţă, după grupul de semeni; este esenţial ca patrula să fie compusă din grupuri de prieteni, independent de numărul lor. Nu trebuie uitat că o unitate de cercetaşi este o federaţie de patrule diferite, dar, fiecare, cu o coeziune internă.

CAP. X - ACTIVITĂŢI

! După ce va fi citit acest capitol, liderul:

- va învăţa importanţa existenţei unei game cât mai variate de activităţi şi să crească calitatea acestora prin planificare şi integrarea acestora într-un proces de lungă durată atât la nivel de unitate cât şi la nivelul individual al temerarilor.
- va conştientiza strânsa relaţie care trebuie să existe între activităţi, Metoda Scout şi obiectivele educaţionale urmărite
- va şti să realizeze Planul Anual de Activităţi, Fişa de activitate şi Fişa de joc şi va şti să le folosească

Temerarii vor (Învăţare prin) Acţiune!

În cadrul unităţii de temerari, activităţile joacă un rol fundamental, datorită nevoii principale a temerarilor de a descoperi lumea singuri, a dobândi noi abilităţi si a „testa marea cu degetul”.

Astfel, o gamă de activităţi bine gândită şi adaptată nevoilor temerarilor, este deseori *sursa motivaţională* principală a temerarilor, şi asigură un progres personal substanţial, pe care liderul de unitate îl poate remarca atât pe termen scurt cât si pe termen lung. Totodată, membrii motivaţi fiind „cea mai bună reclamă”, activităţile de succes sunt şi un factor de creştere important pentru unitate şi centru local.

De exemplu, un camp de vară reuşit, un hike cu provocări peste măsura aşteptărilor participanţilor sau un proiect social ori spiritual cu impact personal crescut, nu produc doar un efect la nivelul temerarilor şi a liderilor, care simt succesul activităţii mult timp după ce aceasta s-a încheiat.

De exemplu, un camp de vară reuşit, un hike cu provocări peste măsura aşteptărilor participanţilor sau un proiect social ori spiritual cu impact personal crescut, nu produc doar un efect la nivelul temerarilor şi a liderilor, care simt succesul activităţii mult timp după ce aceasta s-a încheiat.

Reprezintă şi una din cele mai bune metode de promovare, deoarece atât la nivel de copii cât şi de părinţi, aspectele şi rezultatele pozitive ale activităţii sunt rapid diseminate în cadrul reţelelor sociale ale fiecăruia.

Foştii lupişori şi viitorii exploratori au nevoie de (Învăţare prin) Acţiune!

Datorită faptului că între etapa de lupişor şi cea de explorator are loc practic *trecerea de la copilărie la maturitate* a tânărului, sarcina liderului de a facilita o gamă suficient de vastă de activităţi este mai dificilă decât în alte cazuri. Această *diversitate în unitate* trebuie să fie una din priorităţile liderului de temerari deoarece activităţile pe care le facem nu ne definesc, sunt doar un instrument al educaţiei non-formale, care vizează toate cele şase arii de dezvoltare.

Prin urmare, este important să avem în vedere, în permanenţă, faptul că cercetăşia nu înseamnă numai ecologie, aventură, sporturi extreme, activităţi spirituale sau sociale, ci că experienţa dobândită prin această metodă este cu atât mai vastă cu cât gama de activităţi este mai cuprinzătoare.

Aşadar, un program educaţional pentru temerari eficient va funcţiona ca un „magnet” pentru foştii lupişori şi ca o „rampă de lansare” pentru viitorii exploratori.

Activitate vs. Activitate scout

Există un număr mare de organizaţii de tineret care oferă educaţie non-formală pe bază de activităţi şi proiecte diverse, însă prin ce se deosebeşte mişcarea scout de alte mişcări de tineret?

Cercetăşia caută să ofere un mediu organizat şi un sprijin care vine să stimuleze fiecare persoană în anii ei de formare prin implicarea acesteia în activităţile specifice. Însă, spre deosebire de alte tipuri de educaţie non-formală, cercetăşia are la bază *activităţi realizate prin Metoda Scout*.

Cheia unei activităţi de succes:

Pentru a avea impactul dorit atât asupra temerarilor, pe termen lung, cât şi în societate, programele cercetăşesti trebuie să îmbine aspectul practic şi vizibil (activităţile în sine) cu un fundament solid (Metoda Scout şi obiectivele educaţionale urmărite).

Astfel, o activitate (ex: un proiect ecologic) porneşte de la stabilirea unei ţinte (ex: temerarul cunoaşte şi respectă natura şi vieţuitoarele...) şi se termină cu evaluarea proporţiei în care acest obiectiv a fost atins.

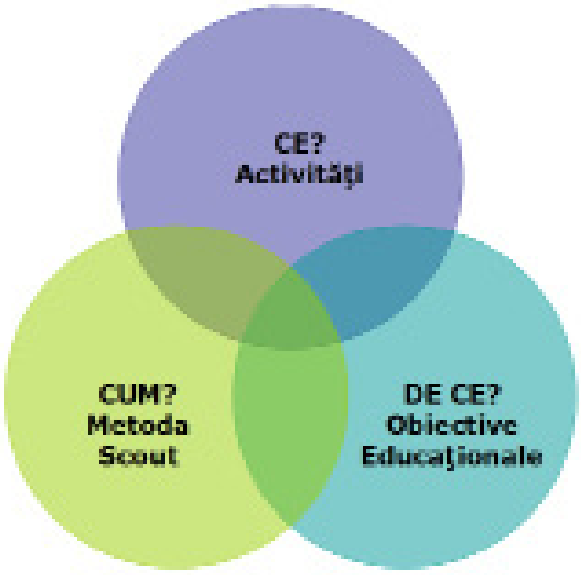

Totodată, folosirea tuturor elementelor Metodei Scout (Cadrul simbolic, Sistemul de progres personal, respectarea Legii şi Promisiunii, existenţa suportului adult, lucrul în patrule, desfăşurarea activităţilor în natură şi învăţarea prin acţiune) este ingredientul cheie pentru orice activitate scout de succes.

Tipuri de activităţi:

Pentru atingerea obiectivelor educaţionale specifice ramurii de vârstă, liderii se folosesc de mai multe tipuri de activităţi, care pot fi împărţite astfel:

- **Întâlnire de patrulă sau de unitate, Ieşire, Camp, Tură, Şcoală, Concurs, Festival** (în funcţie de durată şi specificul activităţilor, pentru mai multe detalii consultaţi Standardele Naţionale de Activităţi)
- Activităţi **Interne** (sunt activităţile induse de un program scout, fie că au loc în cadrul şedinţei de unitate sau în afara ei) şi **Externe** (sunt activităţile pe care tinerii le fac în mod obişnuit şi nu au nicio legatură cu unitatea sau cu cercetăşia.)
- Activităţi **locale**, **regionale** (minim trei centre locale din aceeaşi regiune), **naţionale** (minim trei centre locale din regiuni diferite) şi **internaţionale** (participanţi din minim două centre locale din ONCR şi două centre locale din străinătate)
- Activităţi **Fixe** şi **Variabile**

1. *Activităţile fixe* sunt organizate cu regularitate şi intră constant în planul de activitate anual al centrului local, fiind specifice organizaţiei sau de tradiţie pentru centrul local (Ceremonia de deschidere a anului cercetăşesc, Campul centrului local, proiecte cu ocazia zilelor de 1 Decembrie, Crăciun, 22 Februarie, 1 sau 8 Martie, Sărbătorilor Pascale, Zilei Pământului, Zilei Europei, 1 Iunie, etc.). Consecvenţa acestor activităţi este un factor esenţial în stabilitatea şi continuitatea procesului educaţional în ansamblu.

2. *Activităţile variabile* sunt proiecte de sine stătătoare, care odată finalizate reuşesc să atingă nişte obiective educaţionale specifice şi care nu sunt repetate ulterior, decât în cazuri particulare. În această categorie se încadrează, de exemplu, ateliere de confecţionare a hârtiei manuale, vizitarea unor obiective turistice, evenimente culturale, concursuri de fotografie, reportaje, proiecte sociale, etc. Avantajul acestui tip de activităţi este asigurarea diversităţii programelor scout, care dau caracterul activ al educaţiei cercetăşeşti, şi permanenta adaptare a organizaţiei la nevoile emergente ale societăţii aflate în continuă schimbare.

Activităţile variabile pot fi împarţite, la rândul lor, în:

- Activităţi de patrulă
- Activităţi de unitate
- Proiecte

Activităţi fixe

Întâlnirea de patrulă

După cum puteţi afla şi în capitolul „Sistemul patrulelor”, la temerari, spre deosebire de lupişori, patrula joacă un rol mai important, datorită creşterii nivelului de responsabilizare a cercetaşilor. Temerarii încep să devină familiarizaţi cu noţiunea de „proiect”, au dreptul la iniţiative personale, iar ideile lor sunt luate în seamă şi transformate în practică de către lideri, prin intermediul şefului de patrulă, care joacă un rol extrem de important atât ca mediator cât şi ca organizator.

În practică, cea mai mare piedică în implementarea eficientă a sistemului patrulelor o reprezintă stabilitatea acestora şi motivaţia şi perseverenţa membrilor patrulei. Pentru ca acest neajuns să fie depăşit, întâlnirile de patrulă sunt o unealtă eficace, împreună cu jocurile şi activităţile de team-building şi încurajarea temerarilor, de către lideri, la iniţiative personale puse în practică.

Scopul unei întâlniri de patrulă poate fi pregătirea unui proiect, evaluarea informală în cadrul grupului restrâns după un eveniment mare sau camp şi completarea unui jurnal de patrulă sau schimbul de poze şi păreri, chestiuni administrative sau pentru diverse pasiuni, interese şi activităţi comune ale membrilor, ca un grup de prieteni.

Locaţia aleasă poate fi la sediul de centru local (poate chiar într-o cameră sau colţ al temerarilor pregătit de ei înşişi), la şcoală, acasă la unul din temerari, în natură, sau oriunde altundeva unde grupul are resursele necesare şi toţi se simt în largul lor.

Echipa Naţională de Programe pentru Temerari (ENT) oferă la momentul de faţă mai multe proiecte în cadrul cărora este încurajat sistemul patrulelor, iar temerarii trebuie să îşi dovedească abilitatea de a se organiza singuri, prin lucrul în cadrul întâlnirilor de patrulă, cu simpla supraveghere ocazională sau susţinere din partea liderului, fără implicarea activă a acestuia. Astfel de programe sunt programul european pentru temerari Lands of Adventure (Tărâmul Aventurii), sau concursuri naţionale precum „Trofeul celor Şase Căi”, „Valea Provocării” şi altele.

Prin urmare, rolul liderului în implementarea acestui tip de activitate este doar de a stimula membrii patrulei să lucreze împreună (în special la început, cu o patrulă nou formată) şi de a se asigura de buna funcţionare a acesteia, în condiţiile în care şeful de patrulă nu reuşeşte să aplaneze eventualele conflicte care pot apărea.

Întâlnirea de unitate

Întâlnirile de unitate sunt cele mai des utilizate activităţi fixe, fiind modalitatea de asigurare a progresului personal continuu al temerarilor. Acestea se desfăşoară, în mod normal, săptămânal sau o dată la două săptămâni şi urmăresc diferite obiective pe termen scurt sau lung în funcţie de perioada anului sau alte proiecte în desfăşurare.

Aspectele care sunt utile, de urmărit, de către liderii de unitate, în planificarea întâlnirilor sunt următoarele:

1. **Salutul**: Deschiderea întâlnirii este marcată într-un mod specific în cazul fiecărei unităţi, dar existenţa unui element-cheie cu acest scop este foarte importantă, pentru a sublinia intrarea în cadrul specific scout. Astfel de elemente pot fi salutul cercetăşesc, careul, un cântec, o rugăciune sau alte modalităţi, la alegere.
2. **Sistemul de progres**: Pentru ca temerarii să-şi poată duce la îndeplinire cerinţele din cadrul sistemului de progres, este recomandat ca şi liderii să planifice şi să aloce timp necesar activităţilor cu pricina atât la întâlnirile de unitate cât şi în general, în planul de activităţi anual sau în campuri.
3. **Cadru simbolic**: Pentru a păstra credibilitatea cadrului simbolic şi pentru ca acest element al Metodei Scout să fie cu adevărat util, el trebuie folosit cu fiecare ocazie în activitatea unităţii. Astfel, orice proiect, atelier, expoziţie etc poate avea o legătură directă cu ţinutul temerarilor (pentru mai multe detalii vezi cap. „Cadrul simbolic”)
4. **Proiectul**: Multe din activităţile variabile, proiectele unităţii sau ale centrului local, sau campurile necesită pregătire în prealabil, sau evaluare, în cadrul întâlnirilor de unitate.
5. **Jocul**: Animaţia este o parte importantă a Metodei Scout şi jocurile nu trebuie să lipsească din nicio întâlnire, datorită efectului pe care acestea îl au asupra dinamicii grupului, în funcţie de tipul de joc.
6. **Aspecte administrative**: acestea includ de obicei informare cu privire la activităţi care urmează, strângerea cotizaţiilor sau a adeziunilor, fişelor de participare, acordurilor parentale sau a altor documente care ţin de buna funcţionare a organizaţiei.

Chiar dacă timpul scurt al întâlnirilor (1-2 ore în medie) nu permite întotdeauna acoperirea tuturor acestor aspecte, este important ca, pe parcursul anului cercetăşesc, să existe un echilibru între timpii alocaţi fiecarui aspect, iar salutul şi jocul să nu lipsească de la nicio întâlnire de cercetaşi.

De exemplu, dacă timp de o lună, toţi temerarii au lucrat împreună la pregătirea unui proiect de unitate, e important ca lucrul pe însemne de merit şi sistem de progres să nu fie nici el neglijat şi în perioada consecutivă finalizării proiectului să fie acordat mai mult timp în acest sens.

Campul

Campul este cea mai importantă activitate fixă dintr-un program scout. Metoda Scout nu are cum să fie aplicată cu eficienţă fără acest tip de activitate. În cadrul unui plan anual, existî de obicei între 3 şi 6 campuri pe an, cu o durată variabilă între 2 şi 5 zile,(cam 20 de zile de camp însumat) cu excepţia campului de vară care durează între 7 şi 10 zile.

Calendarul anual de activităţi ale unităţii trebuie să curpindă:

- Câte o activitate de un week-end în fiecare anotimp
- Un camp de 3-5 zile într-una din vacanţele scurte ale elevilor
- Campul de vară

În **planificarea unui camp**, liderul trebuie să aibă în vedere:

- Obiectivele educaţionale urmărite, pe arii de dezvoltare
- Etapa de progres în care se află temerarii pentru ca activităţile să se potrivească nevoilor
- Utilizarea tuturor elementelor metodei scout, în special sistemul patrulelor
- Resursele disponibile
- Cadru simbolic în concordanţă cu mediul natural ales
- Factorul motivaţional (ceremonii, program de seară, animaţie, badge-uri)
- Respectarea standardelor naţionale de activitate
- Hike-urile, care sunt modalitatea prin care temerarii cunosc atât natura mult mai bine, cât şi propriile lor limite; trebuie să fie în conformitate cu abilităţile şi nivelul de rezistenţă fizică a tuturor participanţilor

Planul Anual de Activitate în Cinci Paşi Simpli

Realizarea unui plan anual de activitate este fundamentală pentru buna funcţionare a oricărei unităţi de temerari şi constă în completarea unui tabel în care sunt notate atât activităţile fixe cât şi cele variabile, de la nivel de unitate, centru local, nivel naţional sau internaţional.

Întocmirea acestui plan trebuie să urmărească cinci paşi, după cum urmează:

1. Analiza situaţiei actuale

Înainte de a începe planificarea activităţilor pentru anul cercetăşesc care urmează, liderii de unitate analizează situaţia actuală din punctul de vedere al numărului de membri, nivelului progresului personal al acestora, din punct de vedere administrativ, financiar, etc. Este recomandat ca această analiză să fie făcută pe model SWOT (Puncte forte, Puncte Slabe, Oportunităţi şi Ameninţări) şi să fie cât mai cuprinzătoare.

Exemplu: Unitatea X are 15 temerari dintre care 5 sunt nou-veniţi, neorganizaţi în patrule, 8 dintre ei fiind în prima etapă de progres, iar ceilalţi în ultima, pregătindu-se pentru trecerea la ramura de vârstă exploratori, dar care nu au participat niciodată la un eveniment naţional şi au progresat mai mult pe ariile de dezvoltare social şi fizic. Totodată, impactul activităţilor în societate este foarte scăzut, dar temerarii deţin o bună cunoaştere a tehnicilor de supravieţuire în natură. De asemenea, una din piedici este lipsa resurselor financiare.

2. Stabilirea obiectivelor pentru urmatorul an

În această etapă, liderii îşi stabilesc anumite ţinte, care vizează progresul personal al temerarilor şi evoluţia unităţii per ansamblu, şi pe care doresc să le atingă prin diferite metode, cum ar fi proiecte, campuri, sau alte tipuri de activităţi.

Pentru exemplul de mai sus, obiectivele ar arăta astfel:

Până la sfârşitul anului cercetăşesc ne propunem ca numărul de membri să crească de la 15 la 25 de temerari, care să fie organizaţi în 4 patrule funcţionale, membrii noi având promisiunea de cercetaş depusă şi prima etapă de progres parcursă, iar ceilalţi să fie pregătiţi prentru trecerea la exploratori, având la activ cel puţin o participare la un eveniment naţional şi progres personal pe toate ariile de dezvoltare. De asemenea, printre activităţi se vor număra şi proiecte de fundraising şi sociale.

3. Completarea Planului Anual de Activitate

a. Informare cu privire la evenimentele naţionale si internaţionale anunţate

b. Completarea tabelului cu activităţile fixe şi evenimentele mai sus menţionate

c. Completarea tabelului cu activităţile variabile, stabilite în funcţie de obiectivele stabilite anterior şi propuneri venite din partea temerarilor

4. Modificări ulterioare

Pe parcursul anului, liderii urmăresc evoluţia planului iniţial şi evaluează periodic situaţia unităţii, aducând modificările necesare, în funcţie de noi posibilităţi, idei, propuneri, nevoi etc.

5. Evaluare finală

La sfârşitul fiecărui an cercetăşesc, liderii de unitate evaluează împreună gradul de îndeplinire al obiectivelor stabilite şi de realizare al activităţilor planificate.

Această etapă are o importanţă majoră datorită relaţiei directe dintre evaluarea anului cercetaşesc încheiat şi analiza necesară urmatorului plan anual de activitate, astfel asigurându-se continuitatea la nivel de unitate.

Alte instrumente utile

Fişa de activitate

Acest document este util în creşterea calităţii programelor de la nivel local şi naţional, orice tip de activitate fiind atent studiat şi îmbunătăţit în funcţie de rezultatele si evaluările obţinute în practică.

Structura unei fişe de activitate este următoarea:

1. Ramura de Vârstă:
2. Denumirea activităţii:
3. Aria de Dezvoltare:
4. Număr de participanţi:
5. Durata activităţii:
6. Loc de desfăşurare:
7. Obiectivele activităţii:
8. Scurtă descriere:
9. Materiale necesare:
10. Cum să obţin mai multe de la această activitate:
11. Evaluare:

Acest model de document este util să fie completat de către lideri atât înainte de realizarea activităţii, pentru o bună planificare, cât şi să fie îmbunătăţite ulterior şi trimise Echipei Naţionale de Programe ca feed-back.

CAP. XI - NATURA

După ce va fi citit acest capitol, liderul:

- Va înţelege natura ca element al Metodei Scout
- Va şti cum să includă natura în activităţile cercetăşeşti
- Va înţelege relaţia temerarului cu natura

La cercetaşi o mare parte din activităţi se desfăşoară în natură, fiind de altfel locul ales de lordul Baden-Powell pentru a începe totul. Nu a ales Londra, nici Liverpool, ci insula Brownsea. Natura este un loc în care tânărul cercetaş nu are supermarketul să îşi ia mâncare, nici fast-food-ul pentru hamburgeri , în care lemnele nu se găsesc puse frumos în saculeţi, tăiate egal, ci se găsesc căzute în locuri mai mult sau mai puţin accesibile, în care apa nu este îmbuteliată nici în pet de 2l sau de 5l, ci trebuie luată din izvor în recipiente pe care le ai sau pe care ţi le confecţionezi.

Natura este un **element al metodei Scout** tocmai pentru ceea ce oferă şi pentru modul în care poate fi fructificată: descoperirea ei prin hike-uri, convieţuirea pe parcursul campurilor, protejarea şi curăţarea ei prin ecologizări. Iar pentru temerari este cu atât mai importantă, încât este spaţiul pe care ei şi-l crează ca loc intim, este un loc unde pot petrece timp cu patrula, unde se simt bine, unde acumulează experienţă, învaţă noi aptitudini sau demonstrează ceea ce ştiu.

Pentru mulţi dintre temerari primul camp, sau chiar un hike în care să se stea o noapte în natură, la focul de tabără, alături de prieteni, înseamnă o schimbare majoră. De asemenea, primul copac plantat, primele informaţii despre cum arată unele plante sau unii copaci, familiarizarea cu denumirile elementelor naturii, îl face pe temerar să o simtă şi mai aproape.

Încetul cu încetul, devine parte din el, iar odată cu asta îşi dezvoltă şi latura spirituală. Căci în natură, întâlnind diversitatea şi frumuseţea acesteia, adesea rămâne uimit. De aici începe să îşi formeze spiritualitatea care nu înseamnă numai Dumnezeu, ci şi conştientizarea faptului că tot ceea ce te înconjoară nu a apărut deodată aici, ci a fost creat cumva. Cum? Raspunsul la această întrebare trebuie să îl găsească singur.

Baden-Powell despre natură

”Studiul naturii reprezintă activitatea-cheie în cercetăşie”

”Scopul studierii naturii este de a-L conştientiza pe Dumnezeu ca şi Creator şi de a cultiva sentimentul frumuseţii naturii”

”Dumnezeu ne-a dat o lume în care să trăim, lume plină de frumuseţi şi minuni şi ne-a dat nu numai ochi să le vedem, ci şi minte să le înţelegem, dacă avem raţiunea să le privim din acea perspectivă”

”Un animal este creat de Dumnezeu, aşa cum şi tu ai fost. Este, aşadar, o creatură-prietenă. Nu are capacitatea de a vorbi limba noastră, dar poate simţi plăcerea sau durerea, aşa cum o simţim şi noi, şi poate simţi recunoştinţă pentru oricine se poartă frumos cu el”

„Ca cercetaş, eşti gardian al pădurilor. Un cercetaş nu distruge niciodată un copac utilizând briceagul sau securea. Nu durează mult pentru ca un copac să cadă, dar durează câţiva ani pentru unul să crească, aşa că un cercetaş ar trebui să taie un copac numai în caz de strictă necesitate, nu de dragul de a utiliza o secure. ☐i pentru fiecare copac tăiat, alţi doi trebuie plantaţi”

„Pentru cei ce au ochi să vadă şi urechi să audă, pădurea este totodată laborator, club şi templu”

Temerarul şi natura

Cercetaşul are rolul de a proteja natura, pentru că odată cu evoluţia tehnologică, natura a fost neglijată şi distrusă în mod constant. De la simplele statusuri eco, la reciclarea hârtiei, plasticului şi metalului, la ecologizarea unor zone şi păstrarea curăţeniei oriunde merg, la participări la proiecte de amploare pe teme de mediu înconjurător şi conştientizare a impactului omului asupra mediului, cercetaşul este implicat constant şi trebuie să ofere un exemplu.

În acest context liderul de temerari ar putea încuraja temerarii:

- Să-şi petreacă timpului liber în natură pe cât posibil, încercând să diminue din timpul petrecut în faţa calculatorului
- Să cunoască natura: tipuri de sol, de rocă, de copaci, dinamica anotimpurilor, orientare în funcţie de elemente ale naturii, leacuri din farmacia acesteia, plante/fructe comestibile, supravieţuire, animalele şi protejarea lor, tipuri de poluare şi efectele ei, etc.
- Să aplice practic noţiunile învăţate la întâlnirile săptămânale sau la şcoală: plantarea de copaci, construirea de adaposturi pentru animale/păsări, amenajarea de locuri de depozitare selectivă a gunoaielor, etc.
- Sa-i educe, la rândul lor, pe cei din jur (încurajarea temerarilor să spună prietenilor, părinţilor, colegilor, profesorilor despre mediul înconjurător, despre ceea ce fac la cercetaşi, despre conştientizarea faptului că fiecare are o proprie amprentă asupra pământului, care poate fi extrem de dăunătoare)

Un cercetaş adevărat nu va lăsa niciodată mizerie la locul de camp, nu va arunca pe stradă gunoaie sau va face rău naturii sub nicio formă. Nu va găsi nicio plăcere să chinuie animalele sau să rupă plantele. Cu atât mai puţin să taie copaci sau să strice locurile de adăpare ale animalelor. El va încerca să păstreze sau chiar să îmbunătăţească mediul înconjurător.

CAP. XII - ROLUL LIDERULUI

!

După ce va fi citit acest capitol, liderul:

- va identifica profilului acestuia ca lider cercetaş şi ca lider de temerari
- va afla care sunt cele mai potrivite metode de a lucra cu temerarii
- va afla importanţa unei colaborări între lideri şi părinţii temerarilor

Liderul cercetaş este printre cele mai importante piese angrenate în ceea ce înseamnă **Metoda Scout**, fiind cel care o implementează şi are grijă ca toate activităţile care se întreprind să respecte viziunea şi principiile cercetăşeşti.

Se poate ca de foarte multe ori să ni-l imaginăm pe liderul cercetaş ca fiind mereu o persoană deosebită, care are în permanenţă idei noi de activităţi, vine întotdeauna cu o soluţie, îi mobilizează pe ceilalţi şi ia deciziile cruciale în cadrul grupului. Nimic neadevărat în toate acestea, dar poate puţin prea idealist. Astfel, ne restrângem cerinţele la doar câteva care pe care un lider ar trebui sa le posede; acestea se referă la:

- dorinţa lui de a face parte din Mişcarea Scout şi de a-şi asuma responsabilităţi;
- cunoştiinţele pe care le are despre Metoda Scout, care să îi permită să o folosească în mod inventiv;
- posibilitatea de a îi motiva şi mobiliza pe ceilalţi;
- un fel de a fi matur şi un stil de viaţă echilibrat;
- capacitatea de a se adapta la diferitele situaţii ce pot să apară;
- abilitatea de a propune, coordona şi evalua activităţi.

1. Liderul de temerari

Liderul de temerari, în afară de calităţile generale pe care trebuie să le posede ca orice alt lider cercetaş – o combinaţie de calităţi native şi cunoştiinţe – mai trebuie să se informeze asupra **particularităţilor psihologice ale grupei de vârstă** cu care lucrează şi anume a copiilor de **11-14 ani** (vezi capitolul "*Cu cine lucrăm? – Profilul şi nevoile copilului/tânărului*").

O altă sursă de informare o reprezintă stagiile anuale de pedagogie organizate de Echipa Naţională de Resurse Umane în colaborare cu Echipa Naţională de Programe, în care liderii au ocazia să discute cu formatori specializaţi, cu experienţă în lucrul cu temerarii.

În activităţile pe care le organizează, liderul de temerari trebuie să se adapteze cerinţelor pe care le presupune lucrul cu copiii, printre care şi nevoia lor de a se juca. Această etapă de vârstă este una în care *jocul* poate avea diferite funcţii: de destindere, de comunicare (pentru a îndeplini scopul jocului, temerarul e nevoit să înveţe să comunice eficient cu cei din jurul său) şi cea mai importantă funcţie, cea de învăţare. Prin joc, orice activitate poate deveni interesantă şi este realizată cu plăcere. Pentru aceasta însă, liderul trebuie să fie capabil să îşi dezvolte latura ludică, interacţionând cu temerarii şi prezentându-le jocurile în cel mai atractiv mod cu putinţă. Chiar dacă abilitatea de **animator** nu este înnăscută, aceasta se poate forma (sau după caz, perfecţiona) la *stagiile de animaţie* care, la fel ca cele de pedagogie, au loc în fiecare an.

La aceste stagii, liderii învaţă cum să interacţioneze cu temerarii prin joc într-un mod cât mai natural şi plin de entuziasm, precum şi diferite tipuri de jocuri, când şi cum se aplică acestea, etc.

O altă direcţie important de urmărit în mod permanent este aceea a **exemplului personal**. Este foarte important ca un lider să fie deschis, sincer cu temerarii cu care lucrează – aceştia sunt întotdeauna atenţi şi sesizează rapid neconcordanţele din comportamentul adulţilor cu care lucrează. Convingerile şi motivaţia liderului sunt deloc de neglijat pentru ei, acesta devenind un model pentru cei pe care îi coordonează – motiv pentru care conduita din activităţile sale trebuie să fie una potrivită, care să creeze anumite standarde care să poată să fie mai apoi atinse sau chiar depăşite de temerari. Totodată, felul în care liderul relaţionează cu cei din jurul său, cu comunitatea din care provine este extrem de important deoarece temerarii învaţă să fie o componentă socială activă, să fie interesaţi de lumea din jur şi să îşi aducă **aportul în cadrul comunităţii**.

Un alt rol important al liderului adult în lucrul său cu temerarii e acela de a-i determina să-şi ia **angajamente** pe termen lung, sub forma **Promisiunii** de a respecta **Legea Temerarului**. Dacă am notat la început, printre calităţile unui lider abilitatea sa de a-i motiva pe ceilalţi, acesta este doar următorul pas. Motivaţia pozitivă atrage apoi asupra tânărului dorinţa de a da o însemnătate faptului că face parte dintr-un grup cu anumite valori, de a "oficializa" apartenenţa la grup şi de a se angaja să îi respecte legile.

2. Relaţia lider-temerar

Scopul relaţiei lider-temerar este de a-l ajuta pe acesta din urmă să îşi dezvolte la maximum potenţialul de care dispune. Astfel, liderul are şi rolul de a-l **impulsiona**, a-l **încuraja** şi de a **recunoaşte** meritele temerarului.

Spre deosebire de relaţiile din alte cadre educative, **mediul cercetăşesc** de **educaţie non-formală** oferă posibilitatea unei altfel de relaţii între pedagog şi copilul care învaţă. Aici relaţiile nu mai sunt rigide, ci oferă posibilitatea de apropiere în cadrul anumitor limite. ***Codul Galben*** este o colecţie de îndrumări referitoare la tipuri de comportamente (acţiuni) recomandate sau, din contră, pe care liderii sunt sfătuiţi să le evite.

Temerarii reprezintă o grupă de vârstă care poate pune probleme sub forma schimbărilor permanente prin care trec, atât fizice cât şi psihice, care îi fac să fie uşor lezaţi de orice atitudine sau comportament care i-ar putea afecta.

Pentru a le păstra integritatea fizică şi emoţională, liderii trebuie să aibă deosebită grijă în relaţia cu ei, să nu ia decizii uşor interpretabile ca favoruri, să fie răbdători, să nu permită abuzuri de orice natură din partea celorlaltor temerari din grup şi să îi trateze cu respect.

Scopul liderului e de a învăţa copilul să facă singur **alegerile** evaluând **riscuri** şi luând deciziile în deplină concordanţă cu **raţionamentul** făcut şi limitele impuse. Temerarul trebuie să devină capabil să ia hotărâri, să îşi asume **responsabilităţi** şi să facă **planuri** de viitor. Pentru aceasta, comportamentul liderului trebuie să fie asemănător, în mare măsură, cu acela a unui frate sau a unei surori mai mari, apropiindu-se în acest fel de temerar şi construind o relaţie diferită de cea pe care acesta o are cu un profesor, un părinte sau un instructor. Totuşi, un lider trebuie să aibă o anumită autoritate, care trebuie să nu fie scăpată din vedere, chiar dacă relaţia cu patrula/unitatea de temerari este apropiată.

3. Formarea patrulelor

În capitolul "**Sistemul patrulelor**" este prezentat modul de organizare a unei patrule precum şi semnificaţia şi importanţa acesteia. Un lider nou se poate confrunta cu două situaţii atunci când decide să se ocupe de o patrulă de temerari. Fie se ocupă de o **patrulă deja formată** (lupişori care trec în următoarea etapă de vârstă sau membrii noi integraţi direct ca grup informal), fie – în cazul în care nu sunt suficienţi temerari existenţi în centru şi se hotărăşte în cadrul centrului local că este nevoie de **noi membri** – recurge la atragerea de noi membri:

Cum se face?

Pentru a atrage noi membri într-un centru local există mai multe metode:

- membrii cu vechime îşi pot aduce prieteni, colegi sau cunoştinţe, care vin din proprie iniţiativă;
- se poate face promovare în şcoli, mizându-se pe atragerea de elevi de gimnaziu care să se încadreze în prima jumătate a intervalului de vârstă corespunzător grupei temerari (astfel, temerarii vor putea parcurge toate etapele de progres);
- promovare în mediul cultural al oraşului: prezentări, postare afişe, spot-uri publicitare, articole, etc.

Paşii pentru atragerea de membrii prin activităţi de promovare, prezentaţi în detaliu, se găsesc în cadrul proiectului Scouting Seeds 2009.

Când se face?

O acţiune de atragere de membri se face atunci când în cadrul centrului local se constată posibilitatea şi existenţa dorinţei de a spori numărul cercetaşilor. Totuşi, este extrem de important să se ia în calcul faptul că atragerea de membri presupune o continuare sub forma unor activităţi în care posibilii aspiranţi să ia contact direct cu cercetaşii şi să poată să îşi creeze o părere cât se poate de reală despre ce înseamnă cercetăşia.

La ce ne putem aştepta?

După o activitate de promovare, prin oricare dintre metode, trebuie să existe o întâlnire cu aspiranţii şi apoi o activitate interesantă (**follow-up**), menită să îi introducă pe aceştia, chiar dacă pentru puţin timp (activitatea nu trebuie să fie mai lungă de o zi), în lumea lui Baden Powell.

În cursul următoarelor luni, sau chiar imediat după ce aspiranţii şi-au exprimat dorinţa de a afla mai multe despre cercetaşi sau chiar de a face parte din Mişcare, procentul acestora este foarte probabil să scadă până la 10-20% din cei care şi-au arătat iniţial interesul. Atâta timp cât ne asigurăm că am realizat cât mai bine activităţile de promovare şi ieşirile au fost făcute conform Metodei Scout, procentul nu indică o slabă pregătire a liderului sau a cercetaşilor din centru.

Succesul unei acţiuni de atragere membrii constă în patrule de temerari nou formate, care apoi trebuie integrate în unitatea existentă sau, după caz, integrate într-o nouă unitate. **Liderul are un rol crucial** deoarece el trebuie:

- **să gândească, să anticipeze rezultatele şi să facă schimbări** pentru ca unitatea să se poată dezvolta în continuare (în cazul unei unităţi deja existente, atunci când integrăm o nouă patrulă);
- **să îşi adapteze aşteptările** la climatul social, economic şi cultural în care se regăseşte (spre exemplu, activităţile – în special campurile – trebuie să ţină seama de posibilităţile materiale ale tuturor copiilor);
- să aibă **capacitatea să înţeleagă subtilităţi** care pot explica sau chiar rezolva anumite situaţii (o astfel de situaţie e aceea în care părinţii unui copil de o altă religie nu sunt de acord cu ieşirile copilului lor în cadrul cercetăşesc – motivul poate fi legat de faptul că activităţile respective au loc în timpul unor importante sărbători religioase ale lor);
- poată **evalua nevoile** patrulelor şi ale unităţii de temerari.

4. Grupul de lideri

În cadrul unităţii de temerari, existenţa mai multor lideri se concretizează într-un grup care se poate organiza în funcţie de disponibilitatea fiecăruia. Este recomandabil ca pentru fiecare patrulă să existe cel puţin un lider care să se ocupe în permanenţă de temerari, care să poată fi însă dublat (back-up) de un al doilea lider, în cazul în care din diverse motive nu poate participa la o întâlnire sau o ieşire. Existenţa celui de-al doilea lider care să îl dubleze pe primul este necesară mai ales în situaţii în care:

- unul dintre lideri are probleme de sănătate care nu îi permit să facă efort fizic;
- e vorba de o ieşire gen hike în care există posibilitatea accidentării;
- din lipsă de timp, liderul nu îşi poate asigura prezenţa la toate întâlnirile

Pe lângă aceste situaţii, mai există evenimente care necesită o bună colaborare între liderii din cadrul aceleiaşi unităţi. Spre exemplu, în organizarea unui camp local de temerari – un eveniment care necesită o planificare laborioasă, e nevoie cu siguranţă de participarea mai multor lideri pentru succesul ieşirii.

Din păcate însă, rareori dispunem de destui lideri cât să acoperim necesarul unităţii. În acest caz, liderii se distribuie în funcţie de posibilităţi, dublându-se adeseori unul pe celălalt. Această situaţie poate deveni însă problematică dacă nu există o bună comunicare între ei. E deosebit de important ca informaţia care ajunge la temerari să fie coerentă, continuă şi completă.

5. Relaţia lider-părinte

Ca parteneri în educaţia copilului devenit acum cercetaş, liderii şi părinţii trebuie să poată comunica nestingherit în vederea asigurării unui suport moral viabil în formarea temerarului.

Părinţii pot oferi:

- informaţii importante despre copilul lor (despre comportament, intelect sau de relevanţă medicală) şi componenta informală a educaţiei acestuia;
- ajutor în realizarea unor activităţi;
- suport material: ei plătesc atât cotizaţia de membru al copilului lor, cât şi participarea acestuia în diverse activităţi;
- permisiunea ca temerarul care este în grija lor să participe, minor fiind, la activităţile cercetăşeşti.

Liderii pot oferi:

- <u>informaţii</u> despre comportamentul temerarului în cadrul unui grup;
- <u>consiliere</u> atât temerarului – care îşi vede liderul ca pe un mentor – cât şi părintelui;
- un <u>model</u> demn de urmat pentru temerari;
- un "supliment educativ" sub forma <u>educaţiei non-formale</u>.

Datorită inter-dependenţei pe care o au unii faţă de alţii, liderii şi părinţii au interesul de a păstra o legătură cât mai trainică între ei. Ca aceasta să se întâmple, liderul poate:

- să anunţe părinţii din timp, prin orice mijloace, de viitoare ieşiri;
- să îi invite să ia parte la anumite activităţi, păstrând însă delimitarea între participarea ocazională şi prezenţa parentală permanentă;
- să realizeze sondaje (sau evaluări, după caz) prin care să arate că e interesat de părerea părinţilor şi de sugestiile lor

Astfel, liderul de temerari joacă un rol important în viaţa temerarului, în majoritatea sectoarelor din viaţa sa. De aceea , liderul este un model după care temerarul se ghidează, statut de impune o anumită conduită şi un comportament specific.

INDEX

Animatorul = liderul care îşi asumă responsabilitatea grupului pe un timp determinat în cadrul activităţilor, în momente importante ale vieţii cotidiene (trezire, masă, activităţi, repaus, somn);

Ariile de dezvoltare = cele şase dimensiuni ale structurii de dezvoltare a personalităţii vizate de Metoda Scout: fizic, intelectual, social, afectiv, spiritual şi de caracter;

Cadru simbolic = o sugestie de model de societate în care copiii cresc, se joacă şi învaţă în toată perioada petrecută la o anumită ramură de vârstă, ajutându-i să trăiască şi să înţeleagă mai repede şi mai uşor Metoda Scout;

Camp = ieşire de cel puţin două zile în aer liber/ natură, în aceeaşi locaţie;

Careu = aşezarea exploratorilor şi liderilor lor în forma unui pătrat, exploratorii fiind grupaţi în patrule ce ocupă trei dintre laturi, iar liderii pe cea de-a patra;

Centru Local (CL) = denumirea sub care sunt înregistrate toate structurile teritoriale ale ONCR, conform statutului; un centru local poate funcţiona juridic ca filială (cu personalitate juridică proprie), sau sucursală (centru local fără personalitate juridică);

Cercetăşia = mişcare educativă a copiilor şi tinerilor, bazată pe voluntariat, cu caracter apolitic, deschisă tuturor, fără deosebire de naţionalitate, rasă, sex, credinţă sau condiţie socială, în concordanţă cu principiile şi Metoda Scout;

Cercetaş = orice persoană cu vârsta de peste 7 ani, care îşi desfăşoară activitatea în formaţiuni specifice cercetăşiei (centre locale, unităţi, patrule) conform ramurilor de vârstă;

Consiliul Şefilor de Patrulă = structura locală compusă din toţi şefii de patrulă ai unei unităţi de cercetaşi dintr-un centru local;

Explorator = cercetaşul cu vârsta intre 15 şi 18 ani

Eşarfa de cercetaş = unul din principalele elemente de identificare a cercetaşilor din toată lumea, individualizată prin modul în care se poartă (răsucit) şi prin modul în care se leagă (nodul prieteniei). Eşarfa exploratorilor este albastră cu bordură albă;

Fişa de activitate = documentul care conţine descrierea completă a unei activităţi, incluzând denumirea acesteia, locaţia posibilă de desfăşurare, obiectivele urmărite, precum şi resursele necesare desfăşurării ei;

Hike = drumeţie de maxim 48 de ore a unui grup de cercetaşi, într-o anumită zonă; Întâlnire = activitatea unui grup de cercetaşi care durează câteva ore, desfăşurată de obicei în aceeaşi locaţie;

Însemn de merit = distincţie obţinută de un cercetaş, care atestă cunoştinţele sau abilităţile dobândite de acesta, într-un domeniu specific;

Învăţarea prin acţiune = element al Metodei Scout ce presupune învăţarea prin experimentare, cercetaşii fiind implicaţi activ şi având un rol principal în desfăşurarea

Învăţarea prin acţiune = element al Metodei Scout ce presupune învăţarea prin experimentare, cercetaşii fiind implicaţi activ şi având un rol principal în desfăşurarea tuturor activităţilor;

Jamboree (termen tradus din dialectul indienilor americani) = "întâlnire paşnică între triburi"; desemnează în general campurile în care se întâlneşte un număr foarte mare de cercetaşi, adesea din mai multe ţări;

Legea cercetaşului = un set de norme ce reflectă principiile cercetăşeşti aşa cum au fost ele promovate de fondatorul mişcării, Lordul Robert Baden-Powell; fiecare ramură de vârstă are propria variantă a legii;

Lider = orice adult de peste 18 ani care are responsabilităţi educative sau organizatorice în cadrul ONCR;

Lupişor = cercetaşul cu vârsta între 7 şi 10 ani;

Metoda Scout (cercetăşească) = un sistem de auto-educaţie progresivă bazată pe şapte instrumente educaţionale: Legea şi Promisiunea Cercetaşului, învăţarea prin acţiune (learning by doing), lucrul în grupuri mici (sistemul patrulelor), cadrul simbolic, sistemul de progres personal, viaţa în natură si sprijinul adulţilor;

Obiective educaţionale = obiective pedagogice urmărite în dezvoltarea lupişorilor pe parcursul celor patru ani petrecuţi la această ramură de vârstă, stabilite în funcţie de ariile de dezvoltare şi de caracteristicile acestora.

Organizaţia Naţională Cercetaşii României (ONCR) = structură asociativă de tineret, îndrumată de lideri adulţi, unitară, independentă, apolitică, neguvernamentală şi fără scop patrimonial, ce activează pe întreg teritoriul României şi îşi desfăşoară activitatea în conformitate cu legile ţării; este singura asociaţie de cercetaşi din România ce este membră fondatoare a OMMS, fiind înfiinţată în anul 1913 şi reînfiinţată în 1990, cu sediul la Bucureşti;

Patrula = formaţiunea de bază în funcţionarea unei unităţi, formată din 4 – 8 cercetaşi din aceeaşi ramură de vârstă, având un şef de patrulă ales din rândul membrilor săi;

Planul de activitate = plan ce se realizează la începutul anului cercetăşesc împreună cu toţi liderii de unitate, urmărind atingerea unor obiective educaţionale pentru fiecare ramură de vârstă;

Promisiunea = unul din elementele esenţiale ale pedagogiei cercetăşeşti, care reprezintă acceptul voluntar al valorilor mişcării de către o persoană; promisiunea are valoare personală şi permanentă;

Ramurile de vârstă = presupun o împărţire a membrilor organizaţiei, în funcţie de vârsta acestora (7-10 ani – lupişori; 11-14 ani – temerari; 15-18 ani – exploratori; 18-21 (24) ani - seniori);

Sistemul de progres personal = un cadru de referinţă creat în scopul orientării şi evaluării creşterii fiecărui tânăr, având ca prioritate absolută satisfacerea cererilor şi nevoilor fiecărui copil în parte;

Sistemul de progres personal = un cadru de referinţă creat în scopul orientării şi evaluării creşterii fiecărui tânăr, având ca prioritate absolută satisfacerea cererilor şi nevoilor fiecărui copil în parte;

Sistemul patrulelor = unul din elementele Metodei Scout ce presupune împărţirea cercetaşilor în grupuri de 4-8 persoane din aceeaşi ramură de vârstă, ce se autoguvernează şi în cadrul cărora aceştia pot avea iniţiative proprii în privinţa activităţilor pe care le desfăşoară;

Temerar = cercetaşul cu vârsta între 11 şi 14 ani;

Unitatea = structura la nivelul centrului local compusă din 2-5 patrule aparţinând aceleiaşi ramuri de vârstă, îndrumată de unul sau mai mulţi lideri **adulţi;**

BIBLIOGRAFIE

1. Robert Baden Powell – Scouting for boys, Londra, 1999, ediţia 35
2. Sorin Boroş et all – Mapa centrului local de nota 10, Bucureşti, 2007
3. Rita Doru – Aventura cercetaşului, Bucureşti, 2002
4. Organizaţia Naţională „Cercetaşii României" – Suport stagiu animaţie, Bucureşti, 2005
5. Organizaţia Naţională „Cercetaşii României" – Pachetul de Resurse al Liderului Cercetaş, Bucureşti, 2002
6. Dominique Bernard Collier Jespersen Jacqueline – Renewed Approach to Programme, Saligues, Franţa, World Organization of the Scout Movement, World Scout Bureau,2005;
7. Rodney Abson – The value of Non-Formal Education: The Scouting Game, Australia, 2004
8. Mircea Ştefan – Drumul Cercetaşilor României, Bucureşti, 1994
9. Mircea Ştefan – Educaţia extracurriculară, Bucureşti, 2001
10. E. Abt. Lawrence, Paul Mendenhall, E. D. Partridge – The Interests of Scouts and Non-Scouts, Journal of Educational Sociology, 1940
11. Simone Marcus – LE SCOUTISME, Comme Méthode de rééducation des troubles du caractère chez l'enfant et l'adolescent, Paris, 1938
12. Gabriel Giurea – Cercetaşii, Biblioteca Asociaţiei Cercetaşii României, Bucureşti, 1916
13. Ursula Şchiopu, Emil Verzea – Psihologia vârstelor, Bucureşti, 2006
14. Greta Harja - Importanţa jocului în aer liber pentru dezvoltarea spontaneităţii copiilor - http://www.eva.ro/casa-si-familie/copii/importanta-jocului-in-aer-liber-pentru-dezvoltarea-spontaneitatii-copiilor-articol-5267.html
15. Adrian Ibiş - Adolescentul deviant în confruntare şi dialog cu profesorii, Bucureşti, 2004

***http://www.en.wikipedia.org/wiki/Scouting
***http://www.scout.ro/inceputurile-cercetasiei
***http://www.bsatroop780.org/history/Statistics.html
***http://www.en.wikipedia.org/wiki/List_of_Scouts
***http://www.cltgjiu.lx.ro/istoric/Istoric.htm
***http://www.rojam.scouthub.org
***http:///www.scout.org

Surse folosite - fotografii

Centre Locale
Centrul Local Lotus, Tulcea
Centrul Local Alb, Bucureşti
Centrul Local Orion, Miercurea Ciuc
Centrul Local Aventura, Găeşti
Pagina Facebook a O.N.C.R – Campul Naţional de Exploratori

Evenimente
Urme de Cercetaş 2008 şi 2009

Cercetaşi din ţară
Cătălin Cătană (lider Centrul Local Tg. Mureş) –Campul Naţional De Exploratori 2010
Nikki (Nicolae Darie, Centrul Local Suceava) – Campul Naţional de Exploratori 2010
Silvia Ghimaş (lider Centrul Local Tg. Mureş)
Mihaela Mărăcine (lider Centrul Local Dimăncescu, Bucureşti)
Bogdan Pater (lider Centrul Local Oradea) - Campul National De Exploratori 2010
Raluca Popescu (lider Centrul Local Dimăncescu, Bucureşti)
Raluca Popescu (lider Centrul Local Dimăncescu, Bucureşti) – Cupa Izvoarelor 2010
Raluca Popescu (lider Centrul Local Dimăncescu, Bucureşti) – Bucureşti Quest 2010
Rebecca Popescu (explorator, Centrul Local Craiova) – Polovragi 2010
Gabi Raţ – Centrul Local Braşov

ULTIMUL MESAJ AL LUI ROBERT BADEN-POWELL

Dragi cercetaşi,

Dacă aţi văzut comedia Iui Peter Pan, vă veţi aminti că şeful piraţilor repeta în orice ocazie ultimul mesaj (ultimul său discurs), fiindu-i teamă că nu va avea timp să-l spună atunci când va sosi timpul morţii. Acelaşi lucru se întâmplă şi cu mine şi, deoarece încă nu a sosit ceasul morţii care va veni într-o zi sau alta, doresc să vă transmit un ultim salut.

Înainte de a ne despărţi pentru totdeauna, amintiţi-vă că sunt ultimile cuvinte pe care le veţi auzi de la mine: meditaţi-le!

Eu am dus o viaţă deosebit de fericită şi doresc ca fiecare dintre voi să aibă o viaţă tot atât de fericită.

Cred că Dumnezeu ne-a trimis pe acest pământ minunat să fim fericiţi şi să ne bucurăm de viaţă. Fericirea nu ţine nici de bogăţii, nici de cariere strălucite, nici de satisfacerea propriilor plăceri.

Veţi face un pas mare spre fericire când veţi dobândi "putere şi sănătate", pentru că sunteţi tineri şi dornici de a fi utili şi de a vă bucura din plin de viaţă.

Viaţa în mijlocul naturii vă va arăta cu câte lucruri frumoase şi minunate Dumnezeu a înzestrat Pământul pentru ca voi să fiţi fericiţi.

Mulţumiţi-vă cu ceea ce aveţi şi încercaţi să trageţi învăţăminte din toate. Priviţi partea frumoasă a lucrurilor şi nu partea urâtă a acestora.

De fapt adevărata fericire este atunci când aduci fericire altei persoane. Încercaţi să lăsaţi această lume un pic mai bună decât aţi primt-o, iar când ceasul morţii voastre va sosi, veţi putea muri cu conştiinţa împăcată că trăind, n-aţi pierdut vremea degeaba, ci aţi dat tot ceea ce era mai bun în voi.

"Fiţi pregătiţi" pentru a trăi şi a muri fericiţi, menţineţi-vă Promisiunea Cercetăşească făcută, chiar şi când nu veţi mai fi tineri, iar Domnul să vă ajute în toate.

Al vostru prieten,
Robert Baden-Powell